

ဓမ္မစာအုပ်များ လေ့လာချက်

ဒေါ်သန်းဆွေ

ပျူစာ ခပ်က ရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ပျူစာ လေ့လာဖော်ထုတ်ခဲ့သော ပညာရှင်များအား
ကျေးဇူးတင် ဦးညွှတ်ပါ၏။

ဒေါ်သန်းဆွေ၊ မြန်မာစာပါမောက္ခ (အငြိမ်းစား)
စုစည်းလေ့လာတင်ပြပါသည်။

ပထမနှိပ်ခြင်း

၁၉၉၂၊ ဇန်နဝါရီလ

အုပ်ရေ ၁၀၀၀

အမှတ် ၂၇၊ ပြည်လမ်း (၆ မိုင်ခွဲ) ၊ ရန်ကုန်မြို့
မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
(ထုတ်ဝေခွင့်အမှတ်-၀၃၃၇၃) က ထုတ်ဝေသည်။

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ

ဦးစိုးလှိုင်

ဦးတင်မောင်လွင်

ဦးသန့်ဇင်

မာတိကာ

- ၁။ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ် မြန်မာအက္ခရာပြန်
- ၂။ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်ဆိုင်ရာ ပါဠိတော်
(ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်မှု)
- ၃။ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်ဆိုင်ရာ ပါဠိတော် မြန်မာပြန်
(ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်မှု)
- ၄။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ရှေးဟောင်းသုတေသန နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ
(၁၉၂၆-၂၇) မှ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်ဆိုင်ရာ
ကောက်နုတ်ချက်
- ၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ရှေးဟောင်းသုတေသန နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ
(၁၉၃၈-၃၉) မှ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်ဆိုင်ရာ
ကောက်နုတ်ချက်
- ၆။ ပျူအက္ခရာပုံများနှင့် နေရာအညွှန်း
(က) ဗျည်း၊ သရ၊ ဗျည်းသရတွဲများ
(ခ) ထပ်ဆင့်အက္ခရာများ
(ဂ) ကိန်းဂဏန်းပုံများ
- ၇။ ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်ရပ် စသည်အမှတ်အသားများ
- ၈။ အက္ခရာနှင့် သုံးကြိမ်
- ၉။ ပါဠိတော်ကောက်နုတ်ချက် ၁၊၃ နောက်ဆက်တွဲ
ကျမ်းကိုးစာရင်း

အဖုံးပန်းချီ

မောင်ခင်ဘပိုင်ယာမြေ ဘုရားပြုအုတ်ပုံအတွင်းရှိ ဌာပနာတိုက်မှ ရွှေပေချပ်များနှင့်အတူရရှိသော ပစ္စည်းများအနက် ဉာဏ်တော် ၅ ခု လက်မရှိ ရွှေဘုရားတစ်ဆူနှင့် ဉာဏ်တော် ၉ ခု လက်မရှိ ငွေပုထိုးတစ်ဆူလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ရွှေဘုရား၏ နောက်ခံတံကဲ အပြောက်အမွမ်းတွင် ရပ်နေသော ခြင်္သေ့ခေါင်းခံ မကန်းအစုံ ပါရှိပါသည်။

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်ဓာတ်ပုံများ စာအုပ်အဖုံးအထက်ပိုင်းတွင်လက်ယာဘက်မှမကန်းပုံ၊ အောက်ပိုင်းတွင် လက်ဝဲဘက်မှမကန်းပုံကို ကူးယူဆက်နွယ်ထားပါသည်။

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်စာအုပ်အဖုံးအထက်ပိုင်းတွင် ငွေပုထိုး၏ ပုံတူ ပါရှိသည်။ ဖောင်းခုံး ၂ ဆင့် ထီး ၇ ဆင့်ရှိ ဤပုထိုးပုံမျိုးကို ထိုခေတ်တွင်သာ တွေ့ရသေးသည်ဟု သိရပါသည်။ စာအုပ်အောက်ပိုင်းတွင် လက်ဝဲဘက်မှမကန်းပုံကို ဆက်နွယ်ထားပါသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပိဋကတ်တော်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်တို့ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်ပါသည်။ ပါဠိတော်၊ မြန်မာပြန်အသီးသီးပါရှိသော စာအုပ်နေရာအညွှန်းကို ဖော်ပြရာတွင် စာမျက်နှာကို (မ) ဟု အတိုကောက် ညွှန်းပါမည်။ စာအုပ်ပုံနှိပ်နှစ်ကို ဖော်ပြရာတွင် ရှေးဦး သာသနာတော်နှစ်၊ အလယ် ကောဇာသက္ကရာဇ်၊ နောက် ခရစ်နှစ် ဖော်ပြပါမည်။

ခင်ဘရွှေပေချပ်၊ ပျူအက္ခရာ ပါဠိတော်တို့ကို ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်နှင့် တိုက်ဆိုင်ဖတ်ရှုပါသည်။ စာမူမတူကွဲပြားနေပါလျှင် ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပါဠိတော်မူကို အောက်ခြေတွင် ပြထားပါသည်။ နေရာညွှန်းရာတွင် ပုဒ်တစ်ချောင်းရှေ့မှ ဂဏန်းသည် ချပ်ရေ၊ ပုဒ်တစ်ချောင်းနောက်မှ ဂဏန်းသည် ကြောင်းရေကို ပြသည်။

ယူဇာ ခင်ဘရွှေပေချစ် လေ့လာချက်

၂

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

၁။ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ် မြန်မာအက္ခရာပြန်

ရွှေပေချပ် ၁

၁။ ဗ သိဒ္ဓမ္မံ အာ' ဝိဇ္ဇာ' ပစ္စယာ သဌာရ' သဌာရပစ္စယာ ဝိညာဏ'

၂

၂။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ နာမရူပပစ္စယာ သဌာယတနံ

၃။ သဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ဝေဒနာပစ္စယာ

ရွှေပေချပ် ၂

၁။ တဏှာ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနာ' ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ ဘဝပစ္စယာ

၂။ ဇာတိ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏံ သောက ပရိဒေဝိ' တ' ဒုမ္မ' ဒေါ

၃

၃။ မနုဿိ ပါယာသ' သမ္ဘဝန္တိ ဝေ မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခ ခန္တ

၁၊၁။အ	၁၊၂။ဇွာ	၁၊၃။ရာ	၁၊၄။ဏံ	၁၊၅။နာ
၂၊၁။ဏှာ	၂၊၂။နံ	၂၊၃။ဝ	၂၊၄။တ (မပါ)	၂၊၅။က္ခ
၂၊၆။သ	၂၊၇။က္ခ			

၂။ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်ဆိုင်ရာ ပါဠိတော်

၁။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ဒေသနာတော် (၁၊၁ မှ ၅၊၃)

“အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ ပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ (၁၊၁)

ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပ ပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ (၁၊၂)

သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ ပစ္စယာ
(၁၊၃)

တဏှာ၊ တဏှာ ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ
(၂၊၁)

ဇာတိ၊ ဇာတိ ပစ္စယာ ဇရာ မရဏံ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါ (၂၊၂)

မနုဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝ မေ တဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓ
(၂၊၃)

ရွှေပေချပ် ၃

၁။ သ္မိ သမုဒယော ဟောတီတိ အာ'ဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသ ဝိရာဂ
နိရောဓာ

၂။ သဠာရနိရောဓော သဠာရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော ဝိညာဏ
နိရောဓာ

၄

၃။ နာမရူပနိရောဓော နာမရူပနိရောဓော သဠာယတနနိရောဓော သဠာယ

ရွှေပေချပ် ၄

၁။ တန နိရောဓာ ဖဿနိရောဓော ဖဿနိရောဓာ ဝေဒန' နိရောဓော

၂။ ဝေဒန' နိရောဓာ တဏှ' နိရောဓော တဏှ' နိရောဓော ဥပ' ဒါန
နိရောဓော

၅

၃။ ဥပါဒါနနိရောဓော ဘဝနိရောဓော ဘဝနိရောဓော ဇာတိနိရောဓော

၃၊၁။အ

၄၊၁။နာ

၄၊၂။နာ

၄၊၃။ဏှာ

၄၊၄။ဏှာ

၄၊၅။ပါ

ဿ သမုဒယော ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ
(၃၁၁)

သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ
(၃၁၂)

နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော၊ သဠာယ
(၃၁၃)

တန နိရောဓာဗဿနိရောဓော၊ ဗဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ (၄၁၁)

ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနိရောဓော၊
(၄၁၂)

ဥပါဒါနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊
(၄၁၃)

ရွှေပေချပ် ၅

- ၁။ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာ မရဏ'သောက ပရိဒေဝိ'တ' ဒုမ္မ' ဒေါမနဿ
ပါယာ
- ၂။ သ'နိရု'ဇန္တိတိ ဧဝ မေ တဿ ကေဝလဿ ဒုမ္မ'ခ'န္တဿနိရောဓော
၆
- ၃။ ဟောတိတိ (၁) ။ ။ လ ဥဒယဝယ ဘဏ္ဍာယ အ ဒိန္နဝ နိဗ္ဗိဒ
မုံဇန ဥပေက္ခ

ရွှေပေချပ် ၆

- ၁။ ၁ သိဒ္ဓ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာ'နာ စတ္တာရော သမ'ပူဇာန'
စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပ္ပါ'ဒါ
- ၂။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စဗလာနိ သတ္တ (၆) ဗာဇ္ဇဋ္ဌာနိ' အရိယော အဋ္ဌ
၇
- ၃။ ငှိကော မဂ္ဂေါ (၃) ၇ စတ္တာရိမာနိ အိက္ခဝေ တထာဂတဿ
ဝေသာရဇ္ဇာနိ

၅၊၁။ဏံ	၅၊၂။ဝ	၅၊၃။တ (မပါ)	၅၊၄။ကွ	၅၊၅။သာ
၅၊၆။ရ	၅၊၇။ကွ	၅၊၈။ကွ		
၆၊၁။ဌာ	၆၊၂။မ္မ	၆၊၃။နာ	၆၊၄။ပါ	၆၊၅။နိ (မပါ)

ဇာတိနိရောဓာ ဇရာ မရဏံ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာ
(၅၁)

သာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝ မေ တဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော (၅၂)

ဟောတိ” တိ။^{၁-၂} (၅၃)

၂။ ဝိပဿနာဉာဏ် ၇ ပါး (၅၃)

သမ္မသနဉာဏံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဘင်္ဂဉာဏံ ဘယဉာဏံ အာဒိနဝဉာဏံ
နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ မုစ္စိတုကမုတာဉာဏံ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ သင်္ခါရုပေက္ခာ (၅၃)
ဉာဏံ အနုလောမဉာဏဉ္ဇေတိ ဒသ ဝိပဿနာ ဉာဏာနိ။^{၂-၁}

၃။ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါး (၆၁ မှ ၆၃)

^{၃-၁} စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ
(၆၁)

ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌ (၆၂)

ဂိကော မဂ္ဂေါ^{၃-၂} (၆၃)

၁-၂ ကောက်နုတ်ချက်-၁ ကျမ်းညွှန်း၊ ၊ဝိနည်းပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂ
ပါဠိတော်၊ ၁--မဟာခန္ဓက၊ ၁-ဗောဓိကထာ၊ မ ၁။ (၂၅၀၁၊
၁၃၁၉၊ ၁၉၅၈။)

ရွှေပေချပ် ၇

၁။ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္တာဂတော တထာဂတော အာသ
ဘန္တိန္နံ ပဋိ

၂။ ဇာနာတိ ပရိသာသု သိဟနာဒံ နဒတိ ဗြဟ္မစက္ကမ္မံ ထွေတိ

၈

၃။ ကတမာနိ စတ္တာရိ သမ္မာသံဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနာတိံ လူမေ ဓမ္မာ

ရွှေပေချပ် ၈

၁။ အနာဘိသံဗုဒ္ဓာတိ တက္ကံဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော
ဝါ ဒေဝေါ ဝါ

၂။ မာရော ဝါ(—) ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစော
ဒေဿန္တိတိ

၉

၃။ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ တေ ပါဟံ ဘိက္ခဝေ
နိမိတ္တံ

၇၊၁။ဘံ	၇၊၂။ဌာ	၇၊၃။သိ	၇၊၄။က္ကံ	၇၊၅။ပဝ
၇၊၆။သ	၇၊၇။ဗျ	၇၊၈။န	၇၊၉။တော	
၈၊၁။န	၈၊၂။သ	၈၊၃။ဗျ	၈၊၄။တြ	
၈၊၅။ဗြဟ္မာ ဝါ(ပါ)		၈၊၆။တိ ၈၊၇။တ	၈၊၈။မ	၈၊၉။တ္ထံ

၄။ ဝေသာရဇ္ဇသုတ် (၆၊ ၃ မှ ၁၄၊ ၃)

စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ (၆၊ ၃)
ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္နာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိ
(၇၊ ၁)

ဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ၊ ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိ၊ (၇၊ ၂)

ကတမာနိ စတ္တာရိ ? သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော “ဣမေ ဓမ္မာ
(၇၊ ၃)

အနဘိ သမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ
ဒေဝေါ ဝါ (၈၊ ၁)

မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိ
စော ဒေဿတီတိ (၈၊ ၂)

နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေ မဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ
(၈၊ ၃)

ရွှေပေချပ် ၉

၁။ မေ'တံ' အသမနုပဿန္တော ခေမာ' ပ'တ္တော အဘယ ပ'တ္တော
ဝေသာရဇ္ဇာ' ပ'တ္တော

၂။ ဝိဟရာမိ ၁ ခိကာသဝဿ တေ ပဋိဇာနန္တော' ဣမေ အာသဝါ

၁၀

၃။ အပရိက္ခိကာတိ တကြာ' ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ
ဒေဝေါ ဝါ

ရွှေပေချပ် ၁၀

၁။ မာရော ဝါ(—) ' ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစော
ဒေဿန္တိ'တိ နိမိတ္တ မေ

၂။ တံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ တေ' ပါ'ဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသ

၁၁

၃။ မနုပဿန္တော ခေမပ'တ္တော အဘယပ'တ္တော ဝေသ'ရဇ္ဇာ' ပ'တ္တော
ဝိဟရာမိ ၂

၉၊၁။မေ (မပါ)	၉၊၂။တံ (မပါ)	၉၊၃။မ	၉၊၄။ပွ	၉၊၅။ပွ
၉၊၆။ဇ္ဇ	၉၊၇။ပွ	၉၊၈။တော	၉၊၉။တြ	
၁၀၊၁။ဗြဟ္မာ ဝါ (ပါ)		၁၀၊၂။တိ	၁၀၊၃။တ	၁၀၊၄။မ
၁၀၊၅။ပွ	၁၀၊၆။ပွ	၁၀၊၇။သာ	၁၀၊၈။ဇ္ဇ	၁၀၊၉။ပွ

အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော
(၉၁)

ဝိဟရာမိ။ ခိဏာသဝဿ တေ ပဋိဇာနတော “ဣမေအာသဝါ(၉၂)

အပရိက္ခိဏာ” တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ
ဒေဝေါ ဝါ(၉၃)

မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစော
ဒေဿတိတိ နိမိတ္တ မေ(၁၀၁)

တံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေ မဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသ
(၁၀၂)

မနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။
(၁၀၃)

ရွှေပေချပ် ၁၁

၁။ ယေ ခေါ် ပန တေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ တေ ပဋိသေဝန္တော^၁
 နာလံ အန္တရ^၂

၂။ ယာယာတိ တကြံ^၃ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ပြာဟုဏော ဝါ ဒေဝေါ
 ဝါ မာရော

၁၂

၃။ ဝါ(—)^၄ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတိတိ
 နိမိတ္တ မေတံ

ရွှေပေချပ် ၁၂

၁။ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ တေ^၅ ပါ^၆ဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနု

၂။ ပဿန္တော(ခေ)မပ^၇တ္တော အဘယပ^၈တ္တော ဝေသာရဇ္ဇော^၉ ပ^{၁၀}တ္တော

၁၃

၃။ ဝိဟရာမိ ၃ ယဿ ခေါ် ပန တေ အတ္တာယ ဓမ္မော ဒေသိတော
 သော န နိ

၁၁၊၁။တော	၁၁၊၂။ရာ	၁၁၊၃။တြ	၁၁၊၄။မြဟွာ	ဝါ(ပါ)
၁၂၊၁။တ	၁၂၊၂။မ	၁၂၊၃။ပွ	၁၂၊၄။ပွ	၁၂၊၅။ဇ္ဇ
၁၂၊၆။ပွ				

“ယေ ခေါ် ပန တေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ ပဋိသေဝတော
နာလံ အန္တရာ (၁၁၁)

ယာယာ” တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ
ဒေဝေါ ဝါ မာရော (၁၁၂)

ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစော
ဒေဿတီတိ နိမိတ္တ မေတံ (၁၁၃)

ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေ မဟံ ဘိက္ခဝေနိမိတ္တံ အသမနု (၁၂၁)
ပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော (၁၂၂)

ဝိဟရာမိ။ “ယဿ ခေါ် ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသီတော သော
န နိ (၁၂၃)

ရွှေပေချပ် ၁၃

- ၁။ ယံတိ တက္ကရဿ သမ္ပဒံ ဒုက္ခခံ ယာယာတိ တက္ကံ ဝတ မံ
သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မ
- ၂။ ဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ (—) ခံ ကောဓိ ဝါ လောကသ္မိံ
သဟဓမ္မေန ပဋိစော

၁၄

- ၃။ ဒေဿန္တိံ တိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ တေံ ပါဟံ
ဘိက္ခ

ရွှေပေချပ် ၁၄

- ၁။ ဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပတ္တော အဘယပတ္တော (—) ခံ
ဝိဟာ
- ၂။ ရာမိ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ တထာဂတဿ ဝေသာရ

၁၅

- ၃။ ဇ္ဇာနိတိံ တိ ။ ဇ ကတမေ ဟိ ဘဂဝါ စုဒ္ဓဿေဟိ ဗုဒ္ဓဉာဏေ

၁၃၊ ၁။ ယျာ	၁၃၊ ၂။ မ္မာ	၁၃၊ ၃။ က္ခ	၁၃၊ ၄။ တြ
၁၃၊ ၅။ ဗြဟ္မာ ဝါ (ပါ)	၁၃၊ ၆။ တိ	၁၃၊ ၇။ တ	၁၃၊ ၈။ မ
၁၄၊ ၁။ ပု	၁၄၊ ၂။ ပု	၁၄၊ ၃။ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော (ပါ)	
၁၄၊ ၄။ ဟ	၁၄၊ ၅။ တိ (မလိ)		

ယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာ” တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော
ဝါ ဗြာဟ္မ (၁၃၊၁)

ဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ
သဟဓမ္မေန ပဋိစော (၁၃၊၂)

ဒေဿတိတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေ မဟံ ဘိက္ခ
(၁၃၊၃)

ဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာ
ရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟ (၁၄၊၁)

ရာမိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ တထာဂတဿ ဝေသာရ
(၁၄၊၂)

ဇ္ဇာနိ၊^{၄-၁} ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္နာဂတော တထာဂတော အာသဘံ
ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သိဟနာဒံ နဒတိ၊ ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေ
တိတိ။^{၄-၂}

၅။ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော် ၁၄ ပါး (၁၄၊၃ မှ ၁၇၊၃)
သမန္တစက္ခုတိ ကေနဌေန သမန္တစက္ခု၊ စုဒ္ဓသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ။

၄-၁ ရွှေပေချပ်တွင် ဤအထိသာ ပါသည်။

၄-၂ ကောက်နုတ်ချက်-၄ ကျမ်းညွှန်း၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊
စတုတ္ထနိပါတ်၊ ၁ - ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်၊ ၈ - ဝေသာရဇ္ဇသုတ်၊ မ ၃၁၅၊
အပိုဒ် ၈။ (၂၅၀၃၊ ၁၃၂၁၊ ၁၉၅၉။)

၁၆ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ရွှေပေချပ် ၁၅

၁။ ဟိ သမန္တာဂတော တထာဂတော ဒုမ္ပေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ
ဒုက္ခသမုဒယေ

၂။ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ၂ ဒုက္ခနိရောဓဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ (၃) ဒုက္ခနိရောဓ
၁၆

၃။ ဂါမိနိ (-) 'ပဋိပဒေ' ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ၄ အတ္ထုပဋိသံဘိဒေဉာဏံ

ရွှေပေချပ် ၁၆

၁။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ၅ ဓမ္မပဋိသံဘိဒေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ၆ နိရုတ္တိ

၂။ ပဋိသံဘိဒေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ၇ ပဋိဘာန ပဋိသဘိ

၁၇

၃။ ဒေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ၈ (-) 'ယမကပ' ဝိဟေရီ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ (၉)

၁၅၊ ၁။ ကွေ ၁၅၊ ၂။ ယာ (ပါ) ၁၅၊ ၃။ ဒါယ

၁၅၊ ၄။ ဏံ ၁၅၊ ၅။ သ ၁၅၊ ၆။ မ္ဘိ

၁၆၊ ၁။ သ ၁၆၊ ၂။ မ္ဘိ ၁၆၊ ၃။ ရ ၁၆၊ ၄။ သ ၁၆၊ ၅။ မ္ဘိ ၁၆၊ ၆။ မ္ဘိ

၁၆၊ ၇။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊

သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ (ပါ)

၁၆၊ ၈။ ပါ

၁၆၊ ၉။ ဟိ

၁၆၊ ၁၀။ ရေ

၁-၁ ဒုက္ခေညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ (၁၅၊၁)

ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓ (၁၅၊၂)

ဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ညဏံ (၁၅၊၃)

ဗုဒ္ဓညဏံ၊ မမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ နိရုတ္တိ (၁၆၊၁)

ပဋိသမ္ဘိဒေ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိ (၁၆၊၂)

ဒေ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ ၁-၂ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တေ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ သတ္တာနံ
အာသယာ နုသယေ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ ယမကပါဋိဟိရေ ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊
(၁၆၊၃)

၅-၁ ဤနေရာရှေ့တွင် “ကတမေဟိ ဘဂဝါ စုဒ္ဓသေဟိ ဗုဒ္ဓညဏေ (၁၄၊၃) ဟိ
သမန္နာဂတော တထာဂတော” (၁၅၊၁) ထည့်သွင်းသည်။

၅-၂ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံ၊ သတ္တာနံ အာသယာနုသယေညဏံ
ဗုဒ္ဓညဏံ-ဤ ၂ ပါး ရွှေပေချပ်၌ မပါ၊ ကျော်၍ “ယမက ပဋိဟေရ
ညဏံ ဗုဒ္ဓညဏံကို ဆက်ရေးသည်။ ဂဏန်းစဉ် ၉ ရေးပြီးမှ ကျော်ခဲ့
ကြောင်း သိဟန်တူသည်။ ရှေ့ဆက်၍ ဗုဒ္ဓညဏံတော် အပါးစဉ်ဂဏန်း
ဆက်မရေးတော့ပါ။

ရွှေပေချပ် ၁၇

၁။ မဟာကရူဏ်သမာပတ္တိယာ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ သဝ္ဓိညူတ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓ

၂။ ဉာဏံ အနာဝရဏ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ လူမေဟိ ဘဂဝါ

၁၈

၃။ စုဒ္ဓသေဟိ ဗုဒ္ဓဉာ (ဏေ) ဟိ သမန္နာဂတောတိတိ။ ။ လ

ရွှေပေချပ် ၁၈

၁။ မဂ္ဂာနုဋ္ဌဋီကော သေဋ္ဌော သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ ဝိရာဂေါ သေ

၂။ ဋ္ဌော ဓမ္မာနံ ဒိပဒါနံ စ စက္ခုမာ တိ။ ။ လ သိဒ္ဓိဒ္ဓံ
ဒန္တော ဒန္တေဟိ

၁၉

၃။ သဟ ပုရိဏ ဇဋ္ဌိလေဟိ (—) * ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ သိဒ္ဓိ ဂီ နိကံ

သဝဏ္ဏော ရိဒ္ဓိ ဇာဒ္ဓိ ဂဟံ ပဒိဝိသိ ဘဂဝါ (၁)

၁၇၊ ၁။ ရ ၁၇၊ ၂။ ဏာ ၁၇၊ ၃။ ဗ္ဗ ၁၇၊ ၄။ ညု ၁၇၊ ၅။ ဏံ

၁၇၊ ၆။ တိ (မလိ)

၁၈၊ ၁။ ဒိ ၁၈၊ ၂။ န ၁၈၊ ၃။ ဉ္ဇ ၁၈၊ ၄။ သိ ၁၈၊ ၅။ ရာ

၁၈၊ ၆။ ဝိပ္ပမုတ္တော (ပါ) ၁၈၊ ၇။ သိ ၁၈၊ ၈။ ဂီ ၁၈၊ ၉။ က္ဗ

၁၈၊ ၁၀။ ရာ ၁၈၊ ၁၁။ ဇ ၁၈၊ ၁၂။ ပါ

မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိယာ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓ
(၁၇၁၁)

ဉာဏံ၊ အနာဝရဏဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ။ (၁၇၁၂) ၁-၃

ဣမာနိ စုဒ္ဓသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ။ ဣမေသံ စုဒ္ဓသန္တံ ဗုဒ္ဓဉာဏာနံ အဋ္ဌဉာဏာနိ
သာဝကသာဓာရဏာနိ၊ ဆ ဉာဏာနိ အသာဓာရဏာနိ သာဝကေဟိ။ ၁-၄

၆။ အားလုံးတွင်အမြတ်ဆုံး ၄ မျိုး (၁၈၁၁ မှ ၁၈၁၂)

မဂ္ဂါနဋ္ဌဂီကော သေဋ္ဌော၊ သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ။ ဝိရာဂေါ သေ (၁၈၁၁)
ဋ္ဌော ဓမ္မာနံ၊ ဒွိပဒါနဉ္စ စက္ခုမာ။ ၆-၃ (၁၈၁၂)

၇။ မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ဝင်တော်မူရာတွင် သိကြားမင်း
လုလင်ရွတ်ဆိုသော ဂါထာများ (၁၈၁၂ မှ ၁၉၁၄)

— ၇-၁ “ဒန္တော ဒန္တေဟိ (၁၈၁၂) သဟ ပုရာဏဇဋ္ဌိလေဟိ၊ ဝိပ္ပမုတ္တော
ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ။
သိင်္ဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော၊ ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ ဘဂဝါ။ (၁၈၁၃)

- ၅-၃ ဤနေရာနောက်တွင် “ဣမေဟိ ဘဂဝါ (၁၇၁၂) စုဒ္ဓသေဟိ ဗုဒ္ဓဉာဏေဟိ
သမန္နာဂတောတိတိ” (၁၇၁၃) ထည့်သွင်းသည်။
- ၅-၄ ကောက်နုတ်ချက်-၅ ကျမ်းညွှန်း၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ
မဂ္ဂပါဠိတော်၊ မ ၁၂၇-၁၂၈၊ အပိုဒ် ၁၂၁။ (၂၄၉၉၊ ၁၃၁၇၊ ၁၉၅၆။)
- ၆-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၆ ကျမ်းညွှန်း၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဓမ္မပဒ၊
မဂ္ဂဝဂ္ဂပါဠိတော်၊ မ ၅၂၊ ဂါထာ ၂၇၃။ (၂၅၀၃၊ ၁၃၂၁၊ ၁၉၆၀။)
- ၇-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၇ အစ သိဒ္ဓံ (သိဒ္ဓံ) ထည့်သည်။

ရွှေပေချပ် ၁၉

- ၁။ မုတ္တော မုတ္တေဟိ သဟ ပုရိဏ ဇဋ္ဌိလေဟိ (—) ၊ သိဂိနိကံ
သဝဏ္ဏော ဓုဇာဂဟံ ပဝိသိ ဘဂဝါ ၂
- ၂။ တိဏ္ဏော တိဏ္ဏေဟိ သဟ ပုရိဏ ဇဋ္ဌိလေဟိ (—) ၊ ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ
သိဂိနိကံ (—) ၊ ဝဏ္ဏော ဓုဇာဂဟံ ပဝိသိ
- ၃။ ဝိသိ ဘဂဝါ ၃ ဒသဗလေ ဒသဝါသော ဒသဓံ မ (—) ၊
စုပေတော သော ဒသ သတံ ပရိဝါရော ဓုဇဂဟံ ပဝိသိ ဘ
- ၄။ ဂဝါ ၄ ယော ဝိရော သဗ္ဗ ဝိဒန္တော သုဒ္ဓေါ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော
အရဟံ သုဂတော လောကေ တဿ ဟိ ပရိဝါရော ရကော တိ ြ လ

ရွှေပေချပ် ၂၀

- ၁။ ဓုတ္တိ ဣတိ ပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သံမာ သံဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ
သံပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရော
- ၂။ ပုရိသ ဒံ မ သာရထိ သတ္တာ ဒေဝိ မနုဿ နာ ဗုဒ္ဓေါ
ဘဂဝါ တိ အဘိဘဝတု ၂၇

၁၉၊ ၁။ဓု	၁၉၊ ၂။ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ (ပါ)	၁၉၊ ၃။ဂီ	၁၉၊ ၄။ ကွ
၁၉၊ ၅။ဇ	၁၉၊ ၆။ပါ	၁၉၊ ၇။ဓု	၁၉၊ ၈။ ဝိပ္ပမုတ္တော (ပါ)
၁၉၊ ၉။ဂီ	၁၉၊ ၁၀။ကွ	၁၉၊ ၁၁။သ	(ပါ) ၁၉၊ ၁၂။ဇ
၁၉၊ ၁၃။ပါ	၁၉၊ ၁၄။ဒသဝါသော ဒသဗလော		၁၉၊ ၁၅။ဓ
၁၉၊ ၁၆။ဗ္ဗ	၁၉၊ ၁၇။ဝိဒ္ဓဒသတိ (ပါ)	၁၉၊ ၁၈။တ	၁၉၊ ၁၉။ပါ
၁၉၊ ၂၀။ဓိ	၁၉၊ ၂၁။ဓိ	၁၉၊ ၂၂။ဿာ	၁၉၊ ၂၃။စာ
၂၀၊ ၁။သ	၂၀၊ ၂။ဗ္ဗာ	၂၀၊ ၃။သ	၂၀၊ ၄။ဗ္ဗ ၂၀၊ ၅။သ ၂၀၊ ၆။ဗ္ဗ
၂၀၊ ၇။ဒ	၂၀၊ ၈။ဗ္ဗ	၂၀၊ ၉။ထိ	၂၀၊ ၁၀။ဝ ၂၀၊ ၁၁။နံ

- မုတ္တော မုတ္တေဟံ သဟ ပုရာဏဇဉ်လေဟံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တေဟံ။
 သိဂိနိက္ခ သဝဏ္ဏော၊ ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ ဘဂဝါ။ (၁၉၁)
- တိဏ္ဏော တိဏ္ဏေဟံ သဟ ပုရာဏဇဉ်လေဟံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တေဟံ။
 သိဂိနိက္ခ သဝဏ္ဏော၊ ရာဇဂဟံ ပါ (၁၉၂) ဝိသိ ဘဂဝါ။
- ^{၁-၂} သန္တော သန္တေဟံ သဟ ပုရာဏဇဉ်လေဟံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တေဟံ။
 သိဂိနိက္ခ သဝဏ္ဏော၊ ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ ဘဂဝါ။
- ဒသဝါသော ဒသဗလော၊ ဒသဓမ္မဝိဒ္ဓ ဒသဘိ စုပေတော။
 သော ဒသ သတပရိဝါရော၊ ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ ဘ (၁၉၃) ဂဝါ”တိ။
- “ယော ဓိရော သဗ္ဗမိ ဒန္တော၊ သုဒ္ဓေါ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော။
 အရဟံ သုဂတော လောကော၊ တဿာဟံ ပရိစာရကော” တိ။^{၁-၃}
 (၁၉၄)

ဂ။ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် ၉ ပါး (၂၀၁ မှ ၂၀၂)

“ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော
 သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရော (၂၀၁)

ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။^{၁-၁}
 (၂၀၂)

၇-၂ သန္တော သန္တေဟံ-အစချီဂါထာ ရွှေပေချပ်၌ မပါ။

၇-၃ ကောက်နုတ်ချက်-၇ ကျမ်းညွှန်း၊ ၊ ဝိနည်း ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊
 မဟာဝဂ္ဂ ပါဠိတော်၊ မ ၄၈-၄၉၊ ဂါထာ ၅၈။ (၂၅၀၁၊ ၁၃၁၉၊ ၁၉၅၈။)

၈-၁ ဤနေရာနောက်တွင် “အဘိဘဝတု” ထည့်သွင်းသည်။

ကောက်နုတ်ချက် -၈ ကျမ်းညွှန်း၊ ၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီဃနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂ
 ပါဠိတော်၊ မ ၈၀၊ အပိုဒ် ၁၅၉။ (၂၅၀၀၊ ၁၃၁၈၊ ၁၉၅၆။)

စာမျက်နှာ (၇) အောက်ခြေမှတ်စု အဆက်

၂-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၂ ကျမ်းညွှန်း။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ မည်သော သင်္ဂြိုဟ်ပါဌ်၊
မ ၆၃၊ အပိုဒ် ၄၆။ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၁၅၊ ၁၃၃၃၊
၁၉၇၁။)

-ရွှေပေချပ်တွင် သမ္မသနဉာဏ်၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ်-ဤ ၃ ခု မပါ။
ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး တစုတစည်းတည်း ပြသည်မှာလည်း အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ
ကျမ်းတွင်သာ ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။ ကျမ်းပြုဆရာ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်မြတ်
သည် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏ လိုရင်းအချက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အကျဉ်းချုပ်
အားဖြင့် သိနိုင်ရန် ရည်သန်ပြုစုခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။

-ရွှေပေချပ်ရှိ ဝိပဿနာဉာဏ် ၇ ပါး စာလုံးပေါင်းများမှာလည်း မူရင်း ပါဠိစာ
လုံးပေါင်း အတိုင်းမဟုတ်တော့ဘဲ ရွှေလျှောပြောင်းလဲ အကျဉ်းရုံးထားသည်ကို
တွေ့ရပါသည်။ ဤသို့ ရှိနေသည်ကပင် ပျူများ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်ကို ဆင်ခြင်
ပြောဆို ရေးသားသည့်အလေ့အလာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာညောင်းလှပြီ ဖြစ်ကြောင်း
ညွှန်းပြနေသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ သာဓကဆောင်ရပါလျှင် မောင်ခင်ဘပိုင်ယာမြေ၊
ဘုရားပြို့ အုတ်ပုံအတွင်းရှိ ဌာပနာတိုက်မှပင် ရသော ဗောဓိပင်ပေါက်၍နေသည့်
ငွေစေတီလုံး ပတ်လည်၌ ဘုရားလေးဆူ၊ သာဝကလေးပါး-ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊
ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ ရှင်မဟာကဿပ၊ ရှင်အာနန္ဒာ တို့၏ အမည်ကို ပျူစာဖြင့်
သရီ (ပါ၊ သာရိပုတ္တ၊ သ၊ ဓါရိပုတြ)၊ မောလန (ပါ၊ မောဂ္ဂလာန၊ သ၊ မော်ဒ္ဒလျာယန)၊
ကဿပ (ပါ၊ ကဿပ၊ သ၊ ကာဗျပ)၊ အနဒ (ပါ၊ အာနန္ဒ၊ သ၊ အာနန္ဒ) ဟု
ရေးထိုးထားပါသည်။

၃-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၃ အစ သိဒ္ဓ (သိဒ္ဓ) ထည့်သည်။

၃-၂ ကောက်နုတ်ချက်-၃ ကျမ်းညွှန်း၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီသနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂ
ပါဠိတော်၊ မ ၁၀၀၊ အပိုဒ် ၁၈၄။ (၂၅၀၀၊ ၁၃၁၈၊ ၁၉၅၆။)

၃။ ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်ဆိုင်ရာ ပါဠိတော် မြန်မာပြန်
၁။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ဒေသနာတော် (၁၊၁ မှ ၅၊၃)

အနုလုံ

“မသိခြင်း ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပြုပြင်စီရင်ခြင်း ‘သင်္ခါရ’ တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း ‘သင်္ခါရ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ (၁၊၁) ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုး ဖြစ်၏။ (၁၊၂) တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုးဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် (၁၊၃) တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ဖြစ်၏။ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ဖြစ်၏။ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် (၂၊၁) ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ဖြစ်၏။ ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း (၂၊၂) စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲအစုသက်သက်သည် (၂၊၃) ဖြစ်ပေါ်၏ ဟူ၏။

ပဋိလုံ

မသိခြင်း ‘အဝိဇ္ဇာ’ ၏ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် (၃၊၁) ပြုပြင်စီရင်ခြင်း ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်၏။ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း ‘သင်္ခါရ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ် ချုပ်၏။ ဝိညာဉ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် (၃၊၂) နာမ်ရုပ် ချုပ်၏။ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် တည်ရာ ‘အာယတန’

၁-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၁ အစ ထည့်သွင်းသောပါဠိ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးမြောက် အောင်မြင်ပါစေသတည်း။

ခြောက်မျိုး ချုပ်၏။ တည်ရာ ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုး (၃၊၃) ချုပ်ခြင်း
 ကြောင့် တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ ချုပ်၏။ တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့်
 ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်၏။ (၄၊၁) ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့်
 တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ချုပ်၏။ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့်
 စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်၏။ (၄၊၂) စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ခြင်း
 ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ချုပ်၏။ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ချုပ်ခြင်း
 ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်၏။ (၄၊၃) ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့်
 အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်း
 ရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့ (၅၊၁) ချုပ်ကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲ
 အစုသက်သက်သည် ချုပ် (၅၊၂) လေ၏” ဟု (နှလုံးသွင်းတော်မူ၏)။^{၁-၂}

၂။ ဝိပဿနာဉာဏ် ၇ ပါး (၅၊၃)

ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး။ ။ အထူးထူး အပြားပြား ရှုဆင်ခြင်ရသော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်အမြင်ဆယ်ပါး။ (၁) သမ္မသနဉာဏ်—ရုပ်နာမ်
 တရားစုကို လက္ခဏာ ၃ ပါး တင်၍ ဆင်ခြင် သုံး သပ် သော ဉာဏ်။
 (၂) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်—တရားတို့၏ ဖြစ်ပုံ ပျက်ပုံကို ရှုသော ဉာဏ်။
 (၃) ဘင်္ဂဉာဏ်—ရုပ်နာမ်တရားစု၏ အပျက်ကို ရှုသောဉာဏ်။ (၄) ဘယ
 ဉာဏ်—ရုပ်နာမ်တို့၏ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးကို ရှုသောဉာဏ်။ (၅) အာဒိ
 နဝဉာဏ်—ရုပ်နာမ်တို့၏အပြစ်ကို ရှုသောဉာဏ်။ (၆) နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်—ရုပ်နာမ်
 တို့၌ ငြီးငွေ့သောဉာဏ်။ (၇) မုစ္ဆိတု ကမ္ပတဉာဏ်—သင်္ခါရတို့မှ လွတ်
 မြောက်လိုသောဉာဏ်။ (၈) ပဋိသင်္ခါဉာဏ်—ထိုသင်္ခါရတို့၌ အနိစ္စ ဒုက္ခ
 အနတ္တ ဟု ထပ်မံ၍ရှုသောဉာဏ်။ (၉) သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်—သင်္ခါရတို့၌

၁-၂ ကောက်နုတ်ချက်—၁ ကျမ်းညွှန်း၊ ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊
 မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ ၁-မဟာခန္ဓက၊ ၁-ဘုရားဖြစ်တော်မူခြင်း၊
 မ ၁-၂။ (၂၅၀၀၊ ၁၃၁၈၊ ၁၉၅၇။)

လျစ်လျူ ရှုနိုင်သော ဉာဏ်။ (၁၀) အနုလောမဉာဏ်-ပြဆိုပြီး ဉာဏ်စဉ် ရှစ်ပါးရော မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကိုပါ လျော်စွာရှုသောဉာဏ်။

၂-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၂ နှင့် ညှိနှိုင်းကြည့်ရန်။ သုတေသနသရုပ်ပြ အဘိဓာန်၊ မ ၅၀၆။ အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ။ ပညာနန္ဒပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၅၅။

ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်ပတ်သက်၍

- သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်၊ ၁-မဟာဝဂ်၊ ၁-ဉာဏကထာ တွင်

- ၅-သမ္မသနဉာဏ
- ၆-ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ
- ၇-အင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ
- ၈-အာဒိနဝဉာဏ
- ၉-သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ

ဟူ၍ ဉာဏ်စဉ်ငါးပါး ဆက်တိုက်ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။
- ခရစ်နှစ် ၅ ရာစုတွင် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓသောသ ပြုစုသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကျမ်း၌ ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါးကို ၂ စု (ဉာဏ် ၂ ပါး ၁စု၊ ဉာဏ် ၈ ပါး ၁ စု) ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

- ခရစ်နှစ် ၁၂ ရာစုတွင် ရှင်အနုရုဒ္ဓါ ပြုစုသော အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်း၌ ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး ဟူ၍ တစုတစည်းတည်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဉာဏ် ၁၀ ပါး အနက် သမ္မသနဉာဏ်၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ် ၃ ပါးမှာ ဤရွှေပေချပ်တွင် မပါ။

အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ၏ သုတေသနသရုပ်ပြ အဘိဓာန် ဉာဏ်စဉ် (၁၀) တွင် “ပြဆိုပြီး ဉာဏ်စဉ်ရှစ်ပါး” ဟူသော ဖော်ပြချက်ကို ထောက်လျှင် (၁) သမ္မသနဉာဏ်သည် ဉာဏ်စဉ်အစဖြစ်၍ အရေအတွက်တွင် မထည့်သွင်းဘဲထားပုံရပါသည်။ (၂) ပဋိသင်္ခါဉာဏ်နှင့် (၁၀) အနုလောမဉာဏ်တို့မှာလည်း မြင်ပြီးကိုထပ်မံရှုခြင်း၊ လျော်စွာရှုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေပေချပ်တွင် ဝိပဿနာဉာဏ် ၇ ပါး ဖော်ပြထားသည်မှာ မပြည့်စုံဟု မဆိုသာပါ။

၃။ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါး (၆၁၁ မှ ၆၁၃)

သာသနာအရှည်တည်တံ့ရေး သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါး

၃-၁ ယင်းတရားတို့ကား သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး၊ သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါး၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး၊ ဣန္ဒြေငါးပါး၊ ဗိုလ်ငါးပါး၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်တို့ပေတည်း။^{၃-၂}

၄။ ဝေသာရဇ္ဇသုတ် (၆၁၃ မှ ၁၄၁၃)

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ (ရဲရင့်ကြောင်း) ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ (၆၁၃) ယင်းဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ (၇၁၁) ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ တော်မူ၏။ (၇၁၂) အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိ၏ဟု ဝန်ခံသော အသျှင်ဘုရားသည် “ဤမည်သော တရားတို့ကို (၇၁၃) ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်ကုန်သေး” ဟု ငါ့ကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ (၈၁၁) မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ တစုံတယောက်ဖြစ်စေ ထိုအရာ၌ အကြောင်း ယူတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် (၈၁၂) အရိပ်နိမိတ်ကို ငါ (၈၁၃) မမြင် သောကြောင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ ဘေးမရှိခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် (၉၁၁) နေ၏။

အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီဟု ဝန်ခံသော အသျှင်ဘုရားအား “ဤမည်သော အာသဝေါတရားတို့သည် (၉၁၂) မကုန်သေးကုန်” ဟု ငါ့ကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ (၉၁၃) မာရ်နတ်ဖြစ်စေ

၃-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၃ အစ သိဒ္ဓိ၊ ပြီးမြောက်အောင်မြင်ပါစေသတည်း။

၃-၂ ကောက်နုတ်ချက်-၃ ကျမ်းညွှန်း၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီဃနိကာယ်၊ မဟာဝဂ် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ မ ၁၁၆-၁၁၇၊ အပိုဒ် ၁၈၄။ (၂၅၀၁၊ ၁၃၁၉၊ ၁၉၅၇။)

ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ တစုံတယောက်ဖြစ်စေ ထိုအရာ၌ အကြောင်း ယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် အရိပ်နိမိတ်ကို (၁၀၁၁) ငါ မမြင်သောကြောင့် (၁၀၁၂) ငြိမ်းချမ်းခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။ (၁၀၁၃)

“(ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်၏ ဟု အသျှင်ဘုရား ဟောကြားသော ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို မပြုစွမ်းနိုင်ကုန်” (၁၁၁၁) ဟု ငါ့ကို သမဏဖြစ် စေ ဗြဟ္မာဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ် (၁၁၁၂) ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ တစုံတယောက်ဖြစ်စေ အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် အရိပ်နိမိတ်ကို (၁၁၁၃) ငါ မမြင်သောကြောင့် (၁၂၁၁) ငြိမ်းချမ်းခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် (၁၂၁၂) နေ၏။

“ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှာ အသျှင်ဘုရား ဟောကြားထားသော တရားသည် ဟောတိုင်း ကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် ကောင်းစွာ မထုတ်ဆောင်နိုင်” (၁၂၁၃) ဟု ငါ့ကို သမဏဖြစ်စေ ဗြဟ္မာ (၁၃၁၁) ဏ ဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ တစုံ တယောက် ဖြစ်စေ အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာ (၁၃၁၂) နိုင်မည့် အရိပ်နိမိတ်ကို (၁၃၁၃) ငါ မမြင်သောကြောင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်နေ၏။ (၁၄၁၁) ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ (ရဲရင့်ကြောင်း) ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ (၁၄၁၂) ယင်း ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏။ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေတော်မူ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ။

၄-၁ ရွှေပေချပ်တွင် ဤအထိသာ ပါသည်။

၄-၂ ကောက်နုတ်ချက်-၄ ကျမ်းညွှန်း၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ စတုက္ကနိပါတ်၊ ၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်၊ ၈-ဝေသာရဇ္ဇသုတ်၊ မ ၃၃၁၊ အပိုဒ် ၈။ (၂၂၀၃၊ ၁၃၂၁၊ ၁၉၆၀။)

၅။ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော် ၁၄ ပါး (၁၄၊၃ မှ ၁၇၊၃)

သမန္တစက္ခုတိ ဧတ္ထံ၊ သမန္တစက္ခု—ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု မည်သနည်း။^{၅-၁} ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်တို့သည်။ စုဒ္ဓသ၊ တဆယ့်လေးပါးတို့တည်း။ (၁၄၊၃) ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ (၁၅၊၁) ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ ဒုက္ခနိရောဓ (၁၅၊၂) ဂါမိနိယာ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ၊ အနက်ကိုသိရာ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ (၁၅၊၃) ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ၊ ဒေသနာပါဠိကိုသိရာ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ နိရုတ္တိ (၁၆၊၁) ပဋိသမ္ဘိဒေ၊ ပါဠိသဒ္ဒါကိုသိရာ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိ (၁၆၊၂) ဒေ၊ ပဋိဘာနကိုသိရာ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။^{၅-၂} ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယာနုသယေ၊ အာသယာနုသယ၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊

၅-၁ ဤနေရာရှေ့တွင် ထည့်သွင်းသော ပါဠိ၏ နိဿယ “ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကတမေဟိ၊ အဘယ်မည်သော။ စုဒ္ဓသေဟိ၊ ၁၄ ပါးသော။ ဗုဒ္ဓဉာဏေဟိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံပါသနည်း။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။”

၅-၂ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ၊ သတ္တာနံ အာသယာ နုသယေ ဉာဏံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ—ဤ ၂ ပါး ရွှေပေချပ်၌ မပါ။

ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ ယမကပါဠိဟိရေ၊ ယမကပါဠိဟာရိယ၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ (၁၆၊ ၃) ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိယာ၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ်၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ သဗ္ဗညုတဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် သည်။ ဗုဒ္ဓ (၁၇၊ ၁) ဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။ အနာဝရဉာဏံ၊ အနာ ဝရဉာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ (၁၇၊ ၂) ဗုဒ္ဓဉာဏ်မည်၏။^{၁-၃} ဣမာနိ ဉာဏာနိ၊ ဤဉာဏ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တို့ မည်ကုန်၏။ စုဒ္ဓသန္နံ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသံ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ဤဗုဒ္ဓဉာဏ်တို့တွင်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ သာဝကသာဓာရဏာနိ၊ သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ် တို့သည်။ သာဝကေဟိ၊ သာဝကတို့နှင့်။ အသာဓာရဏာနိ၊ မဆက်ဆံ ကုန်။^{၁-၄}

၆။ အားလုံးတွင်အမြတ်ဆုံး ၄ မျိုး (၁၈၊ ၁ မှ ၁၈၊ ၂)

လမ်းခရီးအားလုံးတွင် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော လမ်း ‘မဂ်’ ခရီးသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ သစ္စာအားလုံးတို့တွင် အရိယသစ္စာလေးပါးသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ သဘောတရားအားလုံးတို့တွင် ရာဂကင်းရာနိဗ္ဗာန်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ (၁၈၊ ၁) အခြေနှစ်ချောင်းရှိ သတ္တဝါအားလုံးတို့တွင်

၅-၃ ဤနေရာနောက်တွင် ထည့်သွင်းသော ပါဠိ၏ နိဿယ “ဣမေဟိ၊ ဤ။ စုဒ္ဓသေဟိ၊ ၁၄ ပါးသော။ ဗုဒ္ဓဉာဏေဟိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်တို့နှင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမန္နာဂတောတိတိ၊ ပြည့်စုံတော်မူ၏ ဟု” (မိန့်တော် မူ၏။)

၅-၄ ကောက်နုတ်ချက်-၅ ကျမ်းညွှန်း၊ ၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော် နိဿယ၊ မ ၁၄၃-၁၄၄၊ အပိုဒ် ၁၂၁။ (၂၅၀၃၊ ၁၃၂၁၊ ၁၉၆၀။)

မျက်စိငါးပါး^{၆-၁} ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။^{၆-၂}
(၁၈၂)

၇။ မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်တော်မူရာတွင်
သိကြားမင်းလုလင်ရှုတ်ဆိုသော ဂါထာများ (၁၈၂ မှ ၁၉၂)

(ဘုရားဖြစ်လျှင် အကျွန်ုပ်ပြည်သို့ ရှေးဦးပဌမ ကြွတော်မူပါဟု
ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး လျှောက်ကြားသောစကားကို နှလုံးထားတော်မူ၍
ကဿပညီနောင် သံဃာတော်တစ်ထောင်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်သို့ဝင်တော်မူရာတွင် သိကြားမင်းသည် လုလင်အသွင်ဖန်ဆင်း၍ ဘုရား
အမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့၏ ရှေ့မှ ရှေ့မှ ဤဂါထာတို့ကို သီဆိုလျက်
သွား၏။)

^{၇-၁} ယဉ်ကျေးသော စိတ်နှလုံးရှိတော်မူသော ကိလေသာမှ လွတ်
မြောက်တော် မူပြီးသော သိင်္ခနိက် ရွှေအဆင်း ရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ယဉ်ကျေးသော စိတ်နှလုံးရှိကုန်သော ကိလေသာမှ လွတ်
မြောက်ပြီးကုန်သော ရသေ့ဟောင်း (ရဟန္တာ) တထောင်တို့နှင့်အတူ
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်တော်မူလာပါပြီ။

၆--၁ မျက်စိငါးပါး (စက္ခုငါးပါး) ။ ။ ဘုရားပိုင် စက္ခုတော်ငါးပါး ဖြစ်သည်။
အဋ္ဌသာလိနီဉ် အကျယ်ရှုလေ။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓစက္ခု-ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ
ဉာဏ်နှင့် အာသယာနုသယဉာဏ်တော် ၂ ပါး။ (၂) ဓမ္မစက္ခု-မဂ်ဉာဏ်
တော်။ (၃) သမန္တစက္ခု-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်။ (၄) ပညာစက္ခု
သို့မဟုတ် ဉာဏစက္ခု-အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်။ (၅) ဒိဗ္ဗစက္ခု-နတ်မျက်စိ
နှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်တော်။ မှတ်ချက်။ ။ အချို့ဆရာတို့ကား
ပသာဒစက္ခု ခေါ် မံသစက္ခုကိုထည့်၍ ယူကြသေး၏။ [သုတေသနသရုပ်ပြ
အဘိဓာန်၊ မ ၁၈၉။ အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ။ ပညာနန္ဒပုံနှိပ်တိုက်၊
၁၉၅၅။]

၆-၂ ကောက်နုတ်ချက်-၆ ကျမ်းညွှန်း၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊
ဓမ္မပဒ၊ မဂ္ဂဝဂ်၊ မ ၄၉၊ ဂါထာ ၂၇၃။ (၂၅၀၅၊ ၁၃၂၃၊ ၁၉၆၂။)

-၁ ကောက်နုတ်ချက်-၇ အစ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးမြောက်အောင်မြင်ပါစေသတည်း။

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်တော်မူပြီးသော ကိလေသာမှ လွတ်
မြောက်တော်မူပြီးသော သိင်္ခီနိက် ရွှေအဆင်း ရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကုန်ပြီးသော ကိလေသာမှ
လွတ်ကုန်ပြီးသော ရသေ့ဟောင်း (ရဟန္တာ) တထောင်တို့နှင့်အတူ
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်တော်မူလာပါပြီ။

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကူးမြောက်တော်မူပြီးသော ကိလေသာမှ
လွတ်တော်မူပြီးသော သိင်္ခီနိက် ရွှေအဆင်း ရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကူးမြောက်ကုန်ပြီးသော ကိလေသာမှ
လွတ်ကုန်ပြီးသော ရသေ့ဟောင်း (ရဟန္တာ) တထောင်တို့နှင့်အတူ
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်တော်မူလာပါပြီ။

၇-၂ ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိတော်မူသော ကိလေသာမှ လွတ်တော်
မူပြီးသော သိင်္ခီနိက် ရွှေအဆင်း ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်
ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်ပြီးသော
ရသေ့ဟောင်း (ရဟန္တာ) တထောင်တို့နှင့်အတူ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်တော်
မူလာပါပြီ။

၇-၃ ဆယ်ပါးသော အရိယာတို့၏ နေခြင်းလည်းရှိတော်မူသော
ဆယ်ပါးသော ကိုယ်အား ဉာဏ်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူသော
ဆယ်ပါးသော (ကုသလကမ္မပထ) တရားကိုလည်း သိတော်မူသော

၇-၂ ဤဂါထာ ရွှေပေချပ်၌ မပါ။
၇-၃ - ဆယ်ပါးသော အရိယာတို့၏နေခြင်း (အရိယာဝါသတရား ၁၀ ပါး)
- ဆယ်ပါးသောကိုယ်အား (ကိုယ်တော်အား ၁၀ ပါး)
- ဆယ်ပါးသောဉာဏ်အား (ဉာဏ်တော်အား ၁၀ ပါး)
- ဆယ်ပါးသော (ကုသလကမ္မပထ) တရား
အထက်ပါ ၄ မျိုး ဖတ်ရှုရန်ကျမ်းညွှန်း၊ သုတေသနသရုပ်ပြအဘိဓာန်၊
မ ၄၈၊ ၇၀၊ ၇၀၊ ၁၃၀။ အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ။ ပညာနန္ဒပုံနှိပ်တိုက်။
(၁၃၁၇၊ ၁၉၅၅။)

၇-၄ ဆယ်ပါးသော အသေကွလက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ရဟန္တာတထောင်ခြံရံလျက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်တော်မူ လာပြီ” ဟု (ဤဂါထာတို့ကို သိဆိုလျက် သွား၏) ။

၇-၄ အသေကွလက္ခဏာ ၁၀ ပါး အတွက် ကျမ်းညွှန်း

၁။ အသေကွမြန်မာပြန်၊ ၊ တိပိဋကပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာန်၊ အတွဲ ၃၊ မ ၁၀၈၅-၁၀၈၆။ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၁၅၊ ၁၃၃၃၊ ၁၉၇၁။)

၂။ ဒသအသေကွာဓမ္မာ၊ ၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီဃနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ တော်၊ ၁၀-သင်္ဂီတိသုတ္တံ၊ ဒသက၊ မ ၂၂၁-၂၂၆၊ မ ၂၂၄၊ အပိုဒ် ၃၄၈၊ မ ၂၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၄၉၈၊ ၁၃၁၆၊ ၁၉၅၄။)

၃။ ဒသအသေကွာဓမ္မာ မြန်မာပြန်၊ ၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီဃနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ ၁၀-သင်္ဂီတိသုတ်၊ ဒသက-တရား ဆယ်ပါးစု၊ မ ၂၄၄-၂၄၈၊ မ ၂၄၆၊ အပိုဒ် ၃၄၈။ မ ၂၄၈။ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၁၊ ၁၃၁၉၊ ၁၉၅၇။)

- ဆယ်ပါးသော အသေကွလက္ခဏာ၊ သိက္ခာ ၃ ပါးကို ကျင့်ပြီးသော ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော တရား (တနည်း) သိက္ခာ ၃ ပါးကို ကျင့်ပြီးသော ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တို့၏ ဥစ္စာ။

ဒသအသေကွာဓမ္မာ

(၁) အသေကွာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မှန်သောမြင်ခြင်း။

(လူတို့သည် သိကြားမင်းလုလင်ကိုမြင်၍ “ဤလုလင်သည် ရှုချင်ဖွယ် ရှိပေစွတကား၊ ဤလုလင်သည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိပေစွတကား၊ ဤလုလင်သည် အဘယ်သူ၏သားဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း” ဟု ပြောဆို

- (၂) အသေကွေ့သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောကြံခြင်း။
- (၃) အသေကွေ့သမ္မာဝါစာ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောပြောဆိုခြင်း။
- (၄) အသေကွေ့သမ္မာကမ္မန္တော၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောပြုလုပ်ခြင်း။
- (၅) အသေကွေ့သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောအသက်မွေးခြင်း။
- (၆) အသေကွေ့သမ္မာဝါယာမော၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောအားထုတ်ခြင်း။
- (၇) အသေကွေ့သမ္မာသတိ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောအောက်မေ့ခြင်း။
- (၈) အသေကွေ့သမ္မာသမာဓိ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောတည်ကြည်ခြင်း။
- (၉) အသေကွေ့သမ္မာဉာဏံ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောသိခြင်း။
- (၁၀) အသေကွေ့သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှလွတ်သော ဖလသမာပတ်။

ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုကြကုန်သော် သိကြားမင်းလုလင် သိဆိုသော ဂါထာ။)

“အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ မြဲမြံတည်တံ့သော လုံ့လ ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ ခပ်သိမ်းသော လူ့ခြေတို့၌ ယဉ်ကျေးတော်မူ၏။ ခပ်သိမ်းသော ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်တော်မူ၏။ တုဘက်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိတော်မူ၊ (လူ နတ် တို့၏) ပူဇော်အထူးကိုလည်းခံတော်မူထိုက်၏။ ကောင်းသော တရားစကားကိုလည်း ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ ငါသည်ကား ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေးပင်တည်း”ဟု ဂါထာဖြင့်ဆို၏။^{၇-၈}

ဂ။ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ဇွဲပါး (၂၀၊၁ မှ ၂၀၊၂)

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူပါပေ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူပါပေ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူပါပေ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း

၇-၅ ကောက်နုတ်ချက်-၇ ကျမ်းညွှန်း၊ ၊ဝိနည်းပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဟာဝဂ် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ မ ၅၂-၅၃၊ ဂါထာ ၅ဂ။ (၂၅၀၀၊ ၁၃၁ဂ၊ ၁၉၅၇။)

အနုတ္တရော (၂၀၊၁) ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူပါပေ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝ မနုဿာနံ မည်တော်မူပါပေ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူပါပေ၏” ဟု^{၁-၁} (ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏)။^{၁-၂}

၈-၁ ဤနေရာနောက်တွင် ထည့်သွင်းသော ပါဠိ “အဘိဘဝတု၊ (ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် ၉ ပါးဖြင့်) လွှမ်းမိုးနိုင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။”

၈-၂ ကောက်နုတ်ချက်-၈ ကျမ်းညွှန်း၊ ၊ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီသနိကာယ်၊ မဟာဝဂ် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ မ ၉၂၊ အပိုဒ် ၁၅၉။ (၂၅၀၁၊ ၁၃၁၉၊ ၁၉၅၇။)

ဂုဏ်တော် ၉ ပါးနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာဖတ်ရှုဖွယ်ကျမ်းများ

-ဂုဏ်တော်ဘွဲ့ပေါင်းချုပ်၊ ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၅၉။

-ပရိတ်ကြီးနိဿယသစ်၊ မ ၄၄၅ - ၄၉၈။ အရှင်ဝါသေဠာဘိဝံသ။

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၉၊ ၁၃၂၇၊ ၁၉၆၆။)

GOLD AND SILVER PLATES WITH INSCRIPTIONS *

- (37) A manuscript in every way similar to the palm-leaf manuscript so common in India and Burma but with leaves of gold, twenty in number, with writing incised on one side. These leaves, within their two gold covers, were found bound together by a thick gold wire with its ends fastened to the covers by sealing wax and small glass beads (Plate XLII, *g*). There are two holes in each leaf and cover, through which the gold wire was passed, to keep the whole in position and proper order. It was necessary to cut this wire in order to free the leaves. Each leaf measures $6\frac{1}{2}$ " in length and about $1\frac{1}{4}$ " in breadth, and contains three lines of writing.¹ The characters are similar to those of the inscriptions incised round the lower and upper rims of the large silver stupa described above, and of the same date (*vide* page 175). The manuscript is made up of short extracts in Pali from the *Abhidhamma* and *Vinaya pitakas*. Plate XLII, *h* shows the first two leaves. It is well known that, among the Buddhists, there are four classes of objects of worship, *viz.*, (1) the Buddha's corporeal relics, (2) the objects he personally used: robes, staffs, bowls, etc., (3) trees, such as the Bo-tree at Bodh Gaya, and other objects or places which

---

1. The last leaf, however, contains only two, and the last but one, four lines. Each leaf of the manuscript with the exception of these last two leaves is numbered on the back.

have been made holy by the presence of the Master. and (4) the Law or Dhamma Preached by the Buddha as preserved in the *Tripitakas*. This is the reason why, in some cases and in the absence of other relics, manuscripts are enshrined in pagodas. This custom is responsible for the discovery of our manuscript among the other objects, as embodying the Dhamma. The text will be published in the *Epigraphia Birmanica*. From the paleographical point of view, this manuscript ranks amongst the most instructive finds yet made in Burma.

SECTION V *

MISCELLANEOUS NOTES

(a) *The Gold -leaf Pāli Manuscript of Old Prome*

A Preliminary Study

In the January issue, this year (*i.e.*, 1939), of the Journal of the Greater India Society, Dr. Nihar Ranjan Ray remarks¹: "the most important record hitherto discovered of Pāli Buddhism in Lower Burma is a book of twenty leaves of gold exactly of the nature of old palm-leaf manuscripts of India, each inscribed on one side, placed within two covers of the same metal. This unique record was discovered at Hmawza, in 1926 last; but unfortunately it has not yet been edited and translated and the text is not, therefore, available to scholars."

Hence it is obvious that the publication of this important document is a long-felt want and I take this earliest opportunity of supplying the same to scholars with the results of my recent researches on this rare record. The document is shown in Plate IV, Fig. c and Plates V and VI.

A short notice of the find and the description of the manuscript appeared in the Annual Report of the Archaeological Survey of India for the year 1926-27² and need not be repeated here.

---

1. On page 47 in Volume VI, No.1 of *Opus cite*.

2. Page 200 and Plate XLII, g in *Opus cite*.

* Pages 12 - 22

Suffice it for the present purpose to say that since the document is in the so-called Pyu script which is similar to the Telugu-Canara alphabet of the Kadambas and of the early Chālukyas of South India¹ and since it dates back to about the 5th century A.D. it is one of the most instructive and illuminating discovery yet made in Burma. The manuscript contains much historical, cultural, linguistic and palaeographic material for scholars to study and build up their theses.

CONTENTS

Like the Maunggan gold plates discovered in the same locality each of the first eighteen sheets of the manuscript contains three lines and on the twenty sheets are written altogether eight extracts from different books of the Pāli piṭakas.

The first excerpt is the well-known twelve Nidānas or Paticca Samuppāda which can be found in the following books:---

(1) The Majjhima Nikāya, P.T.S. Edition, Volume I, pages 261, 263-4, Volume III, pages 63-4.

(2) The Saṃyutta Nikāya, P.T.S. Edition.---
Part II, Nidāna Vagga, pages 1-2.
Part III, Khandha Vagga, page 135.
Part V, Mahāvagga, page 388.

---

1. Early Traces of Buddhism in Burma by N.R. Ray, Volume VI, No.1, The Journal of the Greater India Society.

- (3) The Aṅguttara Nikāya, P.T.S. Edition, Part V, Dasaka Nipāta Upāsaka Vagga, page 184.
- (4) The Vinaya Pitakam, Edited by H.Oldenbergh, Volume I, Mahāvagga, pages 1-2.
- (5) The Dhammasaṅgani, P.T.S. Edition, Nikkhepakanda, page 229.
- (6) The Vibhaṅga of the Abhidhammā-piṭaka, Edited by Mrs. Rhys Davids, pages 135, 138-139, pages 165-8.

This excerpt covers the first four sheets and a little over two lines of the fifth sheet of the gold manuscript.

The second excerpt which occupies the third line of the fifth sheet is the enumeration of the seven kinds of Vipassanā ñāṇa (contemplative knowledge). The Visuddhi Magga, however, on page 639, Volume II of the P.T.S. Edition gives eight kinds and the Abhidhammattha Saṅgaha enumerates ten kinds. The text in our manuscript has omitted one, namely, the paṭisaṅkhānupassanā ñāṇa of the Visuddhimagga and three, namely, the Sammasanañāṇa, paṭisaṅkhā ñāṇa and anuloma ñāṇa of the Abhidhammattha Saṅgaha.

The third also is an enumeration and here the 37 bodhipakkhiya dhammas or Elements of enlightenment are given in arithmetical progression, as it were; the fours come first followed by the fives, then comes the seven followed by the eight, as may be seen from the text which will be given below, a little later. The three

greater Nikāyas and the Udāna mention these 37 categories and a reference may be made to the following books:---

- (1) The Dīgha Nikāya, P.T.S. Edition, Volume III, page 102.
- (2) The Majjhima Nikāya, P.T.S. Edition, Volume II, page 245.
- (3) The Aṅguttara Nikāya, P.T.S. Edition, Part IV, pages 125-6.
- (4) The Udāna, P.T.S. Edition, page 56.

The text covers a little over the first two lines of the sixth sheet of our document.

The fourth excerpt which begins from the third line of the 6th sheet and ends in the third line of the 14th sheet is the classification of the four confidences of Buddha as may be found in the Mahāsihanāda Suttanta of the Majjhima Nikāya and also in the Catukka Nipāta of the Aṅguttara Nikāya. In the P.T.S. Editions, it occurs on pages 71-72, Volume I of the former and pages 8-9 of the latter.

The fifth again is another enumeration and here we have the fourteen kinds of knowledge possessed by Buddha as may be read in the Paṭisambhidā Magga of the Khuddaka Nikāya on page 133 of P.T.S. Edition, Volume I. In the manuscript it begins in the third line of the 14th sheet and ends with the last line of sheet No. 17.

With the 18th sheet of our manuscript begins the sixth excerpt which tells us what in this world come under the categories of things that are best as propounded by Buddha in the

Dhammapada Verse 203. It ends in the second line of the same sheet of the manuscript.

The seventh, which begins in the second line of sheet No.18 and goes on till the end of the 19th sheet, describes the missionary march, into the Rājagaha city, of Buddha followed by his disciples, the three Kassapa brothers, who were, latterly, leaders of a thousand ascetics wearing matted hair. For this quotation a reference may be made to page 38 of the P.T.S. Edition of the Vinaya Piṭaka, Mahāvagga section and also to page 84, Volume I of the Faüsböll's Edition of the Jātakatṭhakathā.

Lastly, the eighth excerpt which the last, *i.e.*, the 20th sheet contains, is the well-known praise of the Buddha also known as the mirror of truth (dhammādāsā) as described in the Mahāparinibbāna Sutta of the Dīgha Nikāya.

A reference for it may also be made to the Sāmaññaphalasutta, Ambaṭṭha, Paṭika and Saṅgīti Suttas of the same Nikāya and also in the Pārājikakaṇḍa, Sutta Vibhaṅga, being the first part of the Vinaya Piṭaka.

TEXT OF THE MANUSCRIPT

SHEET No.1.

Line 1. --- Siddhama || || Āvijja paccayā saṅkhāra
saṅkhāra paccayā viññāṇa

2

Line 2. --- viññāṇapaccayā nāmarūpaṃ nāmarūpa
paccayā saḷāyatanaṃ

Line 3. --- Saḷāyatana paccayā phasso
phassapaccayā vedanā vedana paccayā

SHEET No.2.

Line 1. --- taṇhā taṇhapaccayā upādāna upādāna
paccayā bhavo bhava paccayā

Line 2. --- jāti jātipaccayā jarā maraṇaṃ soka
paridevita dukkha do

3

Line 3. --- manass[u]pāyāsa sambhavanti
Evametassa kevalassa dukkha khandha

SHEET No.3.

Line 1. --- ssa samudayo hotīti Āvijjāya tveva
asesa virāga nirodhā

Line 2. --- saṅkhāraṇirodho saṅkhāra nirodhā
viññāṇa nirodho viññāṇanirodhā

4

Line 3. --- nāmarūpanirodho nāmarūpa nirodhā
saḷāyatana nirodho saḷāya

SHEET No.4.

Line 1. --- tananirodhā phassanirodho
phassanirodhā vedan[ā]nirodho

Line 2. --- vedananirodhā taṇhanirodho
taṇhanirodhā upādāna nirodho

5

Line 3. --- Upādānanirodhā bhavanirodho
bhavanirodhā jātinirodho

SHEET No.5.

Line 1. --- jātinirodhā jarāmarāṇa soka
paridevita dumkha dōmanassupāyā

Line 2. --- sa nirūjjhantīti evametassa
kevalassa dumkha khandhassa nirodho

6

Line 3. --- hotīti [1] || : ||-- Udayavaya
bhaṅgabhaya adinnava nibbida
mumjana [u]pek[kha]

SHEET No.6.

- Line 1.* --- 1 Siddha cattāro satipaṭṭhānā
cattāro samappadhāna cattāro
iddhippādā.
- Line 2.* --- pañcindriyāni pañcabalāni
sattabojjhaṅgāni ariyo aṭṭha
7
- Line 3.* --- űgikomaggo (37) cattārimāni
bhikkhave tathāgatassa vesārajjāni

SHEET No.7.

- Line 1.* --- yehi vesārajjehi samannāgato
tathā[ga]to āsabhanthānaṃ paṭi
- Line 2.* --- jānāti parisāsu sihanādaṃ nadati
brahmacakkamvatteti
8
- Line 3.* --- katamāni cattāri sammāsaṃbuddhassa
te paṭijānāti ime dhammā

SHEET No.8.

- Line 1.* --- anābhisambuddhā ti tatra vata
maṃ samaṇo vā brāhmaṇo vā devo vā
- Line 2.* --- māro vā koci vā lokasmiṃ
sahadhammena paṭico[d]essantīti
9
- Line 3.* --- nimittametaṃ bhikkhave na
samanupassāmi etaṃ pāhaṃ bhikkhave
nimitta

SHEET No.9.

Line 1. --- metam̃ asamanupassanto khemāpatto
abhayapatto vesārajjāpatto

Line 2. --- viharāmi [1] khīṇāsavassa te
paṭijānanto ime āsavā
10

Line 3. --- aparikkhīṇāti tattrā vata mam̃
samaṇo vā brāhmaṇo vā devo vā

SHEET No.10.

Line 1. --- māro vā koci vā lokasmiṃ
sahadhammena paṭicodessantī ti
nimittame

Line 2. --- tam̃ bhikkhave na samanupassāmi
etam̃ pāham̃ bhikkhave nimittam̃ asa
11

Line 3. --- manupassanto khemapatto abhayapatto
vesarajjāpatto viharāmi 2

SHEET No.11.

Line 1. --- Ye kho pana te antarāyikā dhammā
vuttā te paṭisevanto nālam̃ antara

Line 2. --- yāyāti tattra vata mam̃ samaṇo vā
brāhmaṇo vā devo vā māro
12

Line 3. --- vā koci vā lokasmiṃ sahadhammena
paṭicodessatī ti nimittametam̃

SHEET No.12.

Line 1. --- bhikkhave na samanupassāmi etaṃ
pāhaṃ bhikkhave nimittam asamanu

Line 2. --- passanto khemapatto a[b]bhayapatto
vesārajjāpatto

13

Line 3. --- viharāmi 3 yassa kho pana te atthāya
dhammo desito so[nini]

SHEET NO.13.

Line 1. --- ya[ti] takkarassa samma dukkha
khayāyā [ti] tattra vata maṃ
samaṇo vā br[ā]hma

Line 2. --- no vā devo vā māro vā koci vā
lokasmim saha dhammena paṭico

14

Line 3. --- dessantiti nimittametaṃ bhikkhave na
samanupassāmi etaṃpāhaṃ bhikkha

SHEET No.14.

Line 1. --- ve nimittam asamanupassanto
khemapatto abhayapatto vihā

Line 2. --- rāmi imāni kho bhikkhave cattāri
tathāgatassa vesāra

15

Line 3. --- jjānītīti~ katamehi bhagavā
cuddasehi buddhañāṇe

SHEET No.15.

Line 1. --- hi samannāgato tathāgato [dumkhe]
ñāṇaṃ buddha ñāṇaṃ dukkhasamudaye

Line 2. --- ñāṇaṃ buddhañāṇaṃ 2 dukkhanirodhe
ñāṇaṃ buddhañāṇaṃ [3]dukkhanirodha
16

Line 3. --- gāminipaṭipadeñāṇaṃ buddhañāṇa [4]
at[tha]paṭisaṃbhide ñāṇaṃ

SHEET No.16.

Line 1. --- buddhañāṇaṃ 5
dhammapaṭisaṃbhideñāṇaṃ
buddhañāṇaṃ 6 nirūtti

Line 2. --- paṭisaṃbhide ñāṇaṃ buddhañāṇaṃ 7
paṭibhāna paṭisaṃbhi
17

Line 3. --- de ñāṇaṃ buddhañāṇaṃ 8
yamakapaṭihera ñāṇaṃ buddhañāṇaṃ
[9]

SHEET No.17.

Line 1. --- [ma]hā karūṇasamāpattiyāñāṇaṃ
buddhañāṇaṃ sabba[ññu]tañāṇaṃ
buddha

Line 2. --- ñāṇaṃ anāvaraṇaṇāṇaṃ buddhañāṇa
imehi bhagavā
18

Line 3. --- cuddasehi buddhañā[ṇe]hi
samannāgatotitill ~

SHEET No.18.

- Line 1.* --- maggānatṭhaṅgiko setṭho saccānaṃ
cat[u]ro padā virāgo [se]
- Line 2.* --- tṭho dhammānaṃ dīpadānaṃ ca cakkhumā
tiḥ ~ siddhaṃ da[n]to dantehi
19
- Line 3.* --- sahapuraṇa jaṭilehi vip̐pamuttehi
siṃginikasavaṇṇo rājāgahaṃ pavisi
bhagavā [1]

SHEET No.19.

- Line 1.* --- mutto muttehi sahapuraṇa jaṭilehi
sigini[ka]savaṇṇo rājāgahaṃ pavisi
bhagavā [2]
- Line 2.* --- tinṇo tinṇehi sahapuraṇa jaṭilehi
vip̐pamuttehi siṃginikasavaṇṇo rājāgahaṃ
pa
- Line 3.* --- visi bhagavā (3) dasabale
dasav[ā]s[o] dasadhammacupeto
so dasa sata[m]parivaro
rāj[a]gahaṃ pavisi bha
- Line 4.* --- gavā [4] yo[v]iro sabbavidanto
suddho appaṭipuggalo araham̐ sugato
loke tassaha[m] [pa]ri[ca]rako
tiḥ || ~

Line 1. --- || || iti pi so bhagavā araham
 sammāsambuddho vijjācaraṇa sampanno
 sugato lokavidu anuttaro

Line 2. --- purisa dāmmasārathī satthā devā
 manussānā buddho bhagavā ti
 [a]bhibhava[tu]. (iii) (ii)

The above text of the manuscript may be re-
 arranged in the order of excerpts as follows:---

*N.B. -- The Roman figures indicate sheet numbers and the
 Arabic numerals denote line numbers.

Excerpt No. 1.

Siddhama Āvijjapaccayā¹ saṅkhāra²
 saṅkhārapaccayā viññāṇa³ (I-1)* viññāṇapaccayā
 nāmarūpaṃ nāmarūpapaccayā saḷāyatanaṃ⁴ (I-2)
 Saḷāyatana paccayā⁵ phasso phassapaccayā vedanā
 vedanapaccayā⁶ (I-3) taṇhā taṇhapaccayā⁷ upādānā
 upādānapaccayā bhavo bhava paccayā (II-1) jāti
 jātīpaccayā jarā maraṇaṃ sokaparidevitadumkhado
 (II-2) manassupāyāsa⁸ sambhavanti.

-
1. Scribe's error for *Siddham: avijjāpaccayā*.
  2. Scribe's error for *Saṅkhārā*.
  3. Scribe's error for *viññāṇaṃ*.
  - 4-5. The 1 here seems, in both cases, to have a subscript 1
 and one would incline to read "saḷāyatanaṃ" and
 "saḷāyatanaṃpaccaya".
  6. Scribe's error for *vedanāpaccayā*.
  7. Scribe's error for *taṇhāpaccayā*.
  8. Scribe's error for *dukkhadomanassupāyāsā*.

Evametassakevalassa dukkhakhandha (II-3) ssa¹
 samudayo hotī ti. Āvijjāya² tveva
 asesavirāganīrodhā (III-1) saṅkhāranīrodho
 saṅkhāranīrodhā viññāṇanīrodho viññāṇanīrodhā
 (III-2) nāmarūpanīrodho nāmarūpanīrodhā
 saḷāyatana³ nīrodho⁴ saḷāya (III-3) tananīrodhā⁵
 phassanīrodho phassanīrodhā vedanānīrodho⁶
 (IV-1) vedanānīrodhā⁶ taṇhanīrodho⁷
 taṇhanīrodhā⁸ upādāna⁹ nīrodho (IV-2)
 upādānanīrodhā bhavanīrodho bhavanīrodhā
 jātīnīrodho (IV-3) jātīnīrodhā
 jarāmarasokaparidevitadumkhadomanassupāyā(V-1)
 sa¹⁰ nirūjjhantīti.¹¹ Evametassakevalassa
 dukkhakhandhassa¹² nīrodho (V-2) hotī ti.

Excerpt No.2.

Udayavaya bhaṅgabhaya adinnava¹³ nibbinda¹⁴
 muñjana¹⁵ upekkha¹⁶ (V-3).

-
1. Scribe's error for *dukkhakhandhassa*.
  2. Scribe's error for *avijjāya*.
  - 3-4. The l here seems, in both cases, to have a subscript l and one would incline to read "sallāyatanaṃ" and "sallāyatana³paccayā."
  5. Scribe's error for *vedanānīrodho*.
  6. Scribe's error for *vedanānīrodhā*.
  - 7-8. Scribe's error for *taṇhā*—
  9. Scribe's error for *upādāna*—
  10. Scribe's error for *dukkhadomanassupāyāsā*.
  11. Scribe's error for *nirujjhantīti*.
  12. Scribe's error for *dukkhakhandhassa*.
  13. Scribe's error for *ādinava*.
  14. Scribe's error for *nibbinda*.
  15. Scribe's error for *muñcana* or *muccitukamyatā*.
  16. Scribe's error for *upekkhā* or *saṅkhārupekkhā*.
 The writing also looks like *vapekkhā*.

Excerpt No. 3.

Siddha cattāro satipaṭṭhānā¹ cattāro
samappadhāna² cattāro iddhippādā (VI-1)
pañcīndriyāni pañcabalāni sattatṭṭjhaṅgāni ariyo
atṭha (VI-2) ṅgiko maggo.

Excerpt No. 4.

Cattārimāni bhikkhave tathāgatassa
vesārajjāni (VI-3) yehi vesārajjehi samannāgato
tathāgato āsabhanthānaṃ paṭi (VII-1) jānāti
parisāsu sihanādaṃ nadati brahmacakkamvatteti³
(VII-2) Katamāni cattāri: sammāsambuddhassa te
paṭijānāti ime dhammā (VII-3) anābhisambuddhā ti
tattra⁴ vata maṃ samaṇo vā brāhmaṇo vā devo vā
(VIII-1) māro vā koci vā lokasmiṃ sahadhammena
paṭicodessantī ti⁵ (VIII-2) nimittametam
bhikkhave na samanupassāmi. Etam pāham bhikkhave
nimitta (VIII-3) metam asamanupassanto
khemāpatto⁶ abhayapatto vesārajjāpatto (IX-1)
vihārāmi. Khīṇāsavassa te paṭijānanto ime āsavā
(IX-2) aparikkhīṇāti tattra vata maṃ samaṇo
vā brāhmaṇo vā devo vā (IX-3) māro vā koci vā
lokasmiṃ sahadhammena paṭicodessantīti⁷

1. Scribe's error for *Siddham cattāro satipaṭṭhāna*.

2. Scribe's error for *sammappadhāna*.

3. Scribe's error for *brahmacakkam vatteti*. or
pavatteti.

4. Scribe's error for *tatra*.

The same remark applies to all the other cases of *tattra*.

5. Scribe's error for *paticodessatīti*.

6. Scribe's error for *khemappatto*.

7. Scribe's error for *paticodessatīti*.

nimittame- (X-1) tam̃ bhikkhave na samanupassāmi.
 Etam̃ pāham̃ bhikkhave nimittam̃ asa-(X-2)
 manupassanto khemapatto abhayapatto
 vesarajjāpatto¹ viharāmi (X-3). Ye kho pana te
 antarāyikā dhammā vuttā te paṭisevanto² nālam̃
 antara-(XI-1) yāyāti tattrā³ vata mam̃ samaṇo vā
 brāhmaṇo vā devo vā māro (XI-2) vā koci
 vā lokasmim̃ sahadhammena paṭicodessatī ti
 nimittametam̃ (XI-3) bhikkhave na samanupassāmi.
 Etam̃ pāham̃ bhikkhave nimittam̃ asamanu (XII-1)
 passanto khemapatto a [b] bhayapatto
 vesārajjāpatto (XII-2) viharāmi. Yassa kho pana
 te atthāya dhammodesito so [nini] (XII-3)
 yati⁴ takkarassa sammā⁵ dukkhakhayāyā [ti]⁶
 tattrā⁷ vata mam̃ samaṇo vā brāhma (XIII-1) ṇo
 vā devo vā māro vā koci vā lokasmim̃ sahadhammena
 paṭico(XIII-2)dessantiti⁸ nimittametam̃ bhikkhave
 na samanupassāmi. Etam̃ pāham̃ bhikkha (XIII-3) ve
 nimittam̃ asamanupassanto khemapatto abhayapatto
 vihā (XIV-1) rāmi.⁹ Imāni kho bhikkhave cattāri
 tathāgatassavesāra (XIV-2) jjanī tīti.¹⁰

---

1. Scribe's error for *vesārajjappatto*.

The same remark applies to all the other cases of
vesārajjāpatto.

2. Scribe's error for *paṭisevato*.

3. Scribe's error for *tatra*.

4. Scribe's error for *so na niyyāti*.

5. Scribe's error for *sammā*.

6. Scribe's error for *dukkhakkhayāyāti*.

7. Scribe's error for *tatra*.

8. Scribe's error for *paticodessatī ti*.

9. Scribe's error for *viharāmi*.

Here the manuscript omits *vesārajjapatto* before this
 word.

10. Scribe's error for *vesārajjanī ti*.

Excerpt No.5.

Katamehi bhagavā cuddasehi buddhañāṇe
 (XIV-3) hi samannāgato Tathāgato ? Dum [khe]¹
 ñāṇam buddhañāṇam. Dukkhasamudaye (XV-1) ñāṇam
 buddhañāṇam. Dukkhanirodheñāṇam buddhañāṇam.
 Dukkhanirodha (XV-2) gāminipaṭipade ñāṇam
 buddhañāṇa.² Atthapaṭisaṃbhide ñāṇam (XV-3)
 buddhañāṇam. Dhammapaṭisaṃbhideñāṇam buddhañāṇam
 nirūtti³ (XVI-1) paṭi saṃbhideñāṇam buddhañāṇam.
 Paṭibhānapaṭisabhi (XVI-2) de⁴ ñāṇam buddhañāṇam.
 Yamakapaṭiherañāṇam buddhañāṇam (XVI-3) [ma]
 hākarūṇasamāpattiyā⁵ ñāṇam buddhañāṇam.
 Sabba[ññu] tañāṇam buddha (XVII-1) ñāṇam.
 Anāvaraṇañāṇam buddhañāṇa.⁶ Imehi bhagavā
 (XVII-2) cuddasehi buddhañāṇehi samannāgato ti
 ti.⁷ (XVII-3).

Excerpt No.6.

Maggānaṭṭhaṅgiko seṭṭho, saccānam caturo
 padā, virāgo se (XVIII-1) ṭṭho. dhammānam,
 dipadānam⁸ ca cakkhumā ti.

Excerpt No.7.

Siddham. Danto dantehi (XVIII-2)
 sahapuraṇajaṭilehi vipamuttehi

-
1. Scribe's error for *dukkhe ñāṇam*.
  2. Scribe's error for *buddhañāṇam*.
  3. Scribe's error for *nirutti*.
  4. Scribe's error for *paṭisaṃbhide*.
  5. Scribe's error for *mahākarunāsamāpattiyā*.
  6. Scribe's error for *buddhañāṇam*.
  7. Scribe's error for *samannāgato ti*.
  8. Scribe's error for *dvipadānañ ca*.

siṃginikasavaṇṇo¹ rajāgahaṃ² pavisi³ bhagavā.
 (XVIII-3) Mutto muttehi sahapuraṇajaṭilehi
 siginikasavaṇṇo⁴ rajāgahaṃ⁵ pavisi⁶ bhagavā.
 (XIX-1) Tiṇṇo tiṇṇehi sahapuraṇajaṭilehi
 vippamuttehi siginikavaṇṇo⁷ rājāgahaṃ⁸ pa
 (XIX-2) visi⁹ bhagavā. Dasabale¹⁰ dasav[ā]so
 dasadhammacupeto¹¹ so dasasata[m]parivaro¹²
 rājagahaṃ pavisi¹³ bha (XIX-3) gavā.Yo[v]iro¹⁴
 sabbavidanto suddho appaṭipuggalo araham̐ sugato
 loka tassaham̐¹⁵ paricarako¹⁶ ti (XIX-4).

Excerpt No.8.

Iti pi so bhagavā araham̐ sammāsambuddho¹⁷

-
1. Scribe's error for *siṅgīnikkhasuvaṇṇo*.
  2. Scribe's error for *Rājagahaṃ*.
  3. Scribe's error for *pāvīsi*.
  4. Scribe's error for *siṅgīnikkhasuvaṇṇo*.
  5. Scribe's error for *Rājagahaṃ*.
  6. Scribe's error for *pāvīsi*.
  7. Scribe's error for *siṅgīnikkhasuvaṇṇo*.
  8. Scribe's error for *Rājagahaṃ*.
  9. Scribe's error for *pāvīsi*.
  10. Scribe's error for *dasabalo*.
  11. Scribe's error for *dasadhammavidū dasabhi c'upeto*.
  12. Scribe's error for *dasasataparivāro*.
  13. Scribe's error for *pāvīsi*.
  14. Scribe's error for *dhīro* although *Vīro* would not be wrong here.
  15. Scribe's error for *tassāham̐*.
  16. Scribe's error for *paricārako ti*.
  17. Scribe's error for *sammāsambuddho*.

viññācaraṇa saṃpanno¹ sugato lokavidu² anuttaro
(XX-1) purisadammasārathī³ satthā devāmanussānā⁴
buddho bhagavā ti. Abhibhavatu (XX-2).

NUMERALS

As the sheets and some of the enumerations are numbered by the engraver of the gold manuscript, we have in it a very reliable evidence of the kind of numerals used in Old Prome and also the key which, like the Rosetta stone of the Egyptians, would help to unlock and reveal the numbers that occur on bricks and stones unearthed from time to time in the course of the departmental diggings not only at Hmawza but also at Kyōntu in the Pegu District.

The value of the document is enhanced by the fact that it contains two sets of figures; one set representing numbers 1 to 19 and the other 2 to 9. There are, besides, some stray numbers also in the body of the text.

A reference to Plate IX of Bühler's Palaeography and Plate XXIII of Burnell's South Indian Palaeography will demonstrate that more discoveries will have yet to be made to complete the list of ancient Indian numerals which occur in many an ancient writing.

When it is realized that sheets Nos, 1 to 18 of our manuscript bear in the left corner of

-
1. Scribe's error for *viññācaraṇasampanno*.
  2. Scribe's error for *lokavidū*.
  3. Scribe's error for *purisadammasārathī*.
  4. Scribe's error for *satthā devāmanussānam*.

each, numerical figures 2 to 19 respectively, that sheet No. 5 contains in the third line at the end of the twelve nidānas, the numeral 1, that sheet No. 6 has in line 3 at the end of the bodhipakkhiyadhammas the figures which look like 37, that sheet No. 9 bears in line 2 the numeral figure 1, that sheet No. 10 has the numeral 2 at the end of the third line, that sheet No. 12 has the numeral figure 3 in line 3 and that sheets Nos. 15 and 16 contain a set of figures representing numbers 2 to 9 it will be seen how far the present document goes towards filling the gaps left by the two aforesaid scholars of Indian Palaeography.

TRANSLATION

*Excerpt No. 1.*¹

(May there be) prosperity! From Ignorance spring the Saṃkhāras (or productions), from the

-
1. Many English translations exist for this excerpt. The one given here is by I.W. Rhys Davids and Hermann Oldenberg as it occurs on pages 75-78 of the Vinaya Texts, Part I. The Mahāvagga of the Sacred Books of the East Series, Volume XIII. For other translations reference can be made to : The Book of Kindred Sayings, Volume II, page 2: Volume III, page 114. The Book of Gradual Sayings, Volume I, pages 160-1; Volume V, page 126. The Udāna or The Solemn utterances of the Buddha, pages 1-2. The Compendium of Philosophy, pages 188-9. Further Dialogues of the Buddha, Volume I, Mahā-Ianahā-sankhaya-sutta, page 187. Further Dialogues of the Buddha, Volume II. Bahu-Dhātuka sutta, pages 189-90. A Buddhist Manual of Psychological Ethics, page 348, etc., etc.

saṃkhāras springs Consciousness, from Consciousness spring Name-and-Form, from Name-and-Form spring the six Provinces (of the six senses), from the six Provinces springs Contact, from Contact springs Sensation, from Sensation springs Thirst (or Desire), from Thirst springs Attachment, from Attachment springs Existence, from Existence springs Birth, from Birth spring Old Age and Death, grief, lamentation, suffering, dejection and despair. Such is the origination of this whole mass of suffering.

Again, by the destruction of Ignorance, which consists in the complete absence of lust, the saṃkhāras are destroyed, by the destruction of the Saṃkhāras Consciousness is destroyed, by the destruction of Consciousness Name-and-Form are destroyed, by the destruction of Name-and-Form the six Provinces are destroyed, by the destruction of the six Provinces Contact is destroyed, by the destruction of Contact Sensation is destroyed, by the destruction of Sensation Thirst is destroyed, by the destruction of Thirst Attachment is destroyed, by the destruction of Attachment Existence is destroyed, by the destruction of Existence Birth is destroyed, by the destruction of Birth Old Age and Death, grief, lamentation, suffering, dejection and despair are destroyed. Such is the cessation of this whole mass of suffering.

Excerpt No.2.¹

The rise and fall, the breaking-up, the fear, the tribulation, the repulsion, the release, the indifference.

Excerpt No.3.²

Prosperity! The four earnest meditations, the four-fold great struggle against evil, the four roads to saintship, the five moral powers, the five organs of spiritual sense, the seven kinds of wisdom and the aryan eight-fold path.

---

1. Two translations in English exist for this excerpt: One is by U Pe Maung Tin in his book "The Path of Purity", Part III, Chapter XXI, pages 779-80, which is reproduced above and the other by U Shwe Zan Aung in his book "The Compendium of Philosophy", pages 210-11.

2. This is the translation by I.W. Rhys Davids as it occurs on pages 127-28 of the Book of the Great Decease in his book "The Dialogues of the Buddha," Volume II. Many other translations exist in various books of which the following may be mentioned: Dialogues of the Buddha, Volume III, page 97; Further Dialogues of the Buddha, Volume II, page 140; The Book of the Gradual Sayings, Volume IV, pages 82-83. The Udāna, page 78.

Excerpt No.4.¹

Monks, these are the four confidences of a Tathāgata, possessed of which a Tathāgata knows his place as leader of the herd, utters his lion's roar in the companies and sets rolling the Brahma-wheel. What are the four ?

As to the charge made: You who claim to be perfectly enlightened are not perfectly enlightened in these things, - I see no grounds, monks, for showing that any recluse or brahmin, that any Deva or Māra or Brahmā, that any one in the whole world can with justice make this charge. Since I see no grounds for such a charge, I abide in the attainment of peace, of fearlessness, of confidence

As to the charge made: You who claim to have destroyed the āsavas have not destroyed these āsavas, - I see no grounds, monks, to show that any recluse or brahmin . . . can with justice make this charge. Since this is so, I abide in the attainment of peace, of fearlessness, of confidence.

As to the charge made: The things declared, by you to be hinderances have no power to hinder him that follows them, - I see no grounds, monks, . . . since this is so, I abide in the attainment of peace, of fearlessness, of confidence.

---

1. This translation is by F.L.Woodward in the Book of Gradual Sayings, Volume II, pages 9-10.

Another translation that exists is by T.W.Rhys Davids in his book: the Further Dialogues of the Buddha, Volume I, page 48.

As to the charge made: The Dhamma preached by you fails in its aim. It does not lead him who acts in accordance therewith to the perfect destruction of Ill, - I see no grounds, monks, to show that any recluse or brahmin, that any Deva or Māra or Brahmā, that any one in the whole world can with justice make this charge. Since I see no grounds for such a charge, I abide in the attainment of peace, of fearlessness, of confidence.

These, monks, are the four confidences of a Tathāgata.

Excerpt No.5.¹

What are the fourteen kinds of Enlightened knowledge, the Blessed Buddha, Tathāgata, is endowed with? Knowledge of suffering is the enlightened knowledge of the Buddha . . . ;

Knowledge of the origin of suffering, . . . ;

Knowledge of the cessation of suffering, . . . ;

Knowledge of the path leading to the cessation of suffering . . . ;

Analytical knowledge of the meaning of the Truth . . . ;

Analytical knowledge of the nature of the Truth . . . ;

Analytical knowledge of the etymology of the Truth . . . ;

Analytical knowledge of the readiness of Wit . . . ;

---

1. This is my own translation. No scholar has yet, I think, translated the Patisambhidā Magga wherein the passage in Pāli occurs.

Knowledge of what goes on in the senses and hearts of others¹ (i.e., whether the senses or faculties of creatures are well controlled or not). . . . ;

Knowledge of the desires and inclinations of others² . . . . ;

Knowledge of the "Twin Miracle". . . . ;

Knowledge of the meditation based on extreme sympathy for others. . . . ;

Knowledge of omniscience . . . . ;

Knowledge that has no limit is the enlightened knowledge of the Buddha.

The Blessed Buddha is endowed with these fourteen kinds of enlightened knowledge.

Excerpt No.6.³

The best of ways is the eightfold; the best of truths the four words; the best virtue passionlessness; the best of men he who has eyes to see.

---

1. Indriyaparopariyatte ñāṇaṃ Buddha ñāṇaṃ. This together with the next ñāṇa do not appear on the gold-leaf.

2. Sattānaṃ asayānusaye ñāṇaṃ Buddha ñāṇaṃ.

3. Such Scholars as James Gray, Faüsböll, etc., have translated the Dhammapada which contains this gātha. This is from the Volume X, Part I, page 68, V 273 of the Sacred Books of the East Series.

Excerpt No.7.¹

Prosperity ! The self-controlled, One with the self-controlled, with the former jatilas, the released One with the released, the Blessed One, gold-coloured like an ornament of Singī gold, has entered Rājagaha.

The Emancipated One with the emancipated, with the former jatilas, etc.

He who has crossed (the ocean of passions) with them who have crossed (it), with the former jatilas, the released One with the released, the Blessed One, gold-coloured like an ornament of Singī gold has entered Rājagaha.

He who is possessed of the ten Noble States and of the ten Powers, who understands the ten Paths of Kamma and possesses the ten (attributes of Arahatsip), the Blessed One, surrounded by ten hundred of followers, has entered Rājagaha.

He who is wise, entirely self-controlled, the unrivalled Buddha, the Arahata, the most happy upon Earth; his attendant am I.

---

1. This translation is by I.W.Rhys Davids and Hermann Oldenberg in their book "The Vinaya Text," Part I, The Mahāvagga, pages 141-2, the Sacred Books of the East Series. Another translation by Dr. Rhys Davids alone occurs in his "Buddhist Birth Stories."

Excerpt No.8.¹

"An Arahāt, fully awakened, is the exalted One, abounding in wisdom and goodness, happy, with the knowledge of the worlds, unsurpassed as a guide to mortals willing to be led, the teacher of gods and men, a Blessed Buddha." So may it be!

---

1. The quotation which immediately follows, above, is the translation for the excerpt that occurs in "The Dialogues of the Buddha," Part I, page 67 and page 109; Part II, page 99; Part III, pages 10 and 218 and also pages 226-7; by I.W. Rhys Davids.

၆။ ပျူအက္ခရာပုံများနှင့် နေရာအညွှန်း

(က) ဗျည်း၊ သရ၊ ဗျည်းသရတွဲများ

က^၁

၂၊၂။
၅၊၁။

က^၂

၇၊၃။

က^၃

၈၊၂။

က^၄

၁၀၊၁။
၁၆၊၃။

က^၅

၁၁၊၃။
၁၃၊၂။

က^၈

၁၄၂။

က^၉

၁၇၁။

က^{၁၀}

၁၈၂။

က^{၁၁}

၁၉၁။

က^{၁၂}

၁၉၂။

က^{၁၁}

၂၀၁၁။

ကာ

၁၁၁၁။

ကေ^၁

၂၂။

ကေ^၂

၅၂။

ကေ^၃

၁၉၁၄။

၆၈

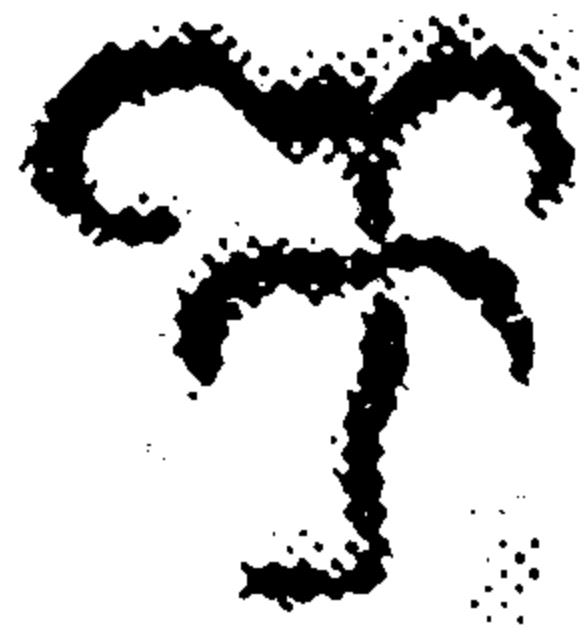
ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ကော့

၆၂။

ကော့

၈၂။

ကော့

၁၀၁။

၁၈၁။

၁၉၁။

ကော့

၁၁၂။

ကော့

၁၃၂။

ခ^၁

၂၂၂။
၅၂။

ခ^၂

၁၃၁၁။

ခ^၃

၉၂။

ခ^၄

၉၁၁။

ခ^၅

၁၀၂၂။

ခေ'

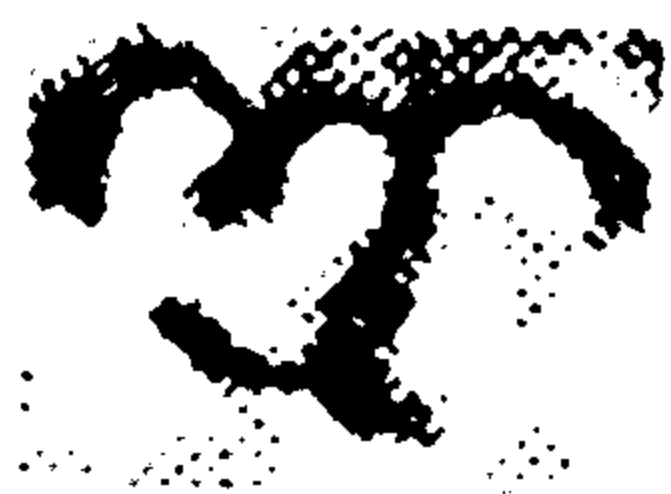
၁၂၂။

ခေ'

၁၄၁။

ခေါ'

၁၁၁။

ခေါ'

၁၂၃။

ခေါ'

၁၄၂။

၇^၁   ခံ   ၃၁၁။

၇^၂   ခံ   ၆၁၃။
                 ၁၄၁၂။

၇^၃   ခံ   ၇၁၁^၁။
                 ၁၅၁၁^၁။
                 ၁၇၁၃။
                 ၁၉၁၁^၁။
                 ၂၀၁၂။

၇^၄   ခံ   ၇၁၁^၂။

၇^၅   ခံ   ၁၄၁၃။

ဂ^၁

၁၅၁^၁။

ဂ^၂

၁၇၂။

ဂ^၃

၁၈၃^၁။

ဂ^၄

၁၈၃^၂။

ဂ^၅

၁၉၁^၁။၁၉၂။၁၉၃^၁။၁၉၃^၂။
၁၉၄^၁။၁၉၄^၂။
၂၀၁^၁။

၂

၂ဝါ၁။

၃

၁၅၂။

၄

၁၈၂။
၁၉၁။၁၉၂။

၅

၁၈၁။

၆

၆၁။၆၂။
၇၂။

စ^၂

၆၁၁^၃။

စ^၃

၆၁၃။

စ^၄

၇၁၂။

စ^၅

၁၄၁၂။

စ^၆

၁၈၁၁။

စ^၃

၁၈၂။

စ^၃

၁၈၂။

စ^၃

၂၀၁။

စ^၃

၈၂။
၁၁၃။

စ^၃

၁၀၁။

စိ

၁၃၂။

စိ

၁၄၂။

စိ

၁၇၂။
၁၉၂။

စေ

၈၂။

စေ

၁၀၂။
၁၁၂။
၁၂၂။

ဇ'

၂၂"

ဇ'

၂၁"
၁၉၂၂"

ဇ'

၂၃"

ဇ'

၁၈၁၂"
၁၉၁၂" ၁၉၁၂"

ဇ'

၂၂"

ဇာ^၂၂၂^၂။၄၂^၂။၅၂^၂။ဇာ^၃၂၂^၃။ဇာ^၄၂၂^၄။၉၂^၄။ဇာ^၅၁၈၂^၅။၁၉၂^၅။ဉာ^၂၁၄၂^၂။၁၆၂^၂။၁၆၂^၃။၁၇၂^၂။

ဩ

ဝ၅၊ ဝံ။ ဝ၅၊ ဝံ။ ဝ၅၊ ဝံ။
ဝ၆၊ ဝံ။
ဝ၇၊ ဝံ။

ဩ

ဝ၅၊ ဝံ။ ဝ၅၊ ဝံ။ ဝ၅၊ ဝံ။ ဝ၅၊ ဝံ။
ဝ၅၊ ဝံ။ ဝ၅၊ ဝံ။
ဝ၆၊ ဝံ။ ဝ၆၊ ဝံ။
ဝ၇၊ ဝံ။ ဝ၇၊ ဝံ။

ဩ

ဝ၆၊ ဝံ။

ဩ

ဝ၇၊ ဝံ။
ဝ၇၊ ဝံ။

ဩ

ဝ၈၊ ဝံ။

ညာ^၂

၁၂။

ညာ^၃

၃၂။

ညာ^၄

၃၂။

ည။

၁၇၁။

ဝံဇာ

၇၁။

၁၁၃။

၁၃၂။

၁၅၃။

၁၆၂။ ၁၆၃။

ဝိဇ္ဇာ

၇၂။
၁၈၂။

ဝိဇ္ဇာ

၈၂။

ဝိဇ္ဇာ

၉၂။
၁၅၂။
၁၉၁။၁၉၂။၁၉၄။

ဝိဇ္ဇာ

၁၀၁။

ဝိဇ္ဇာ

၁၁၁။
၁၆၁။၁၆၂။

၂၀၇

၁၆၂။

၂၀၈

၁၁၁။၁၂။
၃၂။၃၂။
၅၁။
၁၅၃။
၁၇၁။၁၇၂။၁၇၂။
၂၀၁။

၂၀၉

၁၈၃။
၁၉၁။

၂၁၀

၁၉၂။

၂၁၁

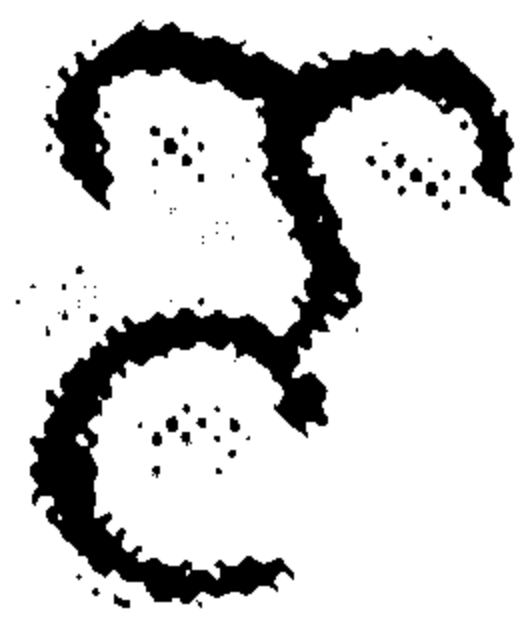
၉၂။၉၃။

ခက့

၁၇၂၃။

ကေ့

၁၇၂၃။

ကော

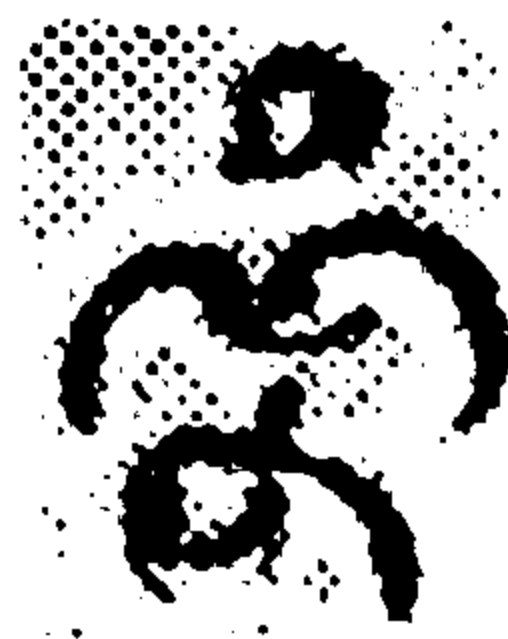
ဂါဝံ။ဂါဝံ။
ဇါဝံ။ဇါဝံ။
၁၁၂။၁၁၂။
၁၃၁။၁၃၁။

ကံ့

၂၂။
၁၆၂။

ကံ့

၁၅၁။၁၅၁။

ကံ

၁၅၂။ ၁၅၂။ ၁၅၂။ ၁၅၂။
၁၅၂။ ၁၅၂။
၁၆၁။ ၁၆၁။ ၁၆၁။ ၁၆၁။
၁၆၁။ ၁၆၁။ ၁၆၁။ ၁၆၁။
၁၇၁။ ၁၇၁။ ၁၇၁။ ၁၇၁။
၁၇၁။

ကံ

၁၈၁။ ၁၈၁။
၁၈၁။
၁၈၁။
၁၈၁။ ၁၈၁။
၁၈၁။ ၁၈၁။
၁၈၁။ ၁၈၁။

ကံ

၁၈၁။ ၁၈၁။
၁၈၁။
၁၈၁။

ကံ

၁၈၁။

တ^၄

၄၁၁။

တ^၄

၆၁၃^၀။၆၁၃^၂။
၁၁၂^၀။၁၁၂^၂။
၁၃၁၃^၀။၁၃၁၃^၂။
၁၅၁။

တ^၆

၇၁၁။

တ^၇

၇၁၃။
၁၃၁၃^၇။

တ^၇

၈၁၃^၂။

တ'

၉၂။

တ''

၉၂။

တ'''

၁၄၂။

တ''''

၁၉၂။

တိ''

၂၂၂''၂၂၂

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်စာလှာချက်

တို့

၃၁၁။
၄၁၃။
၅၁၁။၅၁၂။၅၁၃။
၆၁၁။
၇၁၃။
၈၁၁။
၉၁၃။
၁၀၁၁။
၁၁၃၁။
၁၂၃၁။
၁၈၁၂။
၂၀၁၁။၂၀၁၂။

တို့

၂၁၂။၂၁၂။၂၁၂။
၈၁၂။
၁၁၁၂။၁၁၃၁။
၁၂၃၁။

တို့

၁၃၁၁။၁၃၁၂။

တို့

၁၄၁၃။

တိံ

၁၉၂၂။၁၉၂၂။၁၉၂၄။

တိံ

၃၁၁။
၅၁၃။
၁၁၁၃။

တိံ

၁၄၁၃။

တိံ

၁၈၁၁။
၂၀၁၂။

တိံ

၇၁၃။

တေ^၂

၉၊၂။

တေ^၃

၁၁၊၁^၃။

တေ^၄

၁၁၊၁^၂။
၁၂၊၃။

တော^၂

၇၊၁^၂။
၂၀၊၁။

တော^၂

၇၊၁^၂။
၁၂၊၃။
၁၇၊၃။

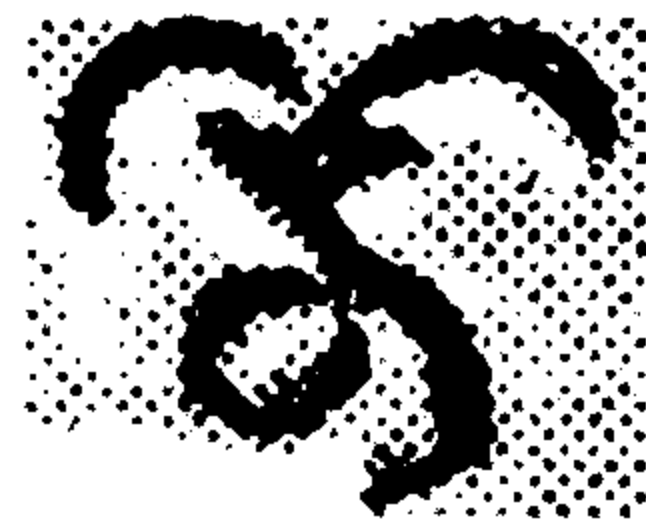

တော့

၁၅၁။

တော့

၁၅၁။

တော့

၁၉၁။၁၉၁၄။

တံ

၈၁၃။

၁၀၁၂။

၁၁၁၃။

၁၂၁။

၁၃၁၃။ ၁၃၁၃။

တံ

၈၁၃။

တံ့

၉၁။

တံ့

၁၀၂။

တံ့

၁၉၂။

ထာ့

၆၂။

ထာ့

၇၁။

၁၄၂။

ထာ^၃

၁၅၁။

ထီ

၂၀၂။

ဒ^၁

၁၃^၁။ ၁၃^၂။
၃၁။
၅၃^၂။

ဒ^၂

၄၁။
၁၅၁။

ဒ^၃

၄၂။

ဒ^၄

၅၂^၁။
၁၉၂^၁။ ၁၉၁၄။

ဒ^၈

၇၂။

ဒ^၉

၁၈၂^၁။

ဒ^၉

၁၈၂^၁။

ဒ^၉

၁၉၂^၁။ ၁၉၂^၃။ ၁၉၂^၄။

ဒါ့

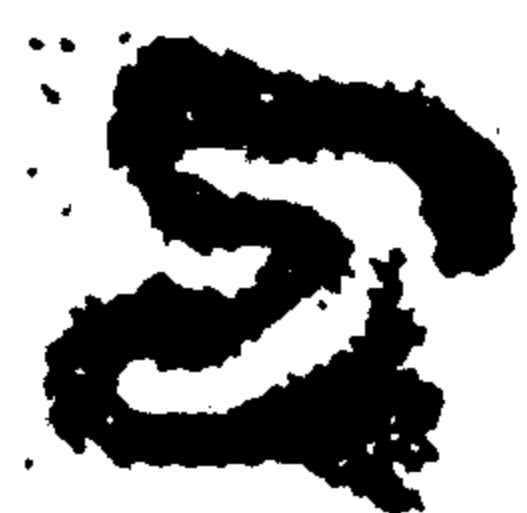
၂၁၂။ ၂၁၂။

၄၁၂။

၆၁၂။

၁၈၁၂။ ၁၈၁၂။

ဒါ့

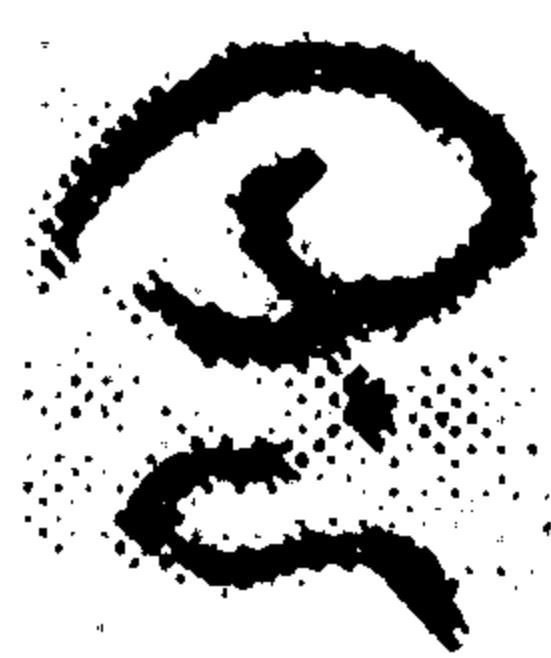
၄၁၂။

ဒါ့

၅၁၂။

ဒါ့

၁၈၁၂။

ဒါ့

၁၈၁၂။

၂၁
၂၁

၂၂
၂၂

၂၃
၂၃
၂၃

၂၄
၂၄

၂၅
၂၅

ဒေ^၁

၂၂။

ဒေ^၂

၅၁။

ဒေ^၃

၈၁။

၁၁၃။

၁၅၃။ ၁၅၃။

ဒေ^၄

၈၂။

ဒေ^၅

၅၃။

ဒေ^၆

၁၀၁၁။

ဒေ^၇

၁၁၁၂။
၁၂၁၂။

ဒေ^၈

၁၂၁၂။

ဒေ^၉

၁၃၁၃။

ဒေ^{၁၀}

၁၄၁၄။

ဒေ''

၁၆၂။၁၆၂။

ဒေ''

၂၀၂။

ဒေ'

၂၂၂။

ဒေ'

၅၁၅။

ဒ'

၇၂၂။

ဒံ့

၂၀၂။

ဝံ့

၇၃။

ဝံ့

၇၂။

ဝံ့

၁၀၁။

၁၁၁။

ဝံ့

၁၁၁။

စ^၁

၁၂၂။

စ^၈

၁၂၂။

၁၅၂။

စ^၇

၁၆၁။

၁၈၂။

စ^၁

၁၁၁။

၄၁၁။

စ^၂

၁၂၂။

၅၁၁။

၆၁၁။

ဓာ^၃

၎ာဝ်။၎ာၵ်။၎ာၵ်။၎ာၵ်။

ဓေ

၎ာၵ်။

ဓေဝ

၎ာၵ်။၎ာၵ်။၎ာၵ်။၎ာၵ်။
၎ာဝ်။၎ာဝ်။၎ာၵ်။၎ာၵ်။
၎ာၵ်။၎ာၵ်။
၎ာၵ်။

ဓံ

၎ာၵ်။

န^၃

၎ာဝ်။၎ာဝ်။
၎ာဝ်။

န^၂

၂ါန။
၄ါန။ ၄ါန။
၁ဝါန။ ၁ဝါန။
၁၂ါန။

န^၃

၃ါန။
၆ါန။
၁၁ါန။

န^၄

၄ါန။ ၄ါန။
၇ါန။
၈ါန။
၁၆ါန။

န^၅

၄ါန။
၁၃ါန။

န^၆

၅ါန။

န^၇

၇

၅၂၂။

န^၈

၈

၈၂၁။

န^၉

၉

၈၂၂။

န^{၁၀}

၁၀

၁၁၁၁။

န^{၁၁}

၁၁

၁၁၂။

န^{၁၂}

၁၂၂၂။

န^{၁၃}

၁၂၂။

န^{၁၄}

၁၀၁၁။

န^{၁၅}

၁၂၂။ ၁၂၂။
၁၂၂။ ၁၂၂။
၁၂၂။ ၁၂၂။
၁၁၁။
၁၂၂။
၁၁၁။

န^{၁၆}

၁၂၂။

နာ^၃

၂၁။

နာ^၄

၆၁။

နာ^၅

၇၂။

နာ^၆

၁၁၁။

နာ^၇

၁၁၂။
၁၁၃။ ၁၁၄။ ၁၁၅။
၁၁၆။
၁၁၇။ ၁၁၈။
၁၁၉။

နို

နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။ နၢၣ် ။

နို

နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။

နို

နၢၣ် ။ နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။
 နၢၣ် ။

နို

နၢၣ် ။

နို

နၢၣ် ။

၂၀၄

၁၀၁၁။

၂၀၄

၁၀၁၂။

၁၀၁၃။

၁၀၁၄။

၂၀၄

၁၀၁၅။

၂၀၄

၁၀၁၆။

၂၀၄

၁၀၁၇။

မ္

၁၄၂၃။

မ္

၈၂၃။
၁၂၁၃။
၁၃၂၃။

မ္

၉၂၁။

မ္

၁၀၂၃။

မ္

၁၀၂၃။

န

၄

၁၂၁၁

န

၄

၁၄၁၁

န

၄

၂၀၁၁

န

၄

၂၀၁၂

န

၀
၁

၂၁၁

နံ့

၇၁။
၁၈၂။၁၈၂။

နံ့

၁၈၁။

၀

၁၁။၁၂။၁၃။
၁၁။

၀

၁၁။၁၂။၁၃။၁၄။
၁၅။
၁၆။၁၇။
၁၈။

၀

၁၉။

၁၄

၁၁၁။
၁၀၁၁။၁၀၁၁။
၁၁၁။
၁၄၁။
၁၅၁။
၁၆၁။
၁၇၁။

၁၅

၁၁၁။
၄၁။
၁၆၁။

၁၆

၁၁၁။၁၁၁။၁၁၁။
၁၁။
၁၁။၁၁။
၁၀၁။၁၀၁။၁၀၁။
၁၁၁။၁၁၁။
၁၄၁။

၁၇

၁၁။
၁၁။

ပံ

၇၂။

၈၂။

၁၁၁ံ။၁၁၁ံ။၁၁၁ံ။

၁၂၂ံ။

၁၃၂။၁၃၂။

၁၅၃ံ။

ပံ့

၈၃။

၁၅၃ံ့။

၁၆၂ံ့။၁၆၂ံ့။

၁၈၁။

ပံ့့

၉၁ံ့။၉၁ံ့။

၁၀၂။

၁၂၂ံ့။၁၂၂ံ့။

၁၄၁ံ့။

၁၆၁။

ပံ့့့

၉၁ံ့့။

၁၂၁

၁၂၁

၁၂၂

၁၂၂

၁၂၃

၁၂၃
၁၂၃

၁၂၄

၁၂၄

၁၂၅

၁၂၅
၁၂၅

ပ^{၃၄}

၁၉၁၃။

ပ^{၃၈}

၁၉၁၄။

ပါ^၃

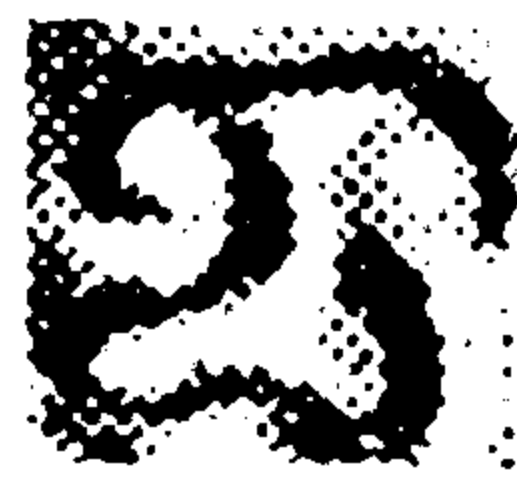
၂၁၁။ ၂၁၂။

၄၁၃။

၅၁၁။

၈၁၃။

ပါ^၃

၂၁၁။

၁၀၁။

၁၁၁။

ပါ^၃

၁၃၁၃။

ဝိ   ဝိ   ၂၀၁၁။

ဝိ   ဝိ   ၁၈၁၃။
         ၁၉၁၂။

ဝိ   ဝိ   ၁၉၁၁။

ဝိ   ဝိ   ၁၉၁၄

ဝိ   ဝိ   ၂၀၁၂။

ပေ^၁

၅၂။

ပေ^၂

၁၉၂။

ပံ

၁၂။

ပေ^၃

၁၃၁။ ၁၃၂။

ပေ^၄

၄၁၁။

၆၃

၄၁၁၂။

၆၄

၆၁၂။

၆၅

၁၉၁၃။

၆၆

၇၁၃။

၆၇

၈၁၁။

၁၅၁၂။

၁၆၁၂။

၁၄

၁၄၁၃။
၁၅၁၂။ ၁၅၁၃။
၁၆၁၁။ ၁၆၁၂။ ၁၆၁၃။ ၁၆၁၄။
၁၇၁၁။ ၁၇၁၂။ ၁၇၁၃။
၂၀၁၂။

၁၅

၁၅၁၁။
၁၇၁၂။

၁၆

၂၀၁၂။

၁၇

၂၁၁၂။

၁၈

၂၁၁၂။ ၂၁၁၃။
၁၄၁၃။

က^၂

၄၊၃^၂။၄၊၃^၂။
၅၊၃^၂။၅၊၃^၂။

က^၃

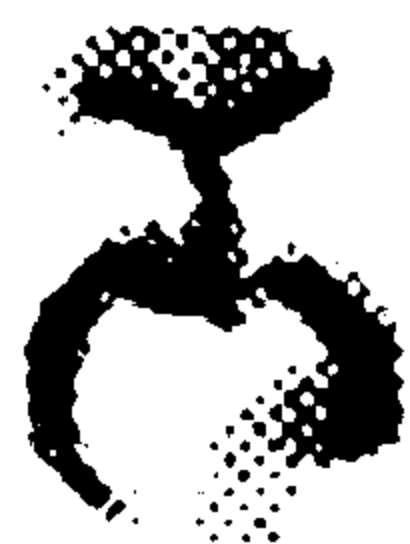
၇၊၁။
၁၇၊၂။

က^၄

၉၊၁။

က^၅

၁၀၊၃။
၂၀၊၂။

က^၆

၁၁၊၂။

ဘ^၇

၁၄၁။

ဘ^၈

၁၈၂။
၂၀၂။

ဘ^၉

၁၉၁။

ဘ^{၁၀}

၁၉၂။

ဘ^{၁၁}

၁၉၃။

က^၁   ၂၀၊၁။

က   ၁၆၊၂။

ကိ^၁   ၆၊၃။
၁၆၊၁။ ၁၆၊၂။

ကိ^၂   ၈၊၁။ ၈၊၃။ ၈၊၃။

ကိ^၃   ၁၀၊၂။ ၁၀၊၂။
၁၁၊၁။

တိ^၁ ၁၂၁^၁။

တိ^၂ ၁၃၁^၁။
၁၄၁၂။

တိ^၃ ၁၃၁^၂။
၁၅၁၃။
၁၆၁၂။

တိ^၄ ၁၇၁၂။

၁ ၁၈၁^၁။ ၁၉၁^၂။
၁၉၁၂။
၁၉၁^၁။ ၁၉၁^၂။
၁၉၁^၁။ ၁၉၁^၂။
၁၉၁။

မ္

ၥၥ

မ္

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

မ္

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

ၥၥ

မ^၁

၈၂၃။

မ^၂

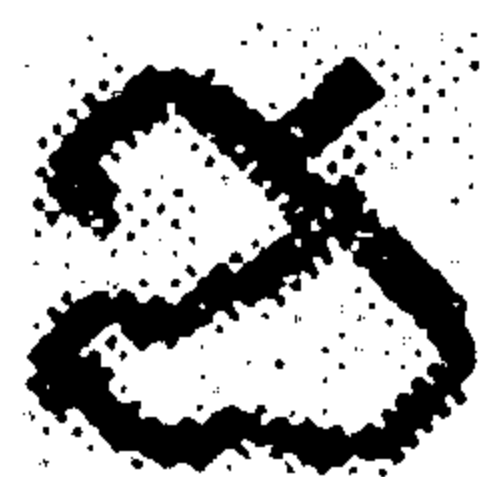
၉၂၁။

မ^၃

၁၄၂၁။

မ^၄

၁၇၂၁။

မာ ^၁		၆၂။
		၇၂။
		၈၂။
		၁၀၂။
		၁၁၂။
		၁၂၂။
		၁၃၂။
		၁၄၂။
		၁၅၂။

မာ ^၂		၆၃။
-----------------	---	-----

မာ ^၃		၁၇၂။
-----------------	---	------

မာ ^၄		၁၈၂။
-----------------	---	------

မိ

ဂါနံ။

မိ

ဂါနံ။

ဧါ။

ဝဝါဝ။ ဝဝါ။

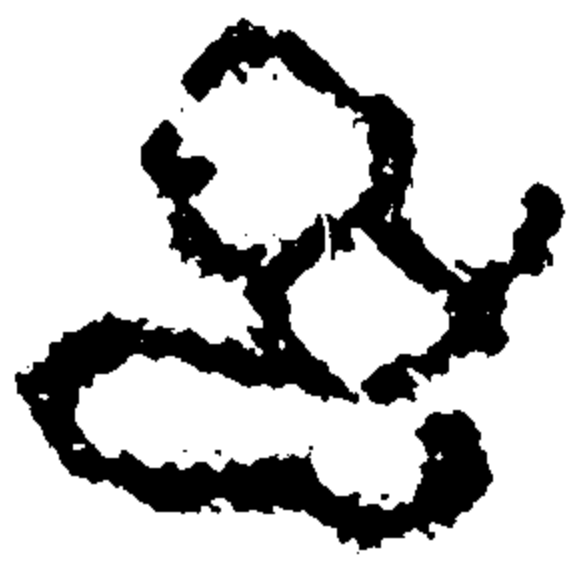
ဝဝါ။

ဝါဝံ။ ဝါဝံ။ ဝါဝံ။

ဝါဝံ။

ဝါဝံ။ ဝါဝံ။

မိ

ဂါနံ။

မိ

ဝဝါ။

ဝါဝံ။

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

၆၀

မေ့

၁၉၁၁။

မေ့

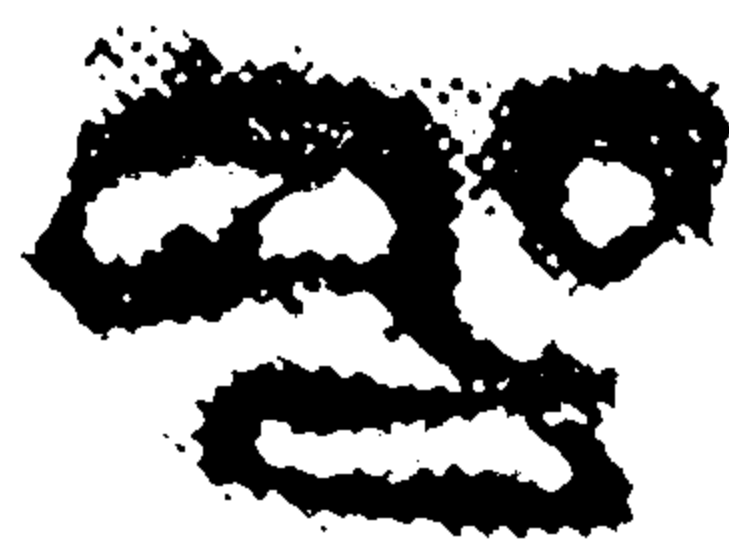
၁၉၁၂။

မေ့

၁၉၁၂။

မေ့

၂၃။

မေ့

၂၃။

မေ^၃

၇၂၃။

မေ^၄

၈၂၃။

၁၇၂၂။

မေ^၅

၉၂၁။

မေ^၆

၉၂၂။

မေ^၇

၁၀၂၀။

မေ^၁

၁၁၂။
၁၃၂။
၁၄၂။

မံ^၁

၈၁။
၉၂။
၁၃၁။

မံ^၂

၁၁၂။

မံ^၃

၅၂။

ယ^၁

၁၂။

ယ^၂

သိ

၁၂။
၃၁။၃၂။၃၃။

ယ^၃

သိ

၅၂။၅၃။

ယ^၄

သိ

၅၂။

ယ^၅

သိ

၆၁။
၆၂။
၆၃။
၆၄။

ယ^၆

သိ

၆၅။

၁၃၂

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ယ^၁

၁၂၊၃^၁။

ယ^၂

၁၂၊၃^၂။
၁၃၊၁။

ယ^၃

၁၁၊၁^၁။၁၁၊၁^၂။၁၂၊၁^၂။၁၃၊၁^၁။

ယ^၄

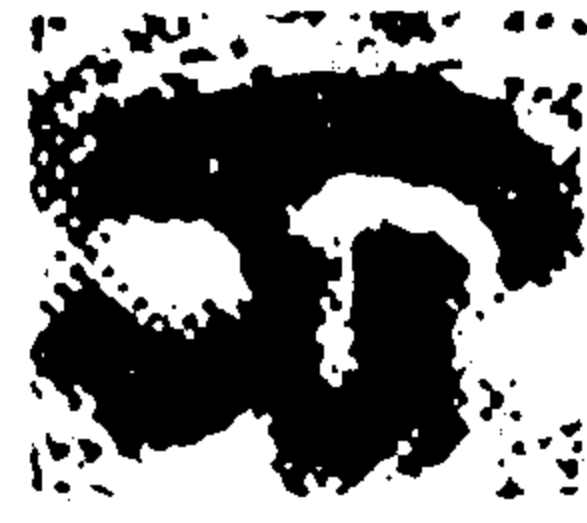
၁၂၊၁^၁။

ယ^၅

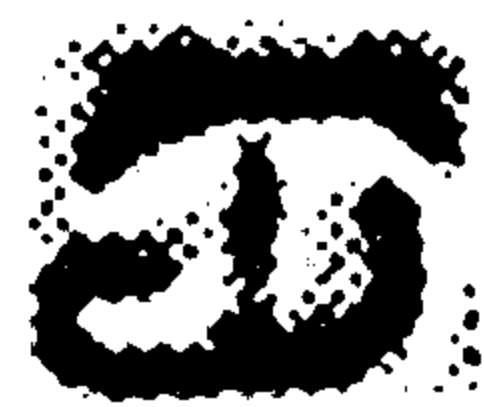
၁၃၊၁^၂။

ယာ^၄

၁၂၃^၃။

ယာ^၄

၂၁၁^၃။

ယာ^၆

၂၁၁^၂။

ယာ^၄

၂၁၁^၃။

ယာ^၃

၂၁၁၂၁၂။

ယာ ^၁		၅၁။
-----------------	---	-----

ယာ ^{၁၀}		၆၁။
------------------	--	-----

ယာ ^{၁၁}		၁၁၁၂။ ၁၃၁၁။
------------------	---	----------------

ယာ ^{၁၂}		၁၁၁၂။ ၁၃၁၁။
------------------	---	----------------

ယာ ^{၁၃}		၁၇၁။
------------------	---	------

ယိ

၁၁၁၁။

ယေ^၁

၇၁။

ယေ^၂

၁၁၁။

ယေ^၃

၁၅၁။

ယော^၁

၃၁။

ယော^၂

ဆိ

၆၂။

ယော^၃

အ

၁၉၂၄။

ရ^၁

၁

၁၁၁^၁။

၃၂၂^၂။

၅၁၁။

ရ^၂

၂

၁၁၁^၂။

၁၀၁၃။

၂၀၁၁^၁။ ၂၀၁၁^၂။

ရ^၃

၃

၂၂၂။

၁

၃၂၂။

၂

၆၂။

၃

၇၁။
၁၃၁။
၁၆၂။
၁၉၂။

၄

၉၁။

၅

၁၁၁။
၁၂၁။
၁၄၁။

၁၃၈

ပျူစာ ခင်တရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

၄^၁

၇

၁၇၊၂။

၄^{၂၀}

၇

၁၈၊၃။
၁၉၊၁။

၄^{၂၁}

၇

၁၈၊၃။

၄^{၂၂}

၇

၁၉၊၄။ ၁၉၊၄။

၄^{၂၃}

၇

၂၀၊၂။

ရာ^၁

၂၂။
၅၁။

ရာ^၂

၃၁။

ရာ^၃

၉၂။
၁၉၁။

ရာ^၄

၁၀၂။

ရာ^၅

၁၁၁။
၁၉၂။

ရာ°

၁၂၂။

ရာ°

၁၄၂။

၁၈၁။

ရာ°

၁၉၂။

ရိ°

၂၂။

ရိ°

၅၁။

၆၂။

၇၂။

ရိ

၆၂။

၉၂။

၁၄၂။

၁၉၂။

၂၀၂။

ရိ

၇၂။

ရိ

၁၉၄။

ရိ

၁၂၁။ ၁၂၁။

၅၂။

ရိ

၂၂၁။ ၂၂၁။

၁၄၂

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ရီ^၃

၁၆၁၁။

ရီ^၄

၁၇၁၁။

ထေ^၁

၃၁၁။
၄၁၃^၂။
၁၀၁၁။

ထေ^၂

၃၁၂^၁။
၄၁၁^၁။
၁၃၁၂။

ထေ^၃

၃၁၂^၂။ ၃၁၂^၃။ ၃၁၃^၁။ ၃၁၃^၂။ ၃၁၃^၃။
၆၁၁^၂။

ထေ့

၃၂၂။

ထေ့

၄၁၁။၄၁၁။၄၁၁။၄၁၂။၄၁၃။

ထေ့

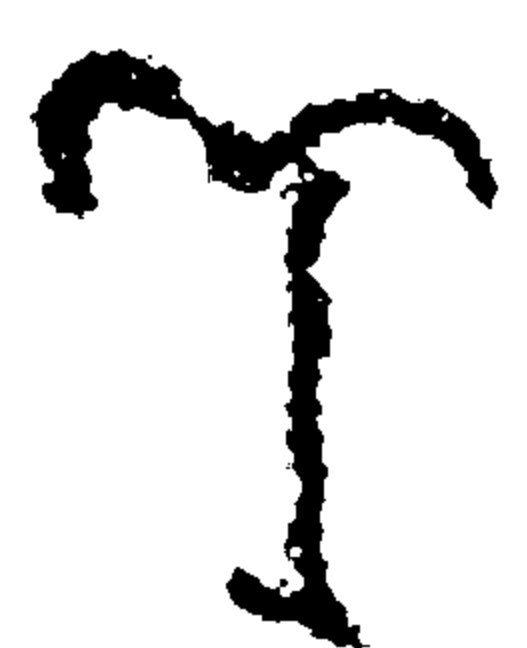
၄၁၂။၄၁၂။၄၁၂။၄၁၃။၄၁၃။
၁၁၂။
၁၀၁။
၁၉၁။

ထေ့

၅၁၁။၅၁၂။
၆၁၁။

ထေ့

၆၁၁။

ရော့

၈၂။
၁၅၂။

ရော့

၁၅၂။

ရော့

၁၉၁၄။

ရော့

၂၀၁၁။

လ

၂၁၃။

လ^၂

၅၂။

လာ

၆၂။

လေ

၁၈၂။

၁၉၁။ ၁၉၂။ ၁၉၃။

လော^၂

၈၂။

၁၁၃။

လော^၂

၁၀၁။

၁၃၂။

လော့

၁၉၁၄^၁။၁၉၁၄^၂။

လော့

၂၀၁၁။

လံ

၁၁၁၁။

ဝံ

၂၁၁။၂၁၁^၁။

ဝံ

၂၁၁^၂။
၄၁၄^၁။၄၁၄^၂။
၁၁၁။
၁၁၁။၁၁၁။
၁၁၁။

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ဝ ^၃	ခ	၂၃'။ ၉၃။
----------------	---	-------------

ဝ ^၄	ဃ	၃၁။
----------------	---	-----

ဝ ^၅	င	၅၂'။ ၅၂'။
----------------	---	-----------

ဝ ^၆	စ	၅၃'။ ၅၃'။
----------------	---	-----------

ဝ ^၇	ဆ	၉၂။
----------------	---	-----

ဝ်

၁၈၂၃။

ဝ်

၁၉၁၁။၁၉၁၂။၁၉၁၄။

ဝ်

၂၀၁၂။

ဝ်

၈၁၁။

ဝ်

၈၁၁။၈၁၂။
၁၃၁၂။၁၃၁၂။

၂^၃

၈၁၁^၃။

၂^၄

၈၁၂^၂။

၁၃၁၁။၁၃၁၂^၂။၁၃၁၂^၂။

၂^၅

၉၁၂။

၁၂^၆

၉၁၃^၂။၉၁၃^၂။၉၁၃^၃။

၁၀၁၁^၂။၁၀၁၁^၂။

၀၂^၇

၁၁၁၂^၂။

၁၉၁၄။

၁၅၀

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ဝါ°

၁၁၂° ၁၁၂° ၁၁၂°

ဝါ°

၁၁၂°

ဝါ°

၁၄၂°

ဝါ°

၁၇၂°

ဝါ°

၁၈၂°
၁၉၂°
၂၀၂° ၂၀၂°

ဝါ^၃

၁၉၁၃^၁။

ဝါ^၃

၁၉၁၃^၁။

ဝါ^၃

၁၉၁၃^၃။

ဝါ^၃

၂၀၁၁။

ဝိ^၃

၁၁၁^၁။၁၁၁^၂။၁၁၁^၃။
၁၁၁^၁။၁၁၁^၂။၁၁၁^၃။
၁၁၁။
၁၁၁။
၁၁၁။
၁၁၁။

ဝို

၂၂။

ဝို[း]

၉၂။

ဝို[း]

၁၄၁။

ဝို[း]

၁၈၁။

ဝို[း]

၁၈၂။
၂၀၁။ ၂၀၂။

၃^၇

၁၈၃^၂။
၁၉၁၁။၁၉၃^၇။၁၉၃^၂။

၅^၇

၁၉၁၄^၇။၁၉၁၄^၂။

၇

၁၁၁၁။

၆၀^၃

၁၃^၇။

၆၀^၂

၁၃^၂။
၄၂။

ဝေ^၃

ဒ

၄၁၁။

ဝေ^၄

ဒ

၆၁၃^၁။၆၁၃^၂။

ဝေ^၅

ဒ

၇၁၁။
၁၄၁၂^၁။၁၄၁၂^၂။

ဝေ^၆

ဒ

၈၁၃^၁။
၁၀၁၂^၂။
၁၂၁၁^၃။

ဝေ^၇

ဒ

၈၁၃^၂။

ဝေ^၁

၅၁။

ဝေ^၂

၁၀၂။
၁၂၁။

ဝေ^၃

၁၀၂။

ဝေ^၄

၁၂၂။

ဝေ^၅

၁၂၂။

ဝေ^၃

၁၄၁။

ဝေါ^၁

၂၁။

ဝေါ^၂

၈၁။

ဝေါ^၃

၉၁။
၁၁၁။
၁၁၁။

သ^၁

၁၁၁။၁၁၁။၁၁၁။
၁၁၁။၁၁၁။၁၁၁။
၁၁၁။
၁၁၁။၁၁၁။၁၁၁။
၁၁၁။

သ^၂

၂၃၂။၂၃၂။
၇၃။
၉၁။၉၂။၉၃။
၁၀၁။၁၀၃။
၁၂၁။
၁၈၁။

သ^၃

၃၁။၃၂။၃၃။
၁၉၃။

သ^၄

၅၂။
၆၁။၆၂။၆၃။
၁၃၂။
၁၅၁။၁၅၂။
၁၇၁။
၁၉၃။၁၉၄။၁၉၅။၁၉၆။

သ^၅

၇၁။၇၂။
၈၁။၈၂။၈၃။
၉၂။
၁၁၁။၁၁၂။
၁၂၁။
၁၃၁။၁၃၂။၁၃၃။
၁၆၂။
၁၇၁။၁၇၂။
၁၈၃။
၁၉၃။

၁၅၈

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

သ^၆

သ

၁၀၂၂။

သ^၇

သ

၁၀၂၂။
၁၄၁၁။

သ^၈

သ

၂၀၂၂။

သ^၉

သ

၆၂။
၇၁။
၁၄၂။

သ^{၁၀}

သ

၇၂။

သာ^၃

၉၊၁။
၁၂၊၂။

သာ^၄

၂၀၊၂။

သိ^၁

၁၊၁။

သိ^၂

၆၊၁။
၇၊၂။

သိ^၃

၁၂၊၃။

သိ^၀

သိ

၁၈၂၃။
၁၉၂၃။

သိ^၀

သိ

၁၉၁၁။၁၉၁၂။၁၉၂၃။

သိ^၀

သိ

၁၉၂၂။

သု^၀

သု

၂၂။

သု^၀

သု

၁၉၁၄။၁၉၁၄။

သု^၃   န   ၂၀၁၁။

သေ^၁   နိ   ၃၁၁။
                         ၁၇၁၃။

သေ^၂   နိ   ၁၁၁၁။

သေ^၃   နိ   ၁၄၁၃။

သေ^၄   နိ   ၁၈၁၁^၃။

၁၆၂

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

သေ့

၁၈၁၁

သော

၂၂၂
၁၉၁၃ ၁၉၁၃

သော

၅၁၁

သော

၁၂၂
၂၀၁၁

သံ

၇၁၃

သံ^၂

၈၁၁။

သံ^၃

၁၅၁၃။
၁၆၁၁။၁၆၁၂။

သံ^၄

၂၀၁၁။

သံ^၅

၂၀၁၁။

သံ^၆

၂၀၁၁။

သိ^{၀၁}

၁၈၂။

သိ^{၀၂}

၁၈၃။

ဟ^၀

၇၂။

ဟ^၁

၈၂။

ဟ^၂

၉၂။

၁၀၁။

၁၂၃။

ဟ^၄

၁၀၂၁။

ဟ^၅

၁၁၂၁။

ဟ^၆

၁၂၂၁။

ဟ^၇

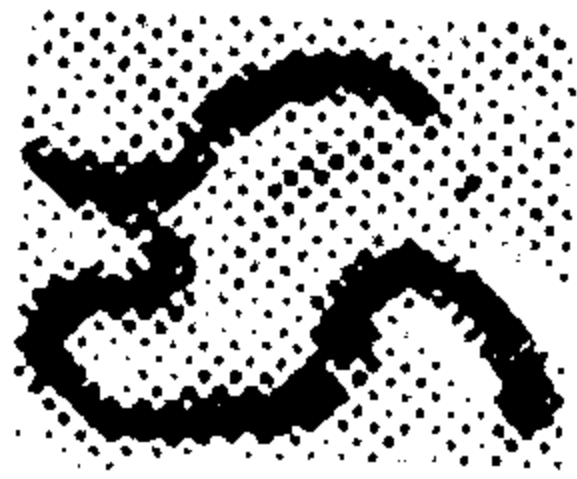
၁၈၂၁။
၁၉၂၁။၁၉၂၁။

ဟာ^၃

၁၄၂၁။

ဟာ^၂

၁၇၁။

ဟိ^၁

၇၁၁။

ဟိ^၂

၇၁၁။
၁၄၁၃။

ဟိ^၃

၁၄၁၃။
၁၇၁၃။

ဟိ^၄

၁၇၁။
၁၇၁၃။

ဟိ^၀

၁၇၂။

ဟိ^၀

၁၈၂။

ဟိ^၁

၁၈၃။

ဟိ^၁

၁၈၃။

ဟိ^၁

၁၉၁။

၁၆၈

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ဟိဝံ

၁၉၁၁။

ဟိဝံ

၁၉၁၂။

ဟိဝံ

၁၉၁၂။

ဟိဝံ

၁၉၁၂။

ဟေ

၁၆၁၃။

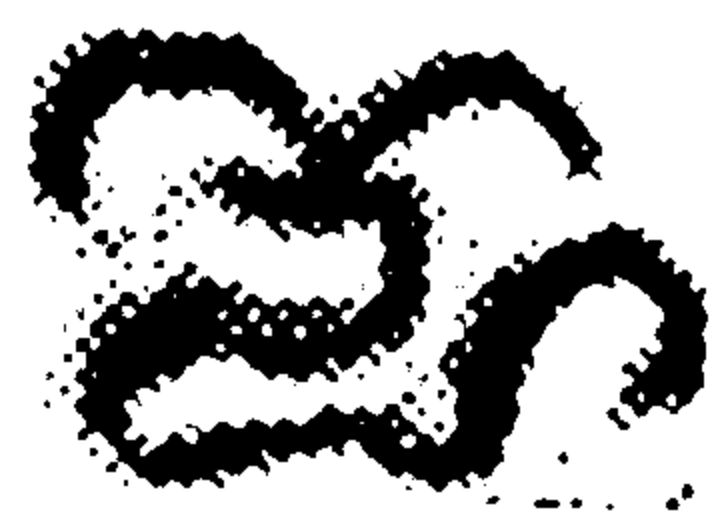
ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ဟော့

၃၁၁။

ဟော့

၅၂၃။

ဟံ့

၈၂၃။

၁၃၂၃။

ဟံ့

၁၀၂၂။

ဟံ့

၁၂၁၁။

၁၇၀

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ဟံ့

၁၈၂၃။

ဟံ့

၁၉၁၁။၁၉၁၂။၁၉၁၃။

ဟံ့

၁၉၁၄။၁၉၁၅။

ဟံ့

၂၀၁၁။

ဟံ့

၁၁၂။၁၁၃။

ဒိ

၃၂၃^၁။

ဒွိ

၃၂၃^၂။

ဒျ

၃၂၁။
၆၂၂^၁။၆၂၂^၂။

ဒါ

၅၂၃။

ဒု

၈၂၁။
၉၂၃။
၁၁၁၁^၁။

အံ့

၉၁၁ံ့။

အံ့

၉၁၁ံ့။
၁၀၁၂။
၁၂၁၂။
၁၄၁၁ံ့။

အံ့

၁၀၁၃။
၁၂၁၁။
၁၇၁၂။

အံ့

၁၁၁၁ံ့။

အံ့

၁၂၁၃။

အ^၉

၁၄၁၂။

အ^{၁၀}

၁၅၁၃။

အ^{၁၁}

၁၆၁၄။

အ^{၁၂}

၁၆၁၄။

အ^{၁၃}

၂၀၁၁။ ၂၀၁၁။

အ^{၁၄}

၂၀၂။

အ^{၁၅}

၁၁၁။

အ^{၁၆}

၃၁၁။

အ^{၁၇}

၇၁၁။

အ^{၁၈}

၉၂။

၁၁၃

၆၁၁။

၁၁၃

၇၁၃။

၁၁၃

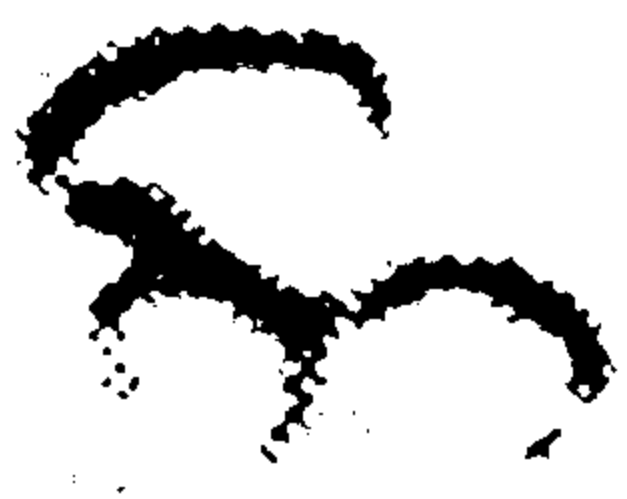
၇၁၃။

၁၁၃

၈၁၂။

၁၁၃

၉၁၂။

ဒု

၂၁၁။

ဣ

၂၁၂။ ၂၁၃။
၄၂၁။ ၄၂၂။

ဥ

၅၂၃။

ဦ

၅၂၄။

ဧ

၅၂၅။

စေ

၅၂၂

စေ

၈၂၃။

၁၀၂၂။

၁၀၂၃။

စေ

၁၂၃၄

၁၇၈

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

(ခ) ထပ်ဆင့်အက္ခရာများ

ဒွံ

၇၂။

ဒွံ

၁၃၁။

ဒွံ

၂၃။

ဒွံ

၅၃။

ဒွိ^၃

၆

၆၁၃။

၈၁၃^၃။

၁၃၁၁။၁၃၁၃^၃။၁၃၁၃^၃။

၁၄၁၂။

ဒွိ^၃

၆

၈၁၃^၃။

ဒွိ^၃

၆

၁၀၁၂^၃။၁၀၁၂^၃။

၁၁၁၂^၃။

ဒွိ^၃

၆

၁၁၁၂^၃။

ဒွိ^၃

၆

၁၁၁၁။၁၁၁၂^၃။၁၁၁၂^၃။

ဒွိ

၉၂။

ဒွါ

၁၈၂။

င

၁၉၂။

ငွ

၁၈၁။

ငွေ

၆၂။

ဗွာ့

ဗွာ

၁၁၁။

ဗွာ့

ဗွာ

၁၁၁။

၃၂၂။ ၃၂၂။

ဗွာ

ဗွာ

၅၂၂။

ဗွာ

ဗွာ

၆၂၂။

ဗွာ

ဗွာ

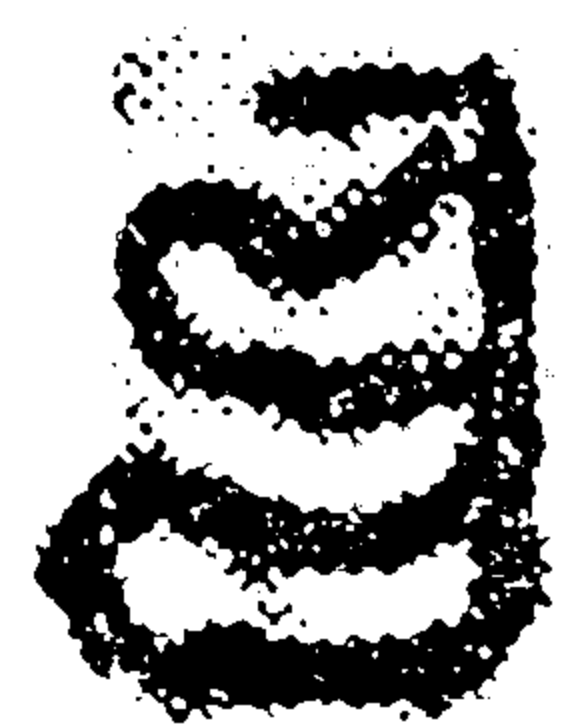
၆၂၂။

၁၈၁

၁၈၁။

၁၈၂

၁၈၂။ ၁၈၂။ ၁၈၂။ ၁၈၂။ ၁၈၂။
၁၈၂။ ၁၈၂။
၁၈၂။

၁၈၃

၁၈၃။ ၁၈၃။ ၁၈၃။

၁၈၄

၁၈၄။

၁၈၅။

မ္ဗေ

မ္ဗေ

၃၁၁။

မ္ဗေ

မ္ဗေ

၃၁၂။

မ္ဗေ

မ္ဗေ

၃၁၃။

မ္ဗေ

မ္ဗေ

၃၁၄။

၃၁၅။

၃၁၆။

မ္ဗေ

မ္ဗေ

၃၁၇။

၉၉

၇၁၈

၉၉

၇၂၁

၉၉

၇၂၂

၉၉

၇၂၃

၉၉

၇၂၄

မာမာ

၆၂

၆၂

မာမာ

၆၃

၆၃

မာမာ

၆၄

၆၄

မာမာ

၆၅

၆၅

မာမာ

၆၆

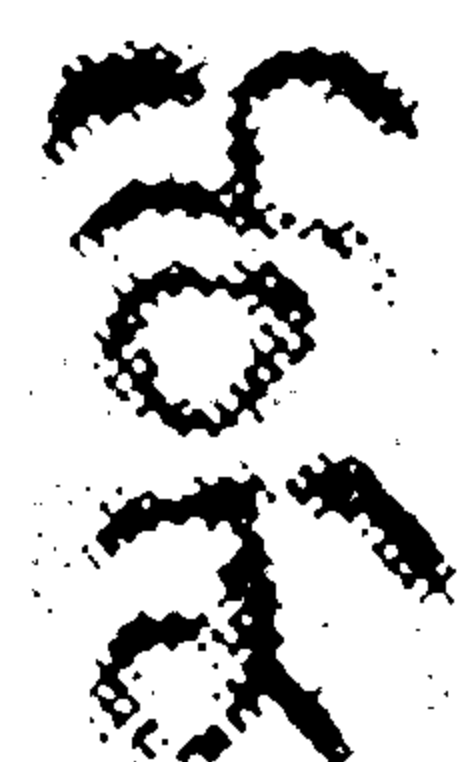
၆၆

လေ့
လေ့

၁၉၂။

လှော်
လှော်

၁၈၃။

လှော်
လှော်

၁၉၁။

လှော်
လှော်

၁၉၂။

လှော်
လှော်

၁၉၂။

ဣ

၂၁၁။
၄၂၂။၄၂၂။

ဣာ

၂၁၁။

ဣာ

၆၂။
၁၀၁၁။
၁၃၂။

ဣာ

၈၂၂။
၁၁၂။

ဣာ

၈၂၂။

အ်

၂၁၁။

အ်

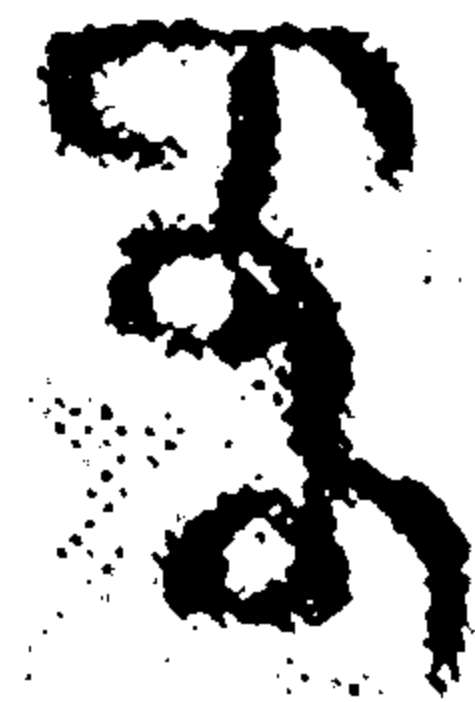
၆၁၁။၆၁၁။၆၁၁။

အ်

၆၁၂။

အ်

၆၁၃။
၁၄၂။

အ်

၁၁၁။

ဣဝံ

၁၆၁။

ဣဝံ

၁၇၁။

ဣဝံ

၂၁။
၁၉၁။

ဣဝံ

၁၈၁။
၁၉၂။

ဣဝံ

၁၉၁။ ၁၉၂။ ၁၉၃။
၁၈၁။ ၁၈၂။ ၁၈၃။
၁၇၁။ ၁၇၂။ ၁၇၃။
၁၆၁။ ၁၆၂။
၁၆၃။

၁၀၂။
ပျူစာ

၁၀၂။
ပျူစာ

၁၀၂။
ပျူစာ

၁၀၂။
ပျူစာ

ရွာ

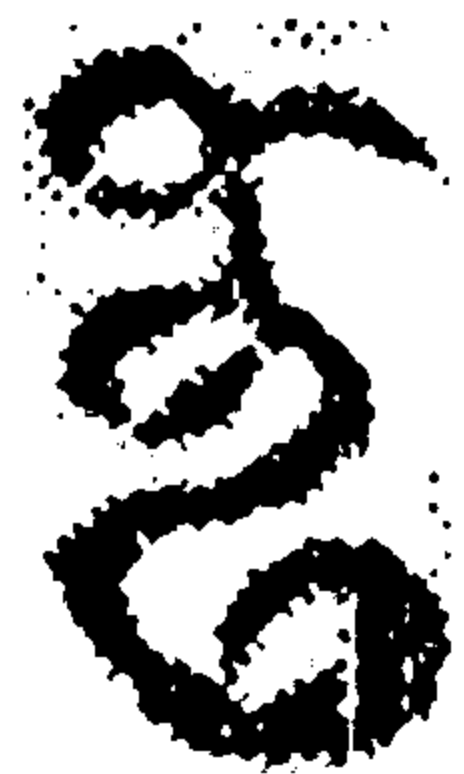
၉၂။

ရွ

၁၅၂။

ရွာ့

၁၂၂။

ရွာ့

၂၁၂။

ရွေ

၂၁၂။

မလ္လ

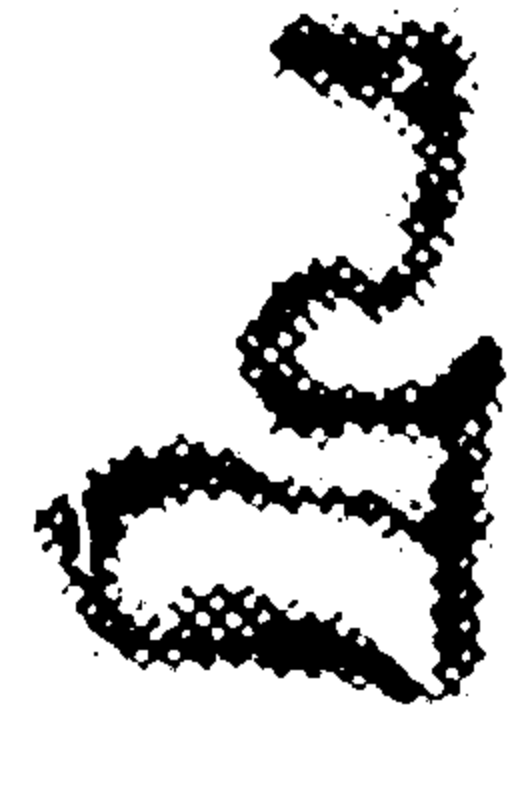
၁၄၂၁။

မလ္လ

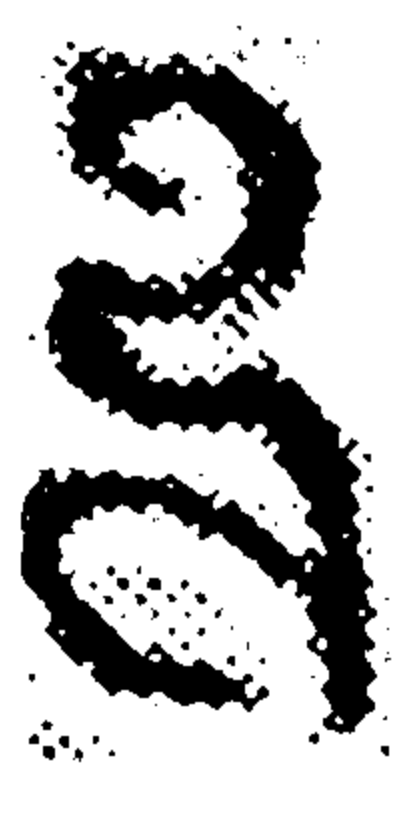
၁၇၂၁။

မလ္လ

၆၁၁။

မလ္လ

၇၂၁။

မလ္လ

၁၄၂၁။

၁၅၁

၁၅၁။

၁၅၂

၁၅၂^၁။

၁၅၃

၁၅၃^၂။

၁၅၄

၁၅၄။

၁၅၅

၁၅၅^၃။

မေ^၈

၁၆

၁၆၊ ၁၂။ ၁၆၊ ၃။

မေ^{၁၀}

၁၇

၁၆၊ ၂။

မေ^{၁၁}

၁၈

၁၆၊ ၃။

မေ^{၁၂}

၁၉

၁၇၊ ၁။

မေ^{၁၃}

၂၀

၁၇၊ ၁။

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

မေ^{၁၄}

၁၇၂၂။

မေ^{၁၈}

၁၇၂၃။

မေ

၇၁၁။

မေ

၆၁၁။

မေ^၁

၁၉၁၄။

ဒွော်

၂၀၁၁။

ဒွော်

၂၀၁၂။

ဇွေ

၁၀၁။

ဇွေ

၁၀၁၂။

ဇွေ

၁၁၁၁၁၁။၁၁၁၁၁၁။

၅၈၀

၂၂၂။

၅၈၁

၁၂၂။

၅၈၂

၅၂၂။

၅၈၃

၂၂၂။
၁၀၀။

၅၈၄

၁၂၂။

၆၅၁^၁

၆၁၁။
၁၂၁။
၁၄၁။

၆၅၁^၂

၆၂၁။
၁၀၂၁။
၁၁၁။

၆၅၁^၃

၁၈၂၁။

၆၅၁^၄

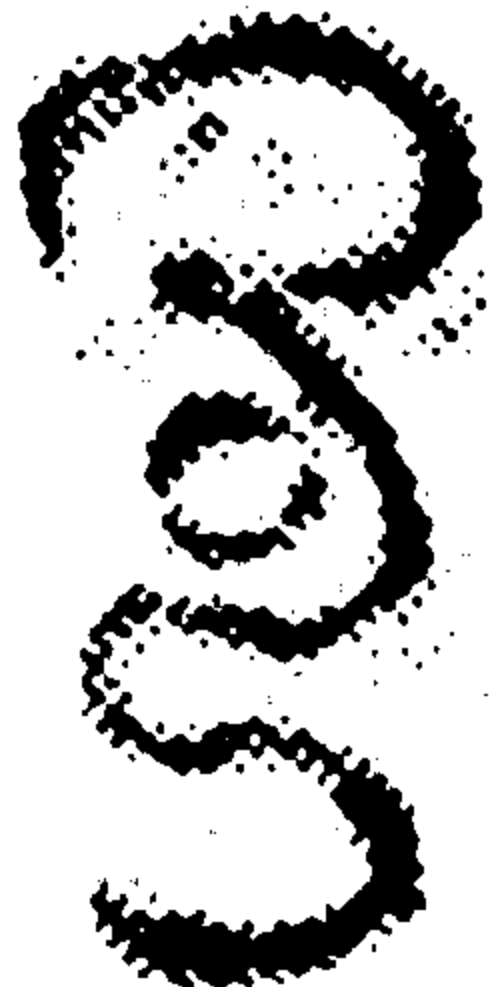
၁၉၂၄။

၆၅၁

၇၁၁။

၁၈၀

၆၂။

၁၈၁

၆၃။

၁၈၂

၆၄။

၁၈၃

၆၅။

၁၈၄

၆၆။

၂၀၀

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

၁၅၁

၁၅၁။

၁၅၂

၁၅၂။

၁၅၃

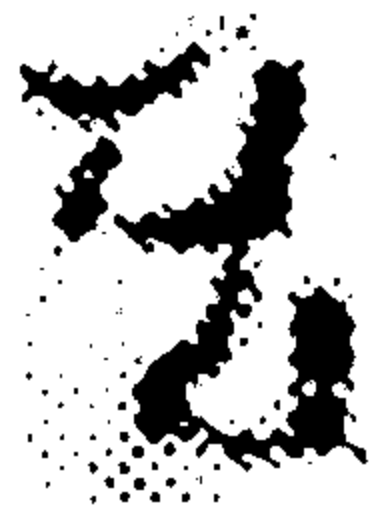
၁၅၃။

၁၅၄

၁၅၄။

၁၅၅

၁၅၅။

၁၁

၁၉၂။၁၉၄။

၁၂

၆၁။

၁၃

၁၉၄။

၁၄

၅၂။

၁၅

၇၂။

၂၀၂

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

ဩ^၁

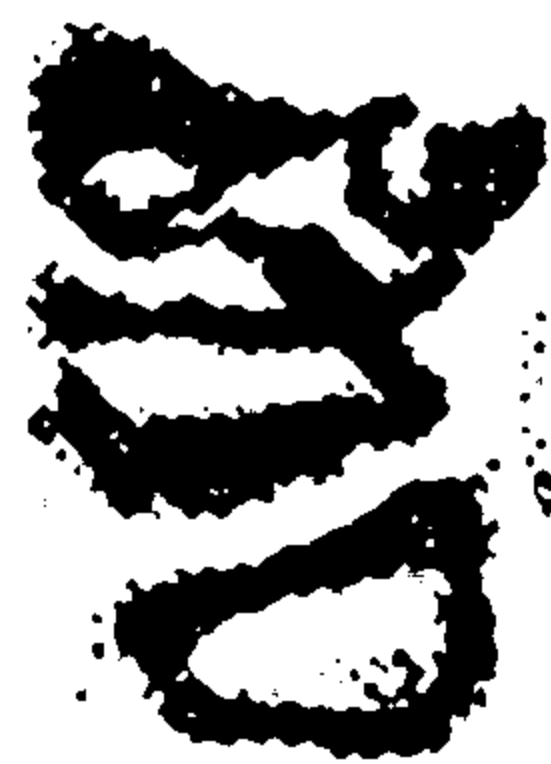
၈၁၁။
၉၁၃။
၁၁၁၂။

ဩ^၂

၁၃၁၁။

မဇ^၁

၂၂၁၂။

မဇ^၂

၅၁၁။

၆၆

၁၅၁။

၆၆

၂၃၂။

၁၁

၁၃၁။
၁၆၁။

၆၆

၇၃၃။

၆၆

၇၃၃။
၁၁၁။

မ္ဍေ^၃

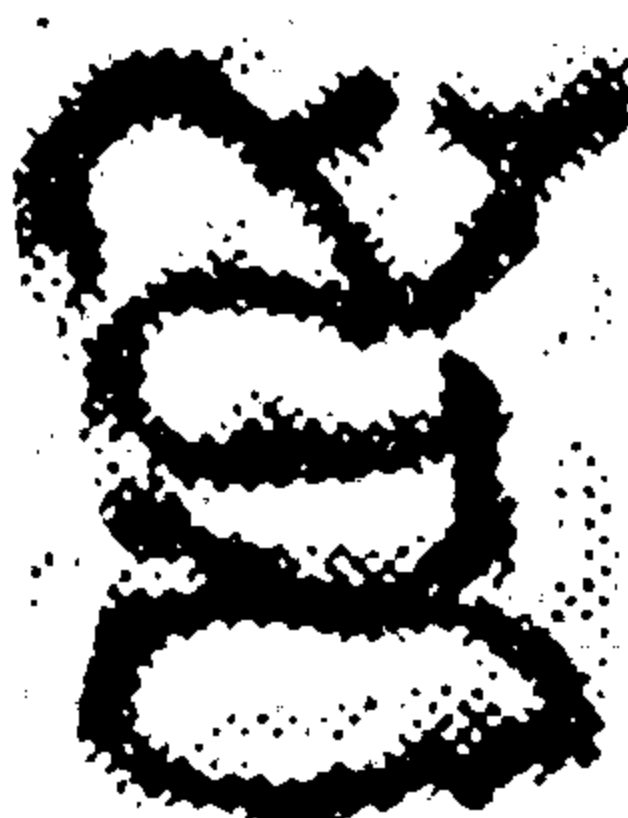
၁၀၂၂

မ္ဍေ^၂

၀၂၂၀

မ္ဍေ^၁

၁၀၁၁
၁၁၁၁
၀၂၂၁

မ္ဍေ

၀၂၂၁

မ္ဍေ

၀၂၂၁

ဝ

၁၇၁။

ဝို

၁၇၂။

ဝို

၁၀၁။

၁၁၁။

၁၂၁။

ဝို

၁၁၁။

၁၁၁'။

၁၁၁။

၁၁၁'။

၁၁၁'။

၁၁၁။

ဝို

၁၁၁'။

သ္မ^၃၆၂၂။
၁၃၂၂။သ္မ^၄

၈၂၂။

သ္မ^၅၉၂၂။၉၂၂။
၁၀၂၂။၁၀၂၂။သ္မ^၆၁၁၂၂။
၁၂၂။
၁၃၂၂။
၁၄၂၂။၁၄၂၂။သ္မ^၇

၁၅၂၂။

သ္မိ

၁၉၁၄။

သ္မိ

၈၁၃။
၁၀၁၂။
၁၂၁။

သ္မိ

၁၃၁၃။

သ္မိ

၂၁၀၂။

သ္မိ

၂၁၁။

သ္မ

၅၁။

သ္မာ

၁၂။

ဌ

၇၂။

ဌ

၈၁။

၁၁၂။

ဌ

၉၁။

၁၁၃။

(ဂ) ကိန်းဂဏန်းပုံများ

ခင်ဘရွှေပေချပ် ၂၀ အနက် ချပ်ရေ ၁ ရှေ့တွင် ဂဏန်း ၂၊ ချပ်ရေ ၂ ရှေ့တွင် ဂဏန်း ၃၊ ချပ်ရေ ၃ ရှေ့တွင် ဂဏန်း ၄ စသည်ဖြင့် အစဉ် အတိုင်း ချပ်ရေ ၁၀ ထိ ရေးထိုးထားပါသည်။ ချပ်ရေ ၁ ရှေ့တွင် ဂဏန်း ၂ ကို မျက်နှာဘက်ကနေ၍ အခြားစာသားနှင့်အတူ ရေးထိုးထားပါသည်။ ချပ်ရေ ၂ ရှေ့မှစ၍ ချပ်ရေ ၁၀ ရှေ့အထိတွင်မူ မျက်နှာဘက်က ဖတ် နိုင်အောင် ကျောဘက်မှနေ၍ ရေးထိုးထားပါသည်။

ခင်ဘရွှေပေချပ်များတွင် ပါဠိတော်ကောက်နုတ်ချက် ၈ ခုပါဝင် ရာ ရေးထိုးသည့်စာ၏ ရှေ့နောက် အစီအစဉ်ကို ထင်လွယ်မြင်လွယ်ဖြစ်စေ ရန် ချပ်ရေ ၁ တွင် ၂ သို့၊ ၂ တွင် ၃ သို့၊ ၃ တွင် ၄ သို့ဟု အစဉ်ညွှန်ကိန်း ဂဏန်းများထည့်ရန် သင့်မည်ဟု စာရေးပြီးမှ တွေးဆမိ၍ ဤသို့ရေးထိုး ထားခြင်းဖြစ်မည် ထင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂဏန်း ၁ လုံးရှိ ကိန်းတို့မှာ စာသားနှင့်လွတ်ကင်းအောင် ကြံဖန်ရေးထိုးနိုင်သော်လည်း ဂဏန်း ၂ လုံးရှိ ၁၀ မှ ၁၉ ထိ ကိန်းတို့ကို ရေးထိုးရာတွင်မူ ရှေ့ပိုင်း အစ အက္ခရာများနှင့် မလွတ်တတ်နိုင်သည့် နေရာများလည်း ရှိနေသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာသားနှင့် နေရာအစီအစဉ်ညွှန်ကိန်း ဂဏန်းများကို ခွဲခြားတွေ့မြင်နိုင်ရန် ချပ်ရေ ၁ ရှေ့တွင် မျက်နှာဘက် မှာပင် ၂ ဟု ရေးထိုးသည်မှအပ ချပ်ရေ ၂ မှ ၁၀ အထိတွင် ကျော ဘက်မှနေ၍ ရေးထိုးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဖတ်ရာတွင်မူ မျက်နှာ ဘက်က ဖတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကောက်နုတ်ချက် ၁ မှ ၇ အထိမှာ မြတ်စွာဘုရား တစ်ဆူ တစ်ဆူ ပွင့်မှသာလျှင် သိမြင်နိုင်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတရားတော်၊ ထိုတရားတော်ကို သိမြင်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ကျင့်စဉ်များ၊ ထိုသို့ကျင့်ကြံရာတွင် ဖြစ်ပေါ် လာသော ကိုယ်အား ဉာဏ်အား၊ ဘုန်းတော် တန်ခိုးတော်များကို ပါဠိ

တော်မှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြထားချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ကောက်နုတ်ချက် ၇ အဆုံးသတ်ရန် ချပ်ရေ ၁၉ တွင် စာ ၄ ကြောင်း ရေးထိုးရပါသည်။ ချပ်ရေ ၂၀ တွင် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော် ၉ ပါးကို စာ ၂ ကြောင်း ဖြင့် သီးသန့်ရေးထိုးဖော်ပြထားပါသည်။

ချပ်ရေ ၁ မှ ၁၈ ထိ စာရှေ့တွင် ကိန်းဂဏန်း ၂ မှ ၁၉ ထိ စာအစီအစဉ်ပြသည့် အနေဖြင့် ရေးထိုးထားသည်။ စာသားအတွင်း တွင်လည်း စာသားနှင့်အတူ မျက်နှာဘက်မှနေ၍ ရေးထိုးထားသော ကိန်းဂဏန်း ၁ မှ ၉ အထိကိုလည်းကောင်း၊ ၃၇ ကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်ရပါသည်။

ကောက်နုတ်ချက် ၁ အဆုံးတွင် ဂဏန်း ၁ (၅၊၃)၊ ကောက်နုတ်ချက် ၃ အစတွင် ဂဏန်း ၁ (၆၊၁)၊ ကောက်နုတ်ချက် ၃ အဆုံးတွင် ၃၇ (၆၊၃) ရေးထိုးထားသည်။ ကောက်နုတ်ချက် ၄ ဝေသာရဇ္ဇ ၄ ပါးကို ရေတွက်ပြရာ၌ ၁ (၉၊၂)၊ ၂ (၁၀၊၃)၊ ၃ (၁၂၊၃) ကို တွေ့ရသည်။ ကောက်နုတ်ချက် ၅ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော် ၁၄ ပါးကိုရေတွက် ပြရာ၌ ၂ (၁၅၊၂)၊ ၃ (၁၅၊၂)၊ ၄ (၁၅၊၃)၊ ၅ (၁၆၊၁)၊ ၆ (၁၆၊ ၁)၊ ၇ (၁၆၊ ၂)၊ ၈ (၁၆၊ ၃)၊ ၉ (၁၆၊ ၃) ကို တွေ့ရသည်။ ဉာဏ်တော် ၉ နှင့် ၁၀ ကျန်ရစ်ခဲ့၍ ဉာဏ်တော် ၁၁ ကို ၉ ဟု ရေတွက်ပြပြီးနောက် ပြင်ရန်လည်းကောင်း၊ ဆက်လက် ရေတွက်ပြရန်လည်းကောင်း မလွယ်သောကြောင့် အရေအတွက်ဂဏန်းကို ၁၄ ထိ ဆက်လက်ရေးထိုးတော့ဟု ထင်မြင်ပါသည်။ ကောက်နုတ်ချက် ၇၊ သိကြားမင်းသီဆိုသော ဂါထာ ၄ ပိုဒ်တွင် ဂဏန်း ၁ (၁၈၊၃)၊ ၂(၁၉၊၁)၊ ၃(၁၉၊၃)၊ ၄ (၁၉၊၄) ကို တွေ့ရသည်။

ဂဏန်းပုံတို့မှာ ဆင်ကွဲများရှိရာ မည်သည့် ကိန်းဂဏန်းရေးထိုး သည်ကို စာသားနေရာက အထိန်းအကွပ်သဖွယ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

၁ ၅၂။

၁ ၆၂။

၁ ၉၂။

၁* ၁၀၂။

---

* ဂဏန်း ၁ ရှိသင့်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။

၂၁၂

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လှေလာချက်

၂

၁၁၁—၂။

၂

၁၀၁၂။

၂

၁၁၁၂။

၂

၁၁၁၂။

၃

၂၂-၃။

၃

၁၂၂။

၃*

၁၅၂။

၃**

၁၉၂။

---

* ဂဏန်း ၃ ရှိသင့်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။

** ဂဏန်း ၃ ရှိသင့်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။

၄*

၃၂-၃။

၄

၁၅၂။

၄

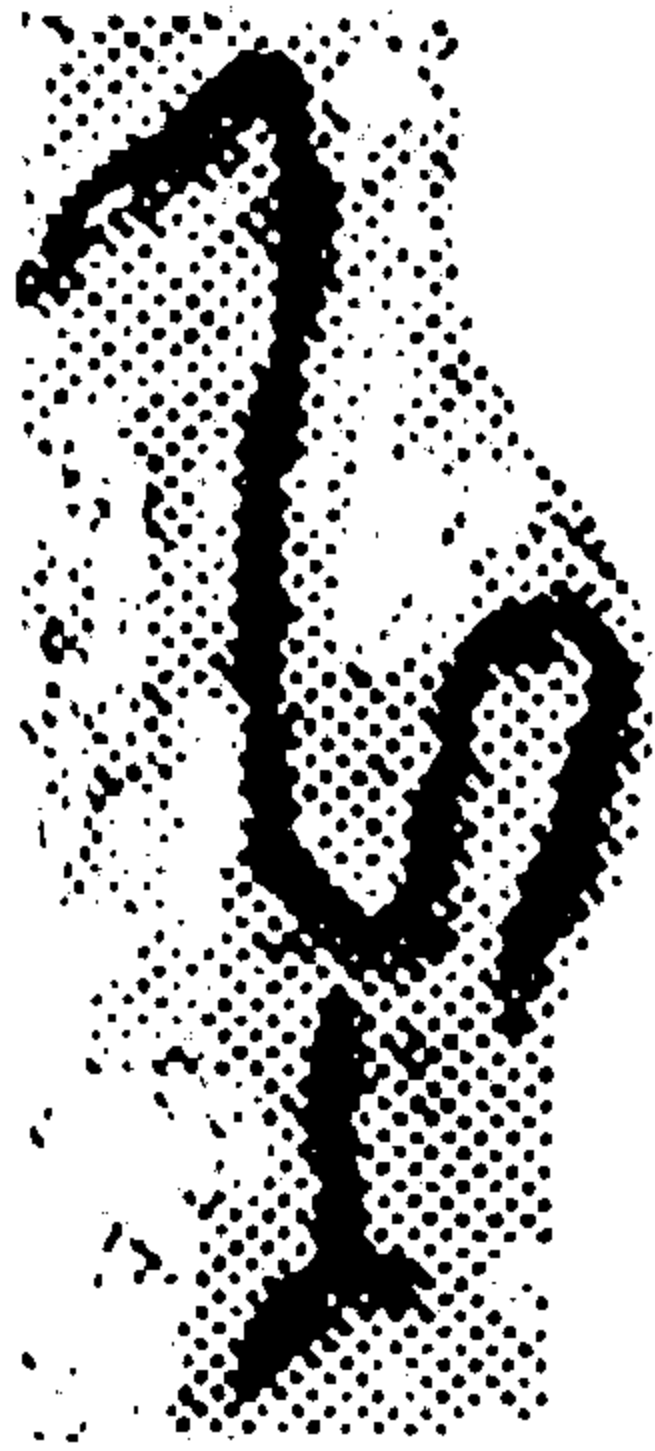

၁၉၁၄။

---

* ဂဏန်း ၄ ရှိသင့်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။ ထက်အောက် ပြောင်းပြန် ထားကြည့်လျှင် (၁၅၂) နှင့် (၁၉၁၄) တို့မှ ဂဏန်း ၄ ပုံသဏ္ဌာန် နှင့် ဆင်တူ သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

၅

၄၂-၃။

၅*

၁၆၁။

၆

၅၂-၃။

၆

၁၆၁။

---

* ဂဏန်း ၅ ရှိသင့်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။ ထက်အောက် ပြောင်းပြန် ထားကြည့်လျှင် (၄၂-၃)မှ ဂဏန်း ၅ ပုံသဏ္ဌာန် နှင့် ဆင်တူသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

၇

၇

၆၂-၃။

၇

၇

၁၆၂။

၇

၇

၇၂-၃။

၇*

၇

၁၆၂။

ဂဏန်း ဂ ရှိသင့်သည့် နေရာတွင် တွေ့ရသည်။ ကိန်း ၁၈ မှ ဂဏန်း
ဂ ကို ထက်အောက် ပြောင်းပြန် ထားကြည့်လျှင် ပုံသဏ္ဌာန်ချင်း ဆင်တူ
သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

၉

၉

၈၂-၃။

၉*

၉*

၁၆၂။

၁၀

၁၀

၉၂-၃။

၁၁

၁၁

၁၀၂-၃။

၁၂

၁၂

၁၁၂-၃။

* ဂဏန်း ၉ ရှိသင့်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။ (၈၂-၃) မှ ဂဏန်း ၉ ကို ရွှေငံနက် ပြောင်းပြန်လှည့်၍ ယှဉ်ကြည့်လျှင် တစ်ပိုင်းပြတ်ကဲ့သို့ ရှိနေသည်။

၂၁၈

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

၁၃

၆

၁၂၂-၃။

၅

၁၄

၃

၁၃၁၁-၃။

၅

၁၅

၂

၁၄၂-၃။

၁

၁၆

၆

၁၅၁၁-၃။

၅

၁၇

၂

၁၆၁၁-၃။

၅

၁၈

၁၈

၁၇၂-၃။

၁၉*

၁၉

၁၈၁၁-၃။

၃၃**

၃၃

၆၂။

---

* ကိန်း ၁၉ မှ ဂဏန်း ၉ ပုံသဏ္ဌာန်ကို (၈၂-၃) မှ ဂဏန်း ၉ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် ယှဉ်ကြည့်ပါက နီးစပ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

* ကိန်း ၃၃ မှ ဂဏန်း ၃ သည် ဂဏန်း ၃ ရှိသင့်သည့်နေရာတွင် တွေ့ရသည်။

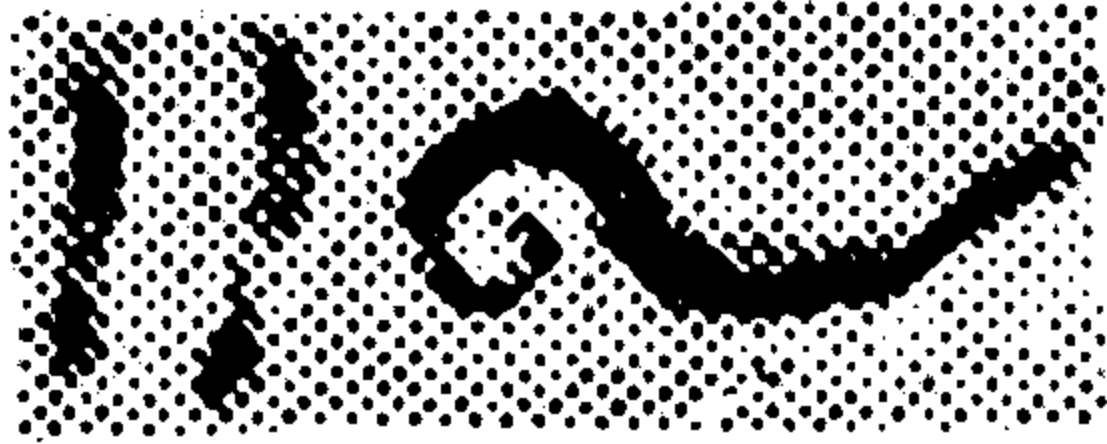
၇။ ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်ရပ် စသည်အမှတ်အသားများ

၁၁၁။ စာတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့အစတွင် တွေ့ရသည်

၅၁၂။ စာတစ်မျိုးအပြီးသတ်တွင် တွေ့ရသည်။

၁၄၁၂။ စာတစ်မျိုးအဆုံးတွင် တွေ့ရသည်။

၁၇၁၂။ စာတစ်မျိုးအဆုံးတွင် တွေ့ရသည်။

၁၈၂။ စာတစ်မျိုးအဆုံးတွင် တွေ့ရသည်။

၁၉၄။ စာတစ်မျိုးအဆုံးတွင် တွေ့ရသည်။

၂၀၁။ စာတစ်မျိုးအစတွင် တွေ့ရသည်။

၂၀၂။ စာတစ်စောင် တစ်ဖွဲ့ အပြီးသတ်တွင်
တွေ့ရသည်။

ဂ။ အက္ခရာနှင့် သုံးကြိမ်

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ် ၂၀ တွင် ဗျည်း၊ သရ၊ ဗျည်းသရတွဲ ၁၁၇၂ ကြိမ်၊ ထပ်ဆင့်အက္ခရာ ၂၃၄ ကြိမ် ပါဝင်ပါသည်။ အဝိဇ္ဇာတွင် စာလုံးပေါင်း အရ ဆိုသော် အ၊ ဝိ၊ ဇာ ဖြစ်ပါသည်။ ဗျည်း၊ သရ၊ ဗျည်း သရတွဲ ထပ်ဆင့်အက္ခရာ ရေးသားပုံကို သိသာစိမ့်သောငှာ အ၊ ဝိ၊ ဇာ ဟု ခွဲပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(က) ဗျည်း၊ သရ၊ ဗျည်းသရတွဲနှင့် သုံးကြိမ် (အက္ခရာစဉ်)

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၁	က	၁၄	၁၃	စ	၁၁
၂	ကာ	၁	၁၄	စိ	၄
၃	ခက	၃	၁၅	စု	၃
၄	ကော	၇	၁၆	စော	၄
၅	ခ	၃	၁၇	ဇ	၇
၆	ခိ	၁	၁၈	ဇာ	၁၀
၇	ခေ	၄	၁၉	ည	၂၆
၈	ခေါ	၃	၂၀	ညာ	၄
၉	ဝ	၂၂	၂၁	ညှ	၁
၁၀	ဝါ	၁	၂၂	ဝို	၁၉
၁၁	ဝိ	၃	၂၃	ဏ	၁၃
၁၂	ဝေါ	၁	၂၄	ကာ	၂

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၂၅	ဏ	၂	၄၀	ဒိ	၁
၂၆	ဏော	၈	၄၁	ဒု	၉
၂၇	ဏံ	၂၃	၄၂	ဒူ	၁
၂၈	တ	၃၁	၄၃	ဒေ	၁၇
၂၉	တိ	၃၀	၄၄	ဒေါ	၂
၃၀	တီ	၄	၄၅	ဒံ	၂
၃၁	တု	၂	၄၆	ဓ	၁၀
၃၂	တေ	၅	၄၇	ဓာ	၁၂
၃၃	တော	၉	၄၈	ဓေ	၁
၃၄	တံ	၁၀	၄၉	ဓော	၁၁
၃၅	ထာ	၄	၅၀	ဓံ	၁
၃၆	ထီ	၁	၅၁	န	၂၈
၃၇	ဒ	၁၆	၅၂	နာ	၁၄
၃၈	ဒါ	၇	၅၃	နိ	၄၇
၃၉	ဒိ	၁	၅၄	နို	၁

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၅၅	နု	၁၀	၇၀	မ	၃၄
၅၆	နံ	၅	၇၁	မာ	၁၁
၅၇	ပ	၆၉	၇၂	မိ	၁၇
၅၈	ပါ	၉	၇၃	မု	၆
၅၉	ပိ	၁	၇၄	မေ	၁၁
၆၀	ပု	၅	၇၅	မံ	၄
၆၁	ပေ	၂	၇၆	မုံ	၁
၆၂	ပံ	၁	၇၇	ယ	၁၆
၆၃	ဖ	၄	၇၈	ယာ	၁၉
၆၄	ဗ	၂	၇၉	ယိ	၁
၆၅	ဗု	၁၈	၈၀	ယေ	၃
၆၆	ဗော	၁	၈၁	ယော	၃
၆၇	ဘ	၂၀	၈၂	ရ	၂၅
၆၈	ဘာ	၁	၈၃	ရာ	၁၂
၆၉	ဘိ	၁၆	၈၄	ရိ	၁၁

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၈၅	ရူ	၇	၁၀၀	သိ	၁၀
၈၆	ရော	၃၅	၁၀၁	သု	၄
၈၇	လ	၂	၁၀၂	သေ	၆
၈၈	လာ	၁	၁၀၃	သော	၆
၈၉	လေ	၄	၁၀၄	သံ	၈
၉၀	လော	၇	၁၀၅	သိံ	၂
၉၁	လံ	၁	၁၀၆	ဟ	၁၁
၉၂	ဝ	၂၃	၁၀၇	ဟာ	၂
၉၃	ဝါ	၃၂	၁၀၈	ဟိ	၁၆
၉၄	ဝိ	၂၄	၁၀၉	ဟေ	၁
၉၅	ဝု	၁	၁၁၀	ဟော	၂
၉၆	ဝေ	၂၀	၁၁၁	ဟံ	၁၁
၉၇	ဝေါ	၅	၁၁၂	ဋာ	၄
၉၈	သ	၅၉	၁၁၃	အ	၂၄
၉၉	သာ	၇	၁၁၄	အာ	၄

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၁၁၅	ဣ	၆	၁၁၇	ဧ	၆
၁၁၆	ဥ	၆			

ဗျည်း၊ သရ၊ ဗျည်းသရတို့နှင့် သုံးကြိမ် (သုံးကြိမ်နည်းများအစဉ်)

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၁	က	၁	၁၀	ဓ	၁
၂	ခ	၁	၁၁	မ	၁
၃	ဂ	၁	၁၂	န	၁
၄	င	၁	၁၃	ပ	၁
၅	ည	၁	၁၄	တ	၁
၆	ထ	၁	၁၅	ဗ	၁
၇	ဒ	၁	၁၆	ဘ	၁
၈	ဇ	၁	၁၇	မူ	၁
၉	ဇာ	၁	၁၈	ယ	၁

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၁၉	လာ	၁	၃၄	ကေ	၃
၂၀	လံ	၁	၃၅	ခ	၃
၂၁	ရ	၁	၃၆	ခေါ	၃
၂၂	ဟေ	၁	၃၇	ဂီ	၃
၂၃	ကာ	၂	၃၈	စု	၃
၂၄	ဆာ	၂	၃၉	ယေ	၃
၂၅	ဝု	၂	၄၀	ယော	၃
၂၆	ဒေါ	၂	၄၁	ခေ	၄
၂၇	ဒံ	၂	၄၂	စီ	၄
၂၈	လေ	၂	၄၃	စော	၄
၂၉	မ	၂	၄၄	ညာ	၄
၃၀	လ	၂	၄၅	တီ	၄
၃၁	သိ	၂	၄၆	တာ	၄
၃၂	ဟာ	၂	၄၇	ဖ	၄
၃၃	ဟော	၂	၄၈	မံ	၄

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၄၉	လေ	၄	၆၄	ဇ	၇
၅၀	သု	၄	၆၅	ဒါ	၇
၅၁	ဋ္ဌာ	၄	၆၆	ရူ	၇
၅၂	အာ	၄	၆၇	လော	၇
၅၃	တေ	၅	၆၈	သာ	၇
၅၄	နံ	၅	၆၉	ဏော	၈
၅၅	ပု	၅	၇၀	သံ	၈
၅၆	ဝေါ	၅	၇၁	ဏာ	၉
၅၇	မု	၆	၇၂	ဒု	၉
၅၈	သေ	၆	၇၃	ပါ	၉
၅၉	သော	၆	၇၄	ဇာ	၁၀
၆၀	ညှ	၆	၇၅	တံ	၁၀
၆၁	ဉ	၆	၇၆	ဓ	၁၀
၆၂	ဇ	၆	၇၇	နု	၁၀
၆၃	ကော	၇	၇၈	သိ	၁၀

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၇၉	စ	၁၁	၉၄	ဟိ	၁၆
၈၀	စော	၁၁	၉၅	ဒေ	၁၇
၈၁	မာ	၁၁	၉၆	မိ	၁၇
၈၂	မေ	၁၁	၉၇	ဗု	၁၈
၈၃	ရိ	၁၁	၉၈	ဋိ	၁၉
၈၄	ဟ	၁၁	၉၉	ယာ	၁၉
၈၅	ဟံ	၁၁	၁၀၀	ဘ	၂၀
၈၆	စာ	၁၂	၁၀၁	ဝေ	၂၀
၈၇	ရာ	၁၂	၁၀၂	ဂ	၂၂
၈၈	ဏ	၁၃	၁၀၃	ဏံ	၂၃
၈၉	က	၁၄	၁၀၄	ဝ	၂၃
၉၀	နာ	၁၄	၁၀၅	ဝိ	၂၄
၉၁	ဒ	၁၆	၁၀၆	အ	၂၄
၉၂	ဘိ	၁၆	၁၀၇	ရ	၂၅
၉၃	ယ	၁၆	၁၀၈	ည	၂၆

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၁၀၉	န	၂၈	၁၁၄	ရော	၃၅
၁၁၀	တိ	၃၀	၁၁၅	နီ	၄၇
၁၁၁	တ	၃၁	၁၁၆	သ	၅၉
၁၁၂	တီ	၃၂	၁၁၇	ပ	၆၉
၁၁၃	မ	၃၄			

(ခ) ထပ်ဆင့်အက္ခရာနှင့် သုံးကြိမ် (အက္ခရာစဉ်)

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၁	ဣ	၂	၈	ဣ	၄
၂	ဣ	၁၆	၉	င	၁
၃	ဣ	၁	၁၀	င	၁
၄	ဣ	၁	၁၁	င	၂
၅	င	၁	၁၂	စ	၁၁
၆	င	၁	၁၃	စ	၁
၇	ဧ	၁	၁၄	စ	၁

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၁၅	ဇော	၇	၃၀	တ္ထေ	၄
၁၆	ဇေ	၁	၃၁	တ္ထော	၁၂
၁၇	ဇေ	၂	၃၂	တ္ထံ	၃
၁၈	ဇေ	၁	၃၃	တ္ထိ	၃
၁၉	ဇေ	၁	၃၄	တ္ထာ	၁
၂၀	ဇော	၂	၃၅	တ္ထ	၁
၂၁	ဇော	၂	၃၆	တ္ထာ	၂
၂၂	ဇော	၁	၃၇	တ္ထေ	၁
၂၃	တ္ထေ	၁	၃၈	တ္ထ	၂
၂၄	တ္ထော	၄	၃၉	တ္ထ	၁၆
၂၅	တ္ထ	၃	၄၀	တ္ထာ	၁
၂၆	တ္ထာ	၁	၄၁	တ္ထ	၁
၂၇	တ္ထ	၇	၄၂	တ္ထော	၃
၂၈	တ္ထော	၇	၄၃	တ္ထ	၁
၂၉	တ္ထေ	၂	၄၄	တ္ထံ	၁

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၄၅	ဒွ	၂	၆၀	ဌ	၁
၄၆	ဒွံ	၂	၆၁	ဌာ	၄
၄၇	ဒွေ	၃	၆၂	ဉ	၃
၄၈	ဒွေ	၁	၆၃	ဉေ	၁
၄၉	ဒွေ့	၈	၆၄	ဉ်	၁
၅၀	ဋ	၁	၆၅	ဉ်	၂
၅၁	ဋာ	၁	၆၆	ဉာ	၄
၅၂	ဋေ	၂	၆၇	ဉေ	၄
၅၃	ဋေ	၁	၆၈	ဉော	၁
၅၄	ဋာ	၃	၆၉	ဉ်	၁
၅၅	ဋော	၁	၇၀	ဝ	၁
၅၆	ဌ	၄	၇၁	ဉ်	၄
၅၇	ဌာ	၁	၇၂	ဉ်	၂၄
၅၈	ဌေ	၁	၇၃	ဉာ	၅
၅၉	ဌေ	၁	၇၄	ဉ်	၂

စဉ် အက္ခရာ သုံးကြိမ်

၇၅ ညွှာ ၁

စဉ် အက္ခရာ သုံးကြိမ်

၇၆ ဟူ ၅

ထပ်ဆင့်အက္ခရာနှင့်သုံးကြိမ် (သုံးကြိမ်နည်းများအစဉ်)

စဉ် အက္ခရာ သုံးကြိမ်

၁ ညွှီ ၁

၂ ညွှါ ၁

၃ ဂ ၁

၄ ဂ္ဂ ၁

၅ ဂ္ဂ္ဂ ၁

၆ ဂ္ဂ ၁

၇ ဂ္ဂ္ဂ ၁

၈ ဂ္ဂ္ဂ္ဂ ၁

၉ ဂ္ဂ္ဂ္ဂ ၁

၁၀ ဂ္ဂ္ဂ္ဂ္ဂ ၁

စဉ် အက္ခရာ သုံးကြိမ်

၁၁ ည ၁

၁၂ ည္ဃ ၁

၁၃ ည္ဃ္ဃ ၁

၁၄ ည္ဃ္ဃ္ဃ ၁

၁၅ ည္ဃ္ဃ္ဃ္ဃ ၁

၁၆ ည္ဃ္ဃ ၁

၁၇ ည္ဃ္ဃ ၁

၁၈ ည္ဃ္ဃ ၁

၁၉ ည္ဃ္ဃ ၁

၂၀ ည္ဃ္ဃ ၁

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၂၁	မ္ဍ	၁	၃၅	မ္	၁
၂၂	မ္ဍံ	၁	၃၆	ဝ္	၁
၂၃	မ္ဍွ	၁	၃၇	ဃ္ဍ	၁
၂၄	မ္ဍာ	၁	၃၈	ဃ္	၂
၂၅	မ္ဍါ	၁	၃၉	ဝ္ဍ	၂
၂၆	မ္ဍု	၁	၄၀	ဃ္ဍါ	၂
၂၇	မ္ဍုာ	၁	၄၁	ဟ္ဍ	၂
၂၈	မ္ဍုာ	၁	၄၂	ဟ္ဍာ	၂
၂၉	မ္ဍု	၁	၄၃	ဟ္ဍာ	၂
၃၀	မ္ဍု	၁	၄၄	ဟ္ဍာ	၂
၃၁	မ္ဍ	၁	၄၅	မ္ဍ	၂
၃၂	မ္ဍ	၁	၄၆	မ္ဍ	၂
၃၃	မ္ဍ	၁	၄၇	မ္ဍ	၂
၃၄	မ္ဍ	၁	၄၈	မ္ဍ	၂

စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်	စဉ်	အက္ခရာ	သုံးကြိမ်
၄၉	မ	၂	၆၃	မ္ဗာ	၄
၅၀	သ္ဍ	၂	၆၄	မ္ဗေ	၄
၅၁	ဏ	၃	၆၅	သ္ဗိ	၄
၅၂	တ္တိ	၃	၆၆	သ္ဗာ	၅
၅၃	တြိ	၃	၆၇	လ္ဗ	၅
၅၄	ဒ္ဓော	၃	၆၈	ဇ္ဇာ	၇
၅၅	ဇ္ဇိ	၃	၆၉	တ္တ	၇
၅၆	ဇ္ဇာ	၃	၇၀	တ္တာ	၇
၅၇	မ္ဗ	၃	၇၁	ဇ္ဇော	၈
၅၈	ဇ္ဇာ	၄	၇၂	ဇ္ဇ	၁၁
၅၉	ဇ္ဇော	၄	၇၃	တ္တော	၁၂
၆၀	တ္တ	၄	၇၄	ဇ္ဇ	၁၆
၆၁	ဗ္ဗ	၄	၇၅	ဇ္ဇ	၁၆
၆၂	ဗြာ	၄	၇၆	သ္ဗ	၂၄

၉။ ပါဠိတော်ကောက်နုတ်ချက် ၁၂ နောက်ဆက်တွဲ
ကောက်နုတ်ချက် ၁

ဘုရားလောင်းသိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း

“ညဦးယာမ၌ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ သန်းခေါင်ယာမ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်
ကိုရ၍ မိုးသောက်ထအခါ စကြဝဠာတစ်သောင်းလုံးကို ဟုန်လှုပ်စေလျက်
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှစ၍ အာနာပါန စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စား၍ ဝိပဿနာကို
ပွားစေသည်တွင် အစဉ်အတိုင်းရ အပ်သော အာသဝက္ခယဉာဏ်ဖြင့်
ကိလေသာအပေါင်းကို ထောင်းထောင်းပိုင်းဖြတ်လျက် မဂ်လေးတန်ကို
အစဉ်အတိုင်းရ၍ ထိုရအပ်သော မဂ်ဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ
ပီထိ တစ်ဆယ့်ကိုးချက်၏အဆုံး၌ အလုံးစုံသော တရားကို သိတတ်သော
သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရ၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့
အကုန် နေအရုဏ်တက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စန်းနှင့်ဝိသာခါအကြိုက်တွင်
လောကသုံးပါး၏ အထွတ်အထိပ် ဘဝိဿရအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၍
‘အနေကဇာတိသံသာရံ’စသော ဥဒါန်းကို ကျူးတော်မူ၏။ ။[ဤကား--
ဘုရားဖြစ်ခြင်း၌ အကျဉ်းဖြစ်သော အဓိပ္ပာယ်တည်း။]”

ဇီ၊ မ ၇၅။

ကောက်နုတ်ချက် ၃

ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါး

ဗောဓိ—သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာသိတတ်သော အရိယာမဂ်၏၊
ပက္ခိယ—အသင်းအပင်း အဖော်သဟဲဖြစ်သော တရားစုများ။ မဂ်ဉာဏ်၏
ဘက်တော်သား မဂ်ဉာဏ်၏ အကျိုးကို ရွက်ဆောင်ပေးသော တရား
၃၇ ပါး ဟူလို။ (က) သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး။ (ခ) သမ္မပ္ပဓာန် ၄ ပါး။
(ဂ) ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄ ပါး။ (ဃ) ဣန္ဒြေ ၅ ပါး။ (င) ဗိုလ် ၅ ပါး။
(စ) ဗောဇ္ဈင် ၇ ပါး။ (ဆ) မဂ္ဂင် ၈ ပါး။ ပေါင်း ၃၇ ပါး။

သု၊ မ ၃၆၀။

ဇီ = ဇိနတ္ထပကာသနီ၊ မ = စာမျက်နှာ

သု = သုတေသနသရုပ်ပြအဘိဓာန်၊ မ = စာမျက်နှာ

သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး။ ။သတိစေတသိက်၏ မိမိဆိုင်ရာအာရုံထဲ၌ လွန်လွန်
ကဲကဲ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင် တည်နေရာ ပဋ္ဌာနကြီး ၄ ပါး။ (၁) ကာယာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်—ဆံပင် အမွေးစသော ကောဋ္ဌာသ ပညတ်အစုဝယ်
အသုဘ အခြင်းအရာအားဖြင့် အထပ်ထပ်ရှုခြင်း၌ မမေ့သော သတိ။
(၂) ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်—ဝေဒနာအစုကို အဖန်ဖန်ရှုရာဝယ်
ဤကား ကာမသုခဝေဒနာ ဤကား ဒုက္ခဝေဒနာ ဤကား ဥပေက္ခာ
ဝေဒနာဟု အထပ်ထပ်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း၌ မမေ့သော သတိ။ (၃) စိတ္တာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်—ဤစိတ်ကား ရာဂနှင့် တကွ ဖြစ်သောစိတ်၊
ဤစိတ်ကား ရာဂကင်းသောစိတ်ဟု ခွဲခြမ်းလျက် စိတ်အမျိုးမျိုးဖြစ်ပုံတို့၏
မမြဲပုံ အနိစ္စလက္ခဏာကို အခါခါအထပ်ထပ် မပြတ်ရှုသော သတိ။ (၄) ဓမ္မာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်—အလုံးစုံသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဓမ္မ အပေါင်းသည်
အစိုးမရ အလိုသို့မလိုက် အနှစ်မပါ အကာသက်သက် အနတ္တ မျှသာဟု
ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်အောက်မေ့သော သတိ။

သု၊ မ ၅၃၆။

သမ္မပ္ပဓာန် ၄ ပါး။ ။ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း ဝီရိယလေးပါး။
(၁) ဥပ္ပန္န ပါပက ပဟာယ ဝါယမ—ပြုပြီး ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရား
တို့ကို ဂရုမပြု ပြန်လည်၍ မအောက်မေ့ဘဲ တစ်ခါတည်း ပယ်စွန့်ထားမှု။
(၂) အနုပ္ပန္နာန ပါပက အနုပ္ပါဒါယ ဝါယမ—မဖြစ်သေးသော အကုသလ
ဓမ္မကို မဖြစ်ရအောင် အားထုတ်မှု။ (၃) အနုပ္ပန္န ကုသလ ဥပ္ပါဒါယ
ဝါယမ—မဖြစ်ပေါ်သေးသော ကုသိုလ်တရားကို ဖြစ်အောင် အားထုတ်မှု။
(၄) ဥပ္ပန္န ကုသလ ဥပ္ပါဒါယ ဝါယမ—ဖြစ်ပြီး ပြုပြီးသော ကုသိုလ်စုကို
အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အောက်မေ့ ပွားများ သတိရအောင် အားထုတ်မှု။

သု၊ မ ၅၄၃။

ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄ ပါး။ ။ကြီးပွားတိုးတက် တန်ခိုးကြီးမှု၏ အခြေခံတရား ၄ ပါး။ (၁) ဆဒ္ဓိဒ္ဓိပါဒ် - အလိုဆန္ဒတရား။ (၂) ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ် - အားထုတ်ကြိုးစားမှု။ (၃) စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ် - ကြံစည်စိတ်ကူးမှု။ (၄) ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ် - စုံစမ်းဆင်ခြင်မှု။

သု၊ မ ၇၂-၇၃။

ဣန္ဒြေ ၅ ပါး။ ။ (၁) သဒ္ဓိန္ဒြေ။ (၂) ဝီရိယိန္ဒြေ။ (၃) သတိန္ဒြေ။ (၄) သမာဓိန္ဒြေ။ (၅) ပညိန္ဒြေ။ ဤကား ဣန္ဒြေ ၅ ပါးတည်း။

(၁) သဒ္ဓိန္ဒြေ။ ၊ ထွက်သက် ဝင်သက် ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ် အစရှိသော ဘာဝနာအလုပ်ဖြင့် အားခွန်ဗလ တေဇတန်ခိုး တိုးတက်ပွားစီး ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့ ကြီးပွားလေအောင် ပျိုးထောင်ပြုပြင်၍ ထားအပ်သော သဒ္ဓါသည် ဘာဝနာသဒ္ဓါ မည်၏။ ဤဘာဝနာ သဒ္ဓါကို ဗောဓိပက္ခိယ အရာ၌ သဒ္ဓိန္ဒြေဆိုသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ တို့၌ စိတ်ရူး စိတ်နောက် ပျောက်ငြိမ်း၍ စိတ်ကြည်ရောက်ခြင်း တည်း။

(၂) ဝီရိယိန္ဒြေ။ ၊ ဘာဝနာမနသိကာရထက်သန်မှုဟူသော စေတသိက ဝီရိယ မရှိခဲ့သည်ရှိသော် ထွက်သက် ဝင်သက် စသော ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံသည် ထင်မြင်စွဲမြဲခြင်းသို့ မရောက်နိုင်၊ နေ့ ရက် လ နှစ် သာ ကြာညောင်း၍ သွား၏။ အာရုံမူကား ထူးလှသည်မရှိ၊ စိတ် ကြည်မှုလည်း ထူးလှသည်မရှိ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်မည်သည် ကာယိက ဝီရိယ စေတသိကဝီရိယ ၂ ပါး ပြည့်စုံသောသူမှသာ အမြန် ထမြောက်နိုင်၏။ ကာယဂတာသတိ တည်ထောင်မိသည်မှစ၍ တစ်နေ့တခြား တိုးပွား၍လာသော ဘာဝနာဝီရိယကို ဤဗောဓိ ပက္ခိယအရာ၌ ဝီရိယိန္ဒြေဆိုသတည်း။

(၃) သတိဇ္ဇော၊ ဆိုသည်ကား ဤဗောဓိပက္ခိယအရာ၌ ထွက်သက် ဝင်သက် စသော မိမိကိုယ်အင်္ဂါ၌ ကောင်းစွာတည်ထောင်မိသော ကာယဂတာသတိမှစ၍ လောကုတ္တရာ သမ္မာသတိ မဂ္ဂင်တိုင်အောင် ကြီးပွား၍သွားသော သတိပဋ္ဌာန ခေါ်သော ဘာဝနာသတိကို ဆိုသတည်း။

(၄) သမာဓိဇ္ဇော

(၅) ပညိဇ္ဇော တို့ကိုလည်း ထိုနည်းတူ ဆိုလေ။

ဣန္ဒြေ ၅ ပါး တလုံးတစည်းတည်းဖြစ်ပုံ ပြဆိုခန်း

ထွက်သက် ဝင်သက် အစရှိသော သတိပဋ္ဌာန်အာရုံ၌ စိတ်၏မငြိမ် မသက်မှုကို သမာဓိဇ္ဇောသည် ပယ်သတ်၏။ စိတ်၏ တွေဝေ မှန် မှေးမှုကို ပညိဇ္ဇောသည် ပယ်သတ်၏။ ရှေးဖြစ်သော သဒ္ဓါဇ္ဇော ဝီရိယိဇ္ဇော သတိဇ္ဇော ၃ ပါးတို့ကား သမာဓိဇ္ဇော ပညိဇ္ဇော ၂ ပါးတို့ကို အထွတ်အမြတ်သို့ ရောက်အောင် မင်းမြှောက်သမားတို့ ပေတည်း။ ကာယဂတာ သတိပဋ္ဌာန် တည်ထောင်မိ၍ စိတ်ကိုအစိုးရသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကြသောအခါ သမထလမ်းသို့ လိုက်ခဲ့လျှင် သမာဓိဇ္ဇောသည် သမာပတ် ၈ ပါး ဖြစ်လာ၏။ ပညိဇ္ဇောသည် ဣဒ္ဓိဝိမအစရှိသော အဘိညာဉ် ၅ ပါး ဖြစ်လာ၏။ ဝိပဿနာ လမ်းသို့ လိုက်ခဲ့လျှင် သမာဓိဇ္ဇောသည် သုညတသမာဓိ အနိမိတ္တသမာဓိ အပ္ပဏိဟိတသမာဓိ ၃ ပါး ဖြစ်လာ၏။ ပညိဇ္ဇောသည် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အစရှိသော ပညာဝိသုဒ္ဓိ ၅ ပါး အနုပဿနာဉာဏ် ၃ ပါး ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး မဂ်ဉာဏ် ၄ ပါး ဖိုလ်ဉာဏ် ၄ ပါး ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၂၆ ပါး ဖြစ်လာ၏။

ဤကား ဣန္ဒြေ ၅ ပါးတို့၏ တလုံးတစည်းတည်း ဖြစ်ကြပုံကို ပြဆိုခန်းတည်း။

ဗောဓိ၊ မ ၃၀၀-၃၀၃။

ဗောဓိ = ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီ၊ မ = စာမျက်နှာ

ဗိုလ် ၅ ပါး။ ။ ကျမ်းဂန်တို့၌ကား “အကမ္မနဋ္ဌေန ဗလာနိ” ဟုကုန်၏။ ။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ရန်သူတို့နှင့် တွေ့ကြုံလျှင် မတုန်လှုပ်ဘဲ အခြေမြဲသော အနက်ကြောင့် ဗိုလ် မည်၏ ဆိုလိုသည်။ ။ ထိုဗိုလ်သည် သဒ္ဓါဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် သတိဗိုလ် သမာဓိဗိုလ် ပညာဗိုလ် ဟူ၍ ဣန္ဒြေအတိုင်း ၅ ပါး ရှိ၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနိုင်ငံကြီးကို တိုက်ဖျက်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ၅ ဦး ဗိုလ်မှူးကြီး ၅ ယောက် ဆိုလိုသည်။ ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနိုင်ငံကြီးကို ဖျက်ဆီးနိုင်ရန် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာဝင် လူ ရှင် အများတို့၏ အားကြီး ၅ ပါးလည်း ဆိုရ၏။

ဗောဓိ၊ မ ၃၀၉။

ဣဒ္ဓိပါဒ်မျိုး ဗိုလ် ၂ ပါး

ဗိုလ် ၅ ပါးတို့တွင်လည်း ဝီရိယဗိုလ် ပညာဗိုလ် ၂ ပါးတို့သည် ဣဒ္ဓိပါဒ်မျိုး ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဗိုလ်ကြီး ၂ ပါး တည်တညာခိုင်ခံ့ ခဲ့လျှင် ကြွင်းသောဗိုလ် ၃ ပါးတို့အတွက် ဝိပဿနာမှ၌ မတိုးနိုင်မတက်နိုင် မရှိပြီ။

ဗောဓိ၊ မ ၃၁၃။

ဗောဇ္ဈင် ၇ ပါး။ ။ ဗောဓိဿ + အင်္ဂါ = ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ‘ဗောဓိဿ—သစ္စာလေးပါး တရားအပေါင်းကိုသိခြင်း မဂ် ဖိုလ် ဉာဏ်၏။ အင်္ဂါ—အကြောင်းတို့တည်း။ (ဝါ) အစိတ်အပိုင်းတို့တည်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ—သစ္စာလေးပါး သိကြောင်း မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်၏ အကြောင်း။ သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သောတရား ၇ ပါး၊ ၎င်းတို့ကို ပွားစီး စေ ရ သည်’ ဟူ၏။ ။ (၁) သတိသမ္ပောဇ္ဈင်—အောက်မေ့ခြင်း မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်အစိတ် ‘သတိစေတသိက်’။ (၂) ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်—တရားစိစစ်ခြင်း မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်အစိတ် ‘ပညာစေတသိက်’။ (၃) ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်—လုံ့လစိုက်ခြင်း မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် အစိတ် ‘ဝီရိယ စေတသိက်’။ (၄) ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်—

နှစ်သက်ခြင်း မဂ်ဖိုလ်ညဏ် အစိတ် ‘ပီတိစေတသိက်’။ (၅) ပဿဒ္ဓိ
သမ္မောဇ္ဈင်—အေးမြခြင်း မဂ်ဖိုလ်ညဏ် အစိတ် ‘ကာယ စိတ္တ ပဿဒ္ဓိ
စေတသိက်’။ (၆) သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် — စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း
မဂ်ဖိုလ်ညဏ်အစိတ် ‘ကေဂ္ဂတာစေတသိက်’။ (၇) ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်—
လျစ်လျူရှုခြင်း မဂ်ဖိုလ်ညဏ် အစိတ် ‘တတြမဇ္ဈတ္တတာ စေတသိက်’။

သု၊ မ ၃၅၉-၃၆၀။

မဂ္ဂင် ၈ ပါး။ ။ သောတာပန်စသည် ဖြစ်ကြောင်းတရား အစိတ်ရှစ်ပါး
ဟူ၏။ ဤ၌ မှားယွင်းသော စကားနှင့် အလုပ်အကိုင်ဟူသမျှတို့မှ ရှောင်
ကြဉ်ခြင်းကိုပင် မှန်ကန်သောတရားဟု သိရာ၏။ (၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ—မှန်ကန်
စွာ ရှုမြင်ခြင်း။ (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပ—မှန်ကန်စွာ ကြံစည်ခြင်း။ ၎င်း
၂ ပါးကား ပညာစခန်းတည်း။ (၃) သမ္မာဝါစာ—မှန်ကန်စွာပြောဆိုခြင်း။
(၄) သမ္မာကမ္မန္တ—မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း။ (၅) သမ္မာအာဇီဝ—မှန်
ကန်စွာ အသက်မွေးခြင်း။ ၎င်း ၃ ပါးကား သီလစခန်းတည်း။ (၆)
သမ္မာဝါယမ—မှန်ကန်စွာ လုံ့လထုတ်ခြင်း။ ၎င်းကား သီလ သမာဓိ
ပညာ စခန်းတည်း။ (၇) သမ္မာသတိ—မှန်ကန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း။
(၈) သမ္မာသမာဓိ—မှန်ကန်စွာ စိတ်တည်တံ့ခြင်း။ ၎င်း ၂ ပါးကား
သမာဓိစခန်းတည်း။

သု၊ မ ၃၈၁-၃၈၂။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

ကျမ်းကိုးစာရင်းကို အောက်ပါအတိုင်း စီစဉ်တင်ပြထားပါသည်။

- ၁။ ပါဠိတော်၊ မြန်မာပြန် (ကောက်နုတ်ချက် ၁၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၈။)
- ပါဠိတော်၊ မြန်မာပြန် ^{နှင့်} (ကောက်နုတ်ချက် ၇ အတွင်း အချက် အလက်ဆိုင်ရာ)
- ၂။ ပါဠိ၊ မြန်မာ (ကောက်နုတ်ချက် ၂ နှင့် ညှိနှိုင်း လေ့လာဖွယ်ရာ ကျမ်းများ)
- ၃။ ပါဠိ၊ မြန်မာအထွေထွေ (ကောက်နုတ်ချက် များအတွက် ဖတ်ရှု လေ့လာဖွယ်ရာကျမ်းများ)
- ၄။ ပါဠိ - မြန်မာ အဘိဓာန်များ
- ၅။ ပျူဖတ်စာ
- ၆။ ရှေးဟောင်းသုတေသန အစီရင်ခံစာများ
- ၇။ Medieval Indian Alphabets (Canarese and Telugu)
- ၁။ ပါဠိတော်၊ မြန်မာပြန်
ကောက်နုတ်ချက် ၁၊ ၇
- (၁) ဝိနည်းပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၁၊ ၁၃၁၉၊
၁၉၅၈။)
- (၂) ဝိနည်းပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်မြန်မာပြန်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၀၊ ၁၃၁၈၊
၁၉၅၇။)

ကောက်နုတ်ချက် ၅

- (၃) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၄၉၉၊ ၁၃၁၇၊
၁၉၅၆။)
- (၄) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၃၊ ၁၃၂၁၊
၁၉၆၀။)

ကောက်နုတ်ချက် ၆

- (၅) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဂ္ဂဝဂ္ဂပါဠိတော်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၃၊ ၁၃၂၁၊
၁၉၆၀။)
- (၆) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဂ္ဂဝဂ္ဂပါဠိတော် မြန်မာပြန်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၅၊ ၁၃၂၃၊
၁၉၆၂။)

ကောက်နုတ်ချက် ၃၊ ၈

- (၇) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီဃနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၀၊ ၁၃၁၈၊
၁၉၅၆။)
- (၈) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီဃနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် မြန်မာပြန်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၁၊ ၁၃၁၉၊
၁၉၅၇။)

ကောက်နုတ်ချက် ၄

- (၉) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်၊
ဂ-ဝေသာရဇ္ဇသုတ်ပါဠိတော်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၃၊ ၁၃၂၁၊
၁၉၅၉။)
- (၁၀) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ်၊
ဂ-ဝေသာရဇ္ဇသုတ်ပါဠိတော်မြန်မာပြန်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၃၊ ၁၃၂၁၊
၁၉၆၀။)

ကောက်နုတ်ချက် ၇၊ အသေက္ခလက္ခဏာ ၁၀ ပါး

- (၁၁) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီသနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိတော်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၄၉၈၊ ၁၃၁၆၊
၁၉၅၄။)
- (၁၂) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဒီသနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်မြန်မာပြန်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၁၊ ၁၃၁၉၊
၁၉၅၇။)

။ ပါဠိ၊ မြန်မာ

ကောက်နုတ်ချက် ၂

- (၁) အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟမည်သော သင်္ဂြိုဟ်ပါဌ်။
အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၁၅၊ ၁၃၃၃၊
၁၉၇၁။)

(၂) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၄၉၉၊ ၁၃၁၇၊
၁၉၅၆။)

(၃) ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ (ဒုတိယတွဲ)။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၆၊ ၁၃၂၄၊
၁၉၆၂။)

၃။ ပါဠိ၊ မြန်မာအထွေထွေ

(၁) ဂုဏ်တော်တွင်ပေါင်းချုပ်။
ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၉၅၉။

(၂) ဇိနတ္ထပကာသနီ၊ အတွဲ [၁]။ ရွှေတောင်မြို့ ကျီးသဲလေးထပ်
ဆရာတော်။ ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၉၅၁။

(၃) ပရိတ်ကြီး နိဿယသစ်။ အရှင်ဝါသေဋ္ဌာဘိဝံသ။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၀၉၊ ၁၃၂၇၊
၁၉၆၆။)

(၄) လယ်တီဒီပနီပေါင်းချုပ် (ပထမတွဲ) ၊ ၅-ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီ။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၁၀၊ ၁၃၂၈၊
၁၉၆၆။)

၄။ ပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာန်များ

(၁) တိပိဋက ပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာန်၊ အတွဲ ၃။
မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ပုံနှိပ်တိုက်။ (၂၅၁၅၊ ၁၃၃၃၊
၁၉၇၁။)

၂၄၆

ပျူစာ ခင်ဘရွှေပေချပ်လေ့လာချက်

- (၂) သုတေသနသရုပ်ပြအဘိဓာန်။ အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ။
ပညာနန္ဒပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ (၁၃၁၇၊ ၁၉၅၅။)

၅။ ပျူဖတ်စာ

- (၁) ပျူဖတ်စာ။ သီရိပုံချီဦးသာမြတ် M.A. (Rgn.)
B.Ag. (Bom.) ။

အမျိုးသားပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၉၆၃။

၆။ ရှေးဟောင်းသုတေသနအစီရင်ခံစာများ

- (၁) Annual Report of the Archaeological Survey of
India (1926—27.), Calcutta, Government of
India Central Publication Branch, 1930.
- (၂) Report of the Superintendent, Archaeological Survey,
Burma (1938—39.), Government Printing, Burma,
1939.

၇။ **Medieval Indian Alphabets (Canarese and Telugu)**

Kadamba (5 th Cent. A.D.)

Supervised by Dr. P.L.Gupta. M.A., Ph.D., F.R.N.S.
All India Educational Supply Company, Jawahar
Nagar, Delhi.

MEDIEVAL INDIAN ALPHABETS

CANARESE & TELUGU

KADAMBA

5th Century A.D.

W. CHALUKYA

6th Century A.D.

ಅ	ಅ	A	ಅ	ಅ	A
ಆ	ಆ	Ā	ಆ	ಆ	Ā
ಇ	ಇ	I	ಇ	ಇ	I
ಉ	ಉ	U	ಉ	ಉ	U
ಎ	ಎ	E			
ಕ	ಕ	ka	ಕ	ಕ	ka
ಖ	ಖ	kha	ಖ	ಖ	kha
ಗ	ಗ	ga	ಗ	ಗ	ga

ਅ	ਘ	għa			
ਚ	ਧ	ca	ਚ	ਧ	ca
ਛ	ਢ	cha	ਛ	ਢ	cha
ਜ	ਯ	ja	ਜ	ਯ	ja
ਟ	ਠ	ṭa	ਟ	ਠ	ṭa
			ਠ	ਠ	ṭha
			ਡ	ਡ	ḍa

ॠ	शा	ṣa	ॡ	शा	ṣa
			ॢ	त	ta
ॣ	थ	tha	।	थ	tha
॥	द	da	०	द	da
ॠ	ध	dha	ॡ	ध	dha
ॢ	न	na	ॣ	न	na
॥	प	pa	०	प	pa
			ॡ	फ	pha
ॣ	ब	ba	।	ब	ba
ॠ	भ	bha	ॢ	भ	bha
ॡ	म	ma	ॣ	म	ma

य	प	ya	य	प	ya
र	र	ra	र	र	ra
ल	ल	la	ल	ल	la
व	व	va	व	व	va
श	श	śa	श	श	śa
ष	ष	ṣa	ष	ष	ṣa
स	स	sa	स	स	sa
ह	ह	ha	ह	ह	ha

SUPERVISED BY Dr. P.L. GUPTA. M.A., Ph.D., F.R.N.S.

ALL INDIA EDUCATIONAL SUPPLY COMPANY
JAWAHAR NAGAR, DELHI-7.

တက္ကသိုလ်နယ်မြေ၊ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်တွင်
မန်နေဂျာ ဦးစိုးမြင့် (၀၂၃၈၄-၀၂၅၃၂)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။